

4. maj — dan spomina na našega Tita, dan, ko so se mu s spoštovanjem in s trdno vero v prihodnost poklonili gorenjski delavci po vseh delovnih organizacijah, delavci, šolarji, vojaki, mladina in vsi občani in delovni ljudje Gorenjske. Včeraj, ob 6. uri zjutraj, ob začetku dopoldanske dne, so se njegovemu spominu poklonili tudi jeseniški martinariji. — Foto: D. Sedej

NARAVA V SKODELICI ČAJA

XXXIV. Številka 33

Uredništvo: občinska konferenca SZDL, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Časopisno podjetje
Glavni urednik Igor Slavec
Izredni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, torek, 5. 5. 1981
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ko bi Katka vedela

Na vrtu je češnja zacvetela, lahen majski veter se je v njeno belo krošnjo. Beli cvetovi poplesujejo po opojno dišečih gorskih narcis, po preoranih poljih in po zelenih poljih, po prostranem dvorišču, v razposajeni igri žvrgolijo mlada otroška grla.

Zastava, včeraj še praznično majniška, visi na pol droga. Na četrti maj ni več praznično majniška in ni več vihrajoča, mirno visi in še igrivi veter je noče motiti v nemi slovesnosti.

Za nas, za odrasle, je četrti maj tegoben, žalostnega poln dan. Dan, ko nam ni za brsteči cvet okoli nas, dan, ko se naseli v srce bridka, a obenem ponosna misel na Tita: četrti maj, ko sleherno jugoslovansko zastavo zastane v pomisli na največjega heroja, komunista, največjega sinu naroda. Človeka, ki mu svetovna domovina piše najlepše strani, humanistu, velikemu delavcu in velikemu človeku.

Četrtega maja, ko se pokloni njemu in zastavi je-
niški plavžar, ves saja in ožgan, ko se globoko
glave železničarja, vojaka, rudarja, tovarni-
delavca za strojem ali ekonomista v pisarni, prav
na četrti maj pa tudi brezskrbno vihrajo za žogo
kitke štiriletna Katka na bližnjem dvorišču.

Ne ve še, dekliček, zakaj je zastava na pol droga; ne
ve, zakaj toliko odkritega spoštovanja zastavi in spo-
štovanja človeka. Ne ve še — in nekako žal mi je. Mi, ki
smo živeli z njim, s Titom, smo bogatejši, bogatejši zanj,
ki nam obetuje in za tisto toplino, ki nam je bila dana
v trenutku, ko je prišel med nas, nam pomahal,
koga izmed nas v naročje. Pa pozneje, ko smo
vedeli: vsak naš dvom je ovrгла njegova jasna misel,
ko slutnjo pregnala njegova srčna vera v človeka.
Ob njegovem plamenu smo se kalili in ostali
polni, polni jasne in ponosne zavesti. Tako mi,
ki smo svobodni, ki smo pred njim odklenili srca, tako
mi, ki so se z njim vred borili in krvaveli ter zgradili
domovino — mi vsi, ki nam na četrti maj lije v srce tok
bolestine.

Ko bi Katka vedela, da ji mrši lase svobodni veter,
da ni več nikogar, pred katerim bi trepetala ali bežala;
da bi vedela, kako dobro živi, ko lahko z drobnimi
poti počinje vse rozine iz potice in kako je lahko
vedela, da se sonce lovi v njeno brezskrbno igro.

Pa veš, Katka, kdo je bil Tito?

Vem... partizan... pa... je umrl. Vsi so bili tako
mladostni... risanke in zajčka ni bilo, ker so bili vsi tako
mladostni...

Zdaj še brezbrizno binglja z nogami in grizlja ja-
jčice, a ko bo odrasla, bo Katka vedela. Vedela bo,
kaj visi zastava na pol droga, vedela bo, zakaj smo na
četrti maj dan vsi tako žalostni.

Ko bi Katka vedela, da je na svetu edina pot
v počlovečenje sveta in človeka, vera v delo in
solidarnost, vera v bratstvo, v mir, v humane in ena-
kovne odnose med narodi domovine in vsega sveta.

In naš Tito bi želel prav to: da Katka v svoje male
roke lovi svobodno sonce vse leto in vse majske dni,
da odrasne, da ve in izve veliko in mnogo več, da Katka
trajno veruje in se bori za vse svetle ideale svobod-
nega sveta...

D. Sedej

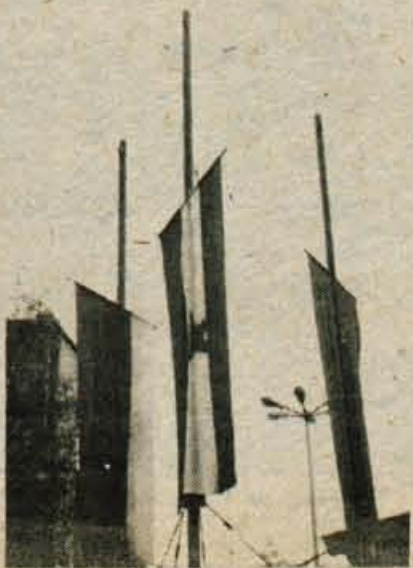
Slovesno tudi v tujini

Jugoslovanski delavci in občani so po vsem svetu proslavili mednarodni delavski praznik s številnimi prireditvami, izleti in srečanji v svojih klubih. Na Švedskem je proslavljanje potekalo v znamenju bratstva in enotnosti ter privrženosti Jugoslaviji in predsedniku Titu. V Zvezni republiki Nemčiji pa so naši delavci poudarili še tesnejše vezi z domovino in delavskim razredom Jugoslavije, katerega sestavni del so. Prvomajska srečanja po klubih in drugih združenjih kot tudi na uradnih jugoslovanskih predstavništvih so bila povod, da naši ljudje vnovič poudarijo tesne vezi s socialistično, samoupravno in neuvrščeno Jugoslavijo ter izrazijo odpor proti vsem poskusom napadanja bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Z območja jugoslovanskih klubov v Freiburgu in Siegenu naši zdomci, med katerimi je tudi precej Albancev s Kosova, posebej poudarjajo, da vztrajajo na Titovi poti ter da nikomur ne bodo dovolili, da bi jih od nje odvrnil. Pred 1. majem in na sam praznik je bilo zlasti aktivnih deset klubov Jugoslovancev albanske narodnosti, ki so na svojih zborovanjih nedvoumno izrazili privrženost jugoslovanski skupnosti in prizadevanjem za nadaljnji družbenoekonomski razvoj Kosova.

Popoldne so zatulile sirene po vsej Jugoslaviji, ob 15.05 in oznanile, da je ob tem času, pred letom dni, za vedno zastalo srce ljubljene-
ga maršala...

Zastave na pol droga, znak neme žalosti...

Naši najmlajši, šolski otroci, ki jih je imel Tito tako rad in med katerimi se je vedno tako rad in z veseljem mudil ter se z njimi pogovarjal, oni, ki jim je želel vse najboljše in svetlo, lepo bodočnost, so se spomnili nanj s proslavami, priložnostnimi razstavami in pogovori. Med njimi tudi mladi z osnovne šole na Planini, ki so pripravili razstavo o Titu. Razstava je obogatena s 174 slikami, prispevki otrok, knjižnimi deli in z gradivom, ki prikazuje zadnjo težko bitko tovariša Tita. Že prvi dan so si razstavo ogledali predstavniki skupščine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij mesta Kranja. Foto: M. Ajdovec

Spominska seja v Beogradu

Tito — v idejah in dejanjih

Včeraj dopoldne so se zbrali na žalni spominski seji v Beogradu najvišji predstavniki organov in organizacij naše države, CK ZKJ, ZIS, republik in pokrajin, federacije, delegacija zborov Jugoslavije, akademije znanosti in umetnosti, narodne armade, diplomatskega zbora, delavcev na začasnem delu v tujini, verskih skupnosti, delegacija Beograda in Kumrovec, najstarejši člani Titove družine in drugi.

Na skupni žalni seji so z enominutnim molkom počastili Titov spomin, nato pa je spregovoril o Titu in o njegovi revolucionarni poti predsednik predsedstva Jugoslavije Cvijetin Mijatović.

Tito je, kakor je dejal Cvijetin Mijatović, že zelo zgodaj spoznal zgodovinski pomen partije, njen smisel in njen edini cilj. Kot sindikalni aktivist je izhajal iz interesov delavskega razreda, ki ga je dobro poznal — le takoj je lahko našel pravo idejno in akcijsko pot za nadaljnjo krepitev partije. Že tedaj je opozarjal, da je edino čvrsta povezanost osnovni pogoj za akcijsko učinkovitost partije. V pravem času je spoznal vse nevarnosti in prepreke, ustvaril je strategijo nove borbe partije, za enakopravnost vseh narodov in narodnosti.

V vojni se je izkazal kot odlični vojskovodja — srečni smo bili, da smo ga imeli. V naši NOB je bila prvič v naši zgodovini postavljena resnična narodna oblast, krepila sta se bratstvo in enakost, rasla je obrambna moč naše države. Tito je sedem desetletij izgovarjal v revolucionarnem gibanju in Jugoslaviji je pod njegovim vodstvom rasel ugled v svetu — Tito je postal simbol borbe, moči, borec za mir in humane odnose.

Danes stojimo trdno na Titovi poti in brezupni so vsi poskusi, da bi Jugoslavijo oslabil. Ostali bomo na naši poti, zgodovinsko potrjeni poti in ni sile, ki bi omajala našo trdno vero. Ostali bomo budni in preprečili vsake sovražne namere. Ostali bomo na poti socialističnega samoupravljanja, na svojih temeljih, na poti enakopravnosti, na samostojni poti, na kateri bomo še čvrsteje razvijali naš sistem. Borili se bomo za demokratično in humano družbo, v kateri bodo mlade generacije imele še boljše življenje.

Tito je jasno videl pot v prihodnost, Tito je in bo ostal s svojim delom in s svojim izročilom vedno naš, s njegovi poti bomo krenili tudi naprej in si prizadevali za mir in neuvrščeno v svetu...

PO JUGOSLAVIJI

Praznično ob 1. maju

Po vsej domovini so delovni ljudje in občani proslavili praznik dela in so se množično zgrnili v kraje s staro delavsko tradicijo in obiskali predele, kjer je žarel partizanski odpor. Kranjčani so se zbrali na Joštu, Radovljčani na Šobcu, Ljubljanci na Rožniku, Mariborčani na Brestaniškem jezeru, Primorci na Socerbu itd. Enako je bilo po drugih republikah. Na Fruški gori so ljudje na vsaki jasi doživljali prvomajsko razpoloženje in ga dopolnjevali s kulturno-umetniškimi programi, gneča je bila pri Hajduški česmi in Topčideru, na Ohridu...

Veliko ljudi pa je 1. maj praznovalo delovno. Rudarji so kopali v rudnikih, delali so pri plavžih, v papirnicah in na poljih.

V Liki vse manj prebivalcev

Na območju Like živi 90 tisoč prebivalcev, kar je v primerjavi z letom 1971, ko jih je bilo 106.000, približno 16 odstotkov manj. Po neuradnih podatkih se je število prebivalcev zmanjšalo v vseh petih liških občinah. Leto 1900 pa je imela Lika 193.000 prebivalcev.

Trajekt med Mletom in Pelješcem

Med polotokom Pelješcem in otokom Mletom je v četrtek začel voziti trajekt, ki bo odsej ta otok bolje povezoval s kopnim. Vozil bo do konca septembra in sicer med Trstenikom na Pelješcu in pristaniščem Polače na otoku Mletu.

Popust za upokojece

V notranjem in mednarodnem železniškem prometu imajo od 1. maja dalje vsi starostni in invalidski upokojeanci 30 odstotkov popusta.

Vodovod do šole

Okrog 500 mladih Grosupelčanov je minulih deset dni pridno delalo. Kopali so 1,7 kilometra dolg vodovod do novega izobraževalnega centra Ivančna gorica-Stična. Tako so mladi, predvsem dijaki srednjih šol in višjih razredov osnovnih šol, izkoristili pouka proste dneve med prazniki. To je bila obenem priprava na mladinsko delovno akcijo, ki bo junija na Kozjanskem.

Obletnica Labinske republike

S prvomajskim ljudskim zborovanjem, ki se ga je udeležilo desetine tisočev prebivalcev z območja Labina in iz vsega istrskega polotoka, je Labin proslavil 60-letnico Labinske republike in upora na Prostini, praznik dela in jubilej vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Praznovanja so se udeležili tudi najvišji predstavniki Hrvatske, slavnostni govornik pa je bil predsednik predsedstva ZSJ Miran Potrč. Dejal je, da Jugoslavija letos prvič proslavlja 1. maj brez predsednika Tita in to prav sedaj, ko proslavljamo 40-letnico revolucije. Vendar nas ob tem opogumlja in radosti spoznanje, da je Titovo delo sveže in neusahljivo ter da odločno in dosledno nadaljujemo pot, po kateri nas je vodil. Njegovo neminljivo delo, njegove misli in ideje so zanesljiv dokaz, da je Tito še vedno z nami.

ODLIKOVANJA NAŠEGA PREDSEDSTVA – Predsednik kranjske občinske skupščine Stane Božič je v sredo v imenu predsedstva SFRJ izročil visoka državna odlikovanja. Najvišjega, red dela z rdečo zastavo, je prejel Franc Oman, dolgoletni direktor Ibijske, ki je lani dopolnil 60 let. Demeter Valentič je prejel red republike s srebrnim vencem, Pavel Šubič pa red zaslug za narod s srebrnim žarkom. Red dela z zlatim vencem so prejeli Ciril Hudovernik, Jože Kavčič, Marjan Skok in Viljem Zener, red republike z bronastim vencem pa Anton in Franc Bajželj. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo so bili odlikovani Milan Blaško, Franc Kern, Alojz Pavlič, Stanislav Rotar, Janez Sifrer in Jože Valant. Dobri voji Božovič pa je prejel red ljudske armade s srebrno zvezdo. 19 posameznikov in Plavalni klub Kranj so prejeli red dela s srebrnim vencem, podeljene so bile tri medalje za narod in ena medalja za delo. (jk) – Foto: J. Kušnjek

KRANJ

Sekretar Jože Kavčič je sklical za ponedeljek, 11. maja, 90. redno sejo komiteja občinske konference ZKS. Člani komiteja bodo obravnavali gradivo za bližnje zasedanje občinske skupščine: analizo lanskega gospodarjenja v občini, poročilo o uresničevanju programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih kranjske občine in poročilo o obrambnih pripravah v občini. Govora bo tudi o uresničevanju delovnega programa občinske konference.

Pokazati na slabe in dobre odnose

Dobro pripravljena programska volilna seja občinskega sveta ZS Kranj je podrobno ocenila dosedanje delo, uspehe in slabosti – Vrsta predlogov za boljše delo unaprej

Kranj – Kljub prizadevanju občinskega sveta ZS Kranj, da bi imel čim tesnejše stike z osnovnimi organizacijami sindikata in vseh delovnih sredin, znova ugotavljajo, da jim to še ni povsem uspelo. V bodoče se bodo poskušali še bolj približati delavcem v združenem delu, imeti več osebnih stikov, več izmenjav mnenj, stališč in predlogov. Seveda pa se morajo pri tem angažirati tako vsi člani sveta kot ostalih organov sindikata. Le z živimi stiki bodo lahko prišli do pravih ocen delavnosti sindikata, ne pa tako, kot doslej, ko so bile ocene rezultat posebej iskanih in pisмено zbranih podatkov.

Oblike neposrednega izmenjavanja izkušenj bo treba širiti in utrjevati preko kluba samoupravljalcev; njegova naloga ni le izobraževanje, kot je bila praksa doslej, temveč naj bo klub organizator in povezovalac organizacij združenega dela, medsebojnih posredovanj dobrih rezultatov oziroma metod in načinov dela, organizator strokovne pomoči itd.

Med izredno pomembne naloge, sindikata sodi tudi utrjevanje delegatskega sistema, oziroma aktivno vključevanje osnovnih organizacij sindikata v reševanje bistvenih vprašanj našega razvoja, ki so sicer predmet samoupravnega odločanja delegatskih skupščin. Sindikat naj bi v svojih sredinah spodbujal k delu delegacij in delegatov, sooblikoval predloge in pripombe in tako pripomogel k sprejemanju takih odločitev, ki bodo v interesu širokega kroga delavcev. Sindikat pa se mora povezati tudi s krajevnimi skupnostmi, posebno tam, kjer za to obstajajo potrebe.

Osnovni nalogi sindikata bosta še naprej, so znova poudarili kranjski sindikalni delavci, uresničevanje že začete gospodarske stabilizacije in pa utrjevanje samoupravnih odnosov v sleherni sredini. Vendar pa to ne sme sloneti le na ramah sindikata. Večjo odgovornost je tu treba terjati od Zveze komunistov, mladine in drugih. Vsak trenutek moramo vedeti, kje delo šepa, pokazati na slabo razvite odnose, poudariti dobre in seveda tudi ukrepati.

Člani sveta naj bi sodelovali tudi pri programiranju dela osnovnih organizacij in spremljali uresničevanje tega programa. Točno bi se moralo vedeti, kje člani občinskega sveta zgubljajo stike z bazo, za katero so zadolženi. Čim bomo dosegli to, bodo zagotovili tudi pri delu osnovnih organizacij sindikata, pri gospodarjenju in seveda tudi pri naši

samoupravi dosežani boljši rezultati.

Vsekakor pa je za uspešno delo potrebno tudi pravilno kadrovanje. Dokler izvršni odbori sindikata in samoupravne delavske kontrole ne bodo imele dobrih kadrov, dokler bo prevladovalo mnenje, da je treba najprej kadrovati v partijske organe, pa v samoupravne, šele nazadnje pa v sindikat, toliko časa bomo še ugotavljali slabosti v njihovem delu.

Med osnovne naloge pa so kranjski sindikalni delavci znova uvrstili skrb za delavca, za zagotovitev njegovega realnega standarda. Poudarili so, da bremena stabilizacije ne more nositi le osebna poraba, ampak bomo večja odrekanja morali vgraditi tudi na ostala področja gospodarjenja.

D. Dolenc

Tržiški odlikovanci

Tržič – V četrtek, 30. aprila, je bila v Cankarjevem domu v Tržiču slavnostna akademija v počastitev 40. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov, ustanovitve Osvobodilne fronte ter 1. maja, praznika dela. Ob tej priložnosti so podelili tudi državna odlikovanja. Prejeli so jih: Karel Kravsar, Janez Kavar, Vladimir Erjavšek, Branko Veselinovič, Marija Faganelli-Greif, Nada Polajnar, Peter Anko, Janez Ude, Slavko Teran in Drago Balukčič. H. J.

Slovesno na Primakovem – Tako kot v številnih drugih krajih Gorenjske so tudi na Primakovem v Kranju proslavili praznično 27. april in 1. maj. Posebno slovesno je bila podelitev odlikovanj predsedstva SFRJ zaslužnim krajanom. Na sliki dobitniki odlikovanj. – B. M.

Praznične Javorje

V nedeljo, 26. aprila, so v Javorjih odkrili Jovanovičev kip v spomin 39 padlim z območja te krajevske skupnosti v letih 1941–45 – Prvič podeljena tudi priznanja OF in krajevske skupnosti

Javorje – Prvo nedeljo po 27. marcu praznujejo sicer Javorci in okoličani svoj krajevni praznik. V spomin na tisti dan leta 1945, ko se je sovražnik skupaj z domačimi izdajalci v onemoglem besu lotil nebogljene prebivalstva, ko je zagorelo tudi na Matikuš v Zaprevalu, ko je sovrag naredil tu enega najhujših zločinov: v gorečem Matikuševem mlinu je zgorelo sedem ljudi, sedem Bohinčevih: pet otrok in starša. Prav ta žalostni dogodek je na hrastovem deblu upodobil umetnik-naivec Peter Jovanovič iz sosednje Žetine. Letos so krajevno praznovanje združili s praznovanjem 40-letnice vstaje, 40-letnice ustanovitve OF in 1. maja.

Prvič so najbolj zaslužnim krajanom podelili tudi priznanje.

Priznanja OF za svojo delo med NOB so dobili: Anton Tušek iz Četene ravni, Marica Peternelj z Murave, Jože Dolinar iz Javorij in

Osnovna šola Javorje, podružnica šola OŠ Ivana Tavčarja Gorenje vas, ki je bila kot ena prvih partizanskih šol pri nas med vojno požgana.

Priznanja krajevske skupnosti pa so dobili najprizadenejši krajan: Vencelj Peternelj, predsednik sveta KS, Pavel Dolenc, predsednik skupščine KS, Milan Gartner, predsednik konference SZDL in Franc Frank, član delegacije KS.

Na slovesnosti ob odkritju spomenika je zbranim krajanom spregovoril Tone Volčič iz Kranja, nekdanji komandant Skofjeloškega oddela, ki je prav tu februarja 1945 bil najhujše boje s sovražnikom. Spomenik je odkril poljanski prvoborec spomeničar Maks Kalan. V bogatem kulturnem programu pa so nastopili otroci javorske osnovne šole, domač pevski zbor in folklorna skupina Javorje.

D. Dolenc

Krajevna skupnost Javorje v Poljanski dolini je dobila svoj spomenik padlim v narodnoosvobodilni borbi – Foto: D. Dolenc

Tržičani v Franciji

Tržič – Letos tržiška občina praznuje pomembno obletnico: petnajst let pobratenja s francosko občino Ste Marie aux Mines v Alzaciji. Pobratenje se je rodilo iz pristnih francoskih internirancev, zaprtih na Ljubelju, ter Slovencev, interniranih v taborišču blizu tega francoskega mesta.

V petnajstih letih se je med prebivalci obeh mest razvilo nešteto prijateljskih vezi. Tovariški in neposredni stiki obstajajo tudi med različnimi organizacijami in društvi.

Med letošnjimi prvomajskimi prazniki v pobrateni francoski občini gostuje 53 Tržičanov: uradni predstavniki, člani šahovskega društva, strelske družine Stefe Anton-Kostja ter Mladinskega gledališča Tržič. Skupina predstavlja nadaljevanje lanskih srečanj šahistov in strelcev, ki je bilo v Tržiču, obenem pa dodaja v pisano paletto pobratenja novo kvaliteto: predstavitev amaterske tržiške kulture, ki jo je doslej prikazala le folklorna skupina Karavanke.

Osnovni namen prvomajskega obiska Tržičanov v pobrateni občini je nadaljevati pristno prijateljstvo dveh občin ter poudariti pomen prvomajskega praznovanja v Ste Marie aux Mines, kar je bila izrazita želja vseh treh sindikalnih orga-

nizacij francoske občine. Praznovanje 1. maja v zadnjih letih imelo, kot so poudarili predstavniki sindikata med zadnjim obiskom Tržiču, v Ste Marie aux Mines prave vsebine. Prav zato bo tudi obisk impulz prizadevanjem sindikata v pobrateni občini, da praznovanje prvotni pomen.

Uspela prireditel v Naklem

Naklo – V počastitev praznika je TVD Partizan Naklo prvič organiziral Pohod od spomenika do spomenika na območju krajevske skupnosti Naklo. Pohodniki so šli po spomeniku ustanovitve prve kmetijske čete na Cegelnici, mimo spomenika padlim drugega bataljona krškega oddela v Strahinju, nato osrednjega spomenika v Naklem, nato pohod zaključili na Okroglem grobu padlih v okrogelski jami. Skoraj 150 domačinov in ljudi iz Kranja in Tržiča se je udeležilo pohoda, ki bo postal v prihodnje tradicionalen. V soboto zvečer je bil osrednja proslava s kresovanjem na športnem igrišču.

D. P.

Izobraževanje mladih železarjev

Jesenice – Koordinacijski zveze socialistične mladine v nižji železarni je aprila priredil seminar za novo izvoljena vodila osnovnih organizacij iz temeljnih organizacij in delovnih skupin. Petdeset-mladincev se je seznanilo s kresovanjem, ki je bilo akcija za izbor najboljšega mladega delavca samoupravljalca. Obravnavali so tudi naloge mladih na področju splošne ljudske obrambe, družbene samozaščite, dolžnosti mladinske organizacije v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in aktivnosti v idejnopolitičnem delu ter informiranju.

Seminar je bil nadvse uspešen. Udeleženci so pokazali veliko zanimanja za predavanja, zelo aktivno pa so se vključevali tudi v razprave.

III. kongres samoupravljalcev

Trdno po samoupravnih poti

V beograjskem centru Sava se je član CK ZKJ in sveta federacije ter predsednik komisije za izdelavo resolucije Kiro Gligorov pogovarjal z domačimi in tujimi novinarji o aktualnih vprašanjih nadaljnjega razvoja socialističnega samoupravljanja in o pripravi na III. kongres samoupravljalcev.

Beograd - Kiro Gligorov je na svojem sedenju s pripravami na kongres povedal, da bo na srečanju 1400 delegatov, ki jih bodo po Jugoslaviji volili tajno - na 4000 zaposlenih delavcev po delegatu - povabili pa bodo tudi 80 zaslužnih dolgoletnih sindikalnih delavcev, 90 odstotkov vseh delegatov bo neposrednih proizvajalcev. Do zdaj so iz organizacij razpisnega dela dobili že 125 spo-

govorih na vprašanja novinarjev je Kiro Gligorov poudaril, da III. kongres samoupravljalcev ne bo bil za pred odstopil od strategije razvoja samoupravljanja, ki temelji na temeljih z delavskimi organizacijami leta 1971, z ustavo iz leta 1974 in z zakonom o združenem delovnem materialu. Glavna naloga kongresa pa je da ocenimo in spoznamo, zakaj strategični ciljevi ne uresničujejo, oziroma zakaj se prepočasno izvajajo v praksi.

Na osnovne teme bodo prevladovale na kongresu: kaj storiti, da delavci odločajo dejavniki pri razvijanju, razporejanju in delitvi dela, kako izboljšati proces proizvodnje in združevanja našega gospodarstva in kako izboljšati delovni sistem. Prisotna pa bo seveda tudi razprava o ekonomski in socialni problematiki delavcev.

Na kongresu o tem bo moral spregovoriti tudi Kiro Gligorov, ki je poudaril, da delavci še danes ne razumejo z vsa akumulacijo, temveč s njeno delitvijo določa »od zgoraj« sedanje razprave po temeljih organizacijah kažejo, da delavci zahtevajo odločne spremembe, ki naj bi onemogočile razne politične, poslovne in

III. KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE 1981

bančne ustanove pri razpolaganju z delavčevimi akumulacijami.

Vse premalo se naši delegati še zavedajo pravic, ki jih imajo z našim delegatskim sistemom, je poudaril Kiro Gligorov, in zato je tu še vedno premalo slišati interese neposrednih proizvajalcev.

Odprto in kritično pa bo kongres spregovoril tudi o nagrajevanju in vzpodbujanju ustvarjalnega dela, o zmanjševanju zaposlenih v interesnih skupnostih, o prestrukturiranju našega gospodarstva, o večjem usmerjanju v pridelovanje hrane, pridobivanje energije in surovin, o enotnem jugoslovanskem trgu, ki naj bi podrl občinske, regijske in republiške meje.

Vsekakor pa je kongres samoupravljalcev ena izmed faz v pripravi partijskega kongresa, saj bomo na njem temeljito in kritično analizirali prehojeno pot in poiskali prave smeri razvoja. Seveda, trdno po samoupravnih poti, in nič drugače.

Gorenjski sejem pred novo prireditvijo

Od 15. do 20. maja bo v Kranju sejem malega gospodarstva - Velika razstava inovacij

Kranj - Prireditve na Gorenjskem sejemu si sledijo skoraj brez prekinitve. Niso še povsem pospravili iz prejšnjega sejma, ko so se sredi maja za sejem malega gospodarstva, da bi se v miru prekopali pot za vleko novih kablov in kanalizacije, ko so se v novo halo, ko bo moralo že spet biti narejeno za razstavljalce in obiskovalce novega sejma.

Sejem malega gospodarstva bo prinesel zanimivo novost: razstavo inovacij. Kar blizu polovice razstavnega prostora bo zajela razstavo med odgovornimi na Gorenjski gospodarski zbornici, razstavo skupnosti in ljubljanski sejem, ki priloži do uskladitve projekta razstave in kraja prireditve.

Seveda, da bo junjski III. kongres samoupravljalcev dal velik poudar na delu našega gospodarstva in na njegovem razvoju. In kot je dejala skupna posveta pripravljavcev kongresa predsednica Medobčinskega sindikalnega sveta za Gorenjsko Sulaž, inovacije niso noben novost, ki naj bi si jih ogledal le krog strokovnjakov. Inovacije so med drugim krog ljudi. Prav zato je sejem, pa je mesto, kjer si razstavo lahko ogledala resnično množica ljudi. Bo pa ta razstava tudi podlaga za osrednjo slovensko razstavo inovacij v prihodnjem ali naslednjem letu.

Med največjih in nagradjenih izmed zadnjih let bo tu prikazana: železarnice Jesenice, Leka, Litoje, Ljake, Elkom, Železarnice, KZK, Krke in druge. Inovacije bodo predstavljene slikovno, fotografije, manjše stvaritve pa bodo predstavljene tudi fizično. Prav bi bilo, da bi jih bilo kar največ z Gorenjske, da se gorenjsko gospodarstvo in njegovi inovatorji naj bi predstavili svoje inovatorje in njihova dela na kongresu.

Na osnovnem delu sejma bo seveda predstavljeno gorenjsko in slovensko malo gospodarstvo. Pa tudi iz tujine, saj so že prijavljeni predstavniki iz Italije, Avstrije in Za-

hodne Nemčije. Prav je, da se na takšnem mestu najdejo veliki in majhni proizvajalci, torej tudi industrija, ki potrebuje kooperante iz malega gospodarstva, ki bi lahko uspešno dopolnjevali proizvodne programe industrije.

Od velikih delovnih organizacij, ki iščejo kooperante v malem gospodarstvu oziroma z njimi že dolga leta uspešno sodelujejo, bodo tu Iskra, Gorenje, Magos, LTH in drugi. Sodelovala pa bodo tudi vsa obrtna združenja Gorenjske, Ljubljane do Grosuplje, Slovenska Bistrica, pričakujejo pa tudi Celjane, Koprčane in Novomeščane. Do 10. maja, dokler sprejemajo prijave, pričakujejo še številne razstavljalce.

Da je za sejem izredno zanimanje ne le doma, temveč po vsej Jugoslaviji, potrjuje že to da bo iz Beograda prišlo pet posebnih avionov obiskovalcev, dva avtobusa sta najavljena iz Valjeva, javljajo se pa tudi iz Bihaća, Subotice in od drugod. D. Dolenc

Svoje mora reči še razprava

Kranj - Komite občinske konference ZKS Kranj je lani oblikoval delovno skupino in ji naročil, naj pripravi predlog razvoja in organiziranja strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti v kranjski občini. To ni bila lahka naloga. Temeljala ni le na ugotovitvah komiteja, da je stvari na tem področju treba boljše in enotnejše organizirati, ampak je bilo takšnega mnenja tudi predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Predvsem je Kranjčane vodila želja, da morajo biti strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti enotno organizirane, bodisi samostojno ali v okviru občinskega upravnega organa oziroma strokovnih služb, vsaj kar se finančnih in administrativnih del tiče. Prav tako je komitej ZK, ki je lani obravnaval to problematiko, menil, da imajo strokovne službe interesnih skupnosti predvsem na-

III. kongres samoupravljalcev

Franc Vončina:

»Gorenjsko gradbeništvo ima še veliko možnosti povezovanja«

Kranj - Vrsto ključnih problemov, ki tarejo gorenjsko gradbeništvo, je vpetih v sporočilo, ki so ga za III. kongres samoupravljalcev skupno pripravili gorenjski gradbinci Gorenje, Tehnik, Gradbincec, Kovinar Jesenice, Tozd Gradbeništvo, pa Inštalacije, Iskra in Elektrotehnično podjetje Kranj. O tem, kakšni problemi jih tarejo in kakšne rešitve nakazujejo, smo se pred dnevi pogovarjali s tovaršnim Francom Vončino, predsednikom sindikalne konference v Gradbincu in delegatom gorenjskega gradbeništva na III. kongresu.

»Naša tematska razprava sloni na združevanju dela in sredstev na podlagi dohodkovnih odnosov za zagotavljanje zanesljivosti in tržnosti v delu in razvoju, sem pa seveda spada optimalna delitev dela med graditelji, stabilna založenost s surovinami, energijo, zapiranje posameznih gradbenih delovnih organizacij v občinske, regijske ali republiške meje, povezanost gradbenikov v regiji in nazven, sposobnost nastopati na zunanjih trgih itd.

V tej skupni razpravi smo ugotovili, da smo na Gorenjskem že dosegli določen napredek v povezovanju in združevanju sredstev na dohodkovnih osnovah, vendar možnosti so še velike. Na Gorenjskem že postaja problem to, ker je nekaj gradbenih delovnih organizacij povezanih v en SOZD, druge so pa v drugem. Veliko lažje bi bilo dogovarjanje

v enem samem. Sicer so bili ti sozdi organizirani iz različnih interesov, ki pa so vezali bolj formalno. Zdaj, ko prihaja do uresničevanja, pa že naletujemo na težave. GIPOS ima na primer dobro samoupravljanje, nima pa možnosti delovanja na zunanjih tržiščih, ker prave notranje povezave še ni. Potrebni bi bili dogovori med sozdi kot je SCT in Pionir, ki že imata delovišča zunaj naših meja. Vendar še vedno vsak gleda le na svoj interes. Preveč je še podjetniškega obnašanja.

»Do kakšnih povezovanj pa je na Gorenjskem že prišlo?«

»Medsebojnega sodelovanja na osnovi skupnega pridobivanja dohodka na skupnih gradbiščih še ni bilo, dogovarjamo pa se že za skupne naložbe v izkoriščanje starih betonarn, peskokopov, v nove objekte kot je na primer železokrivnica, v skupne delavnice za popravilo gradbenih strojev in podobno. V redu bi bila tudi skupna naložba v skupno nahavo armaturnega železa.

Vse nabave gradbenega materiala slone še vedno na sporazumih, ne pa na dohodkovni povezavi.

»Cena stanovanjskih površin nenehno raste. Bi se jih dalo kako zaustaviti, ali vsaj omiliti njihovo rast?«

»Vsi izvajalci del pri gradnji stanovanj so danes le pogodbeno vezani. Dohodkovna povezava bi morala nastati že od priprave

zemljišč, izdelave načrtov do končne izgradnje stanovanj. V enem stanovanju nastopa več kot 200 proizvajalcev, če pomisliš na vsa dela od parketa do ključavnice. Če bi vsak gledal končni izdelek, bi bilo drugače. Tako pa vsak po svoje navija ceno, cena kvadratnega metra pa raste...«

Tudi o tem bo spregovoril III. kongres. Pa še o marsičem, kar zadeva gradbeništvo. Na primer o tem, da delavce, ki jih gradbeništvo usposablja zase, jemlje industrija, ki nudi lepše in boljše delovne pogoje dela, o tem, da so nekateri sistemski zakoni oziroma predpisi močna ovira za nemoteno delo v gradbeništvu, predvsem planiranje. Predvsem pa smatrajo, da nekateri zakoni, kot tisti o licitaciji, o carinskih predpisih za rezervne dele in podobno, niso prilagojeni zakonu o združenem delu. To bo vsekakor nujno spremeniti in o tem bo III. kongres moral reči svoje. Prav pa bi bilo, da bi se pred kongresom na Gorenjskem o teh vprašanjih sklicali problemsko konferenco, pa naj bi nosilec sindikat, partija ali gospodarska zbornica. D. Dolenc

Odločitev ta mesec

Prijave v začetni letnik srednjega usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem kažejo razkorak med željami učencev in vpisnimi mesti v posameznih programih - Ta mesec bo glavni del preusmerjanja sklenjen

Na Gorenjskem zaključujeta v tem šolskem letu osmi razred 2602 učenca, osnovnošolsko obveznost v nižjih razredih, to je v šestem in sedmem, pa še okrog 200 otrok. Nova šolska mreža, kot jo zahteva usmerjeno izobraževanje, dovoljuje v 93 oddelkih vpis v prvi razred za 2790 učencev.

Število vpisnih mest v posameznih vzgojnoizobraževalnih programih, teh je na Gorenjskem 34, je v glavnem prilagojeno potrebam združenega dela. Za dva oddelka odstopa navzgor le pri trgovinski dejavnosti, navzdol pa za enega pri naravoslovno-matematični usmeritvi.

Prvi krog vpisov učencev v začetni letnik srednjega usmerjenega izobraževanja je bil sklenjen 14. aprila. Do tedaj je oddal prijavnico 2401 učenec. Pomeni, da so v nekaterih šolah še precejšnje praznine, po drugi strani pa se je za posamezne programe odločilo preveč učencev. Poglejmo na kratko, kje se pojavljajo največji razkoraki.

Dovolj prostora je še v železarskem izobraževalnem centru na Jesenicah, kjer tako v skrajšanih kot tudi nekaterih srednjih programih manjka kar precej sto učencev. Za zdravstveno šolo se jih je opredelilo približno štirideset preveč, medtem ko je število prijav v gimnaziji oziroma družboslovno-jezikovni usmeritvi usklajeno z vpisnimi mesti.

V Kranju se pojavlja največji presežek v Iskrinem šolskem centru, in sicer pri programih za elektroenergetike, elektronike in kovinarje-strojnike, medtem ko za obdelovalce kovin in upravljalce strojev ni dovolj zanimanja. Primanjkljaj je tudi v gradbeni usmeritvi, saj je bilo sredi aprila v primerjavi z 270 vpisnimi mesti za vse programe komaj 24 prijav. Preveč jih je v naravoslovno-matematični usmeritvi, premalo pa v gumarstvu ter v tekstilni in obutveni dejavnosti.

Malo učencev se je odločilo tudi za kuharje in strežnike v gostinski šoli na Bledu, škofjeloška gimnazija jih bo morala nekaj napotiti drugam, podobno kot šolski center za kovinarstvo in avtomehansko stroko.

Jezikovno razsodišče (20) Jezikovno barbarstvo v strokovnem časopisu

CASOPIS ZA KRITIKO ZNANOSTI je posvetil številko 37-38 (1980) »politekonomskim problemom sodobnih migracij« (po slovensko »političnogospodarskim vprašanjem sodobnih selitev«); ponekod v številki se dobesedno megli od najrazličnejših jezikovnih nesnažnosti. Nekaj primerov:

»Če gledamo izvoze delovne sile pa je pojav nekaterih dolgoročnih negativnih posledic (OECD 1976) v zadnjih letih pripeljal v deželah emigracije do uvajanja različnih političnih ukrepov, z namenom ustavitve nekontroliranega izvoza delovne sile in z namenom zavarovanja delodajalcev proti odhajanju delavcev« (str. 6). »Pogoji za pojav mednarodnega migracijskega jedra se nahajajo v neenaki stopnji razvoja dežel izvoza in uvoza dela« (str. 12). »Eden del slovenske kvalificirane delovne sile odšel je na časovno delo v tujino.« »Ti nas pristopi tudi vpeljujejo v osnovne načine reševanja tipično emigrantske situacije« v kakšni se nahaja Slovenija, in podajajo optimalne strategije za nadaljnje ukrepe...« (str. 300), itd.

Jezikovno razsodišče je o prenekanter jezikovni pregrehi te vrste že izreklo sodbo, npr. v zvezi z znamenitim listkom iz Kandidove bonboniere; zdaj pa se je pravi cvetober podobne slovensčine nabral v resnem strokovnem časopisu, ki ga na Slovenskem izdaja »Univerzitetna konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije Ljubljana in Maribor«, v njegovem uredništvu in svetu pa sedi vrsta bolj ali manj znanih mlajših kulturnih in znanstvenih delavcev - vsi so na ovitku tudi poimenovali zapisani. - Vsem in povrh še Kulturni skupnosti Slovenije predlagamo, naj resno pretehtajo dostojnost, razumljivost in s tem smiselnost takšnega javnega pisanja, ob tem pa izmerijo razsežnosti cinizma, kakršen se s takšnim odnosom do slovenske besede kaže že v osrčju najtehtnejše slovenske misli!

Razsodišče vabi posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovensčino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL, Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Daber slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

J. Košnjek

Zgledna deska otoške Iskre

V Iskri v Otočah bodo nadomestili nekatere uvožene materiale z domačimi in če bodo uspeli, bodo prihranili 700.000 ameriških dolarjev – Uvajanje lastnega znanja in lastnih sposobnosti

Otoče – V Iskri Elektromehaniki Otoče, kjer se ukvarjajo s proizvodnjo električnih merilnih instrumentov, so v prvih treh mesecih letošnjega leta dosegli zadovoljive poslovne rezultate. Prihodek in dohodek so znatno povečali predvsem zato, ker so uvedli dosledne varčevalne ukrepe in tako porabili manj materiala, povečali produktivnost, izvedli delno reorganizacijo in se preusmerili v proizvodnjo donosnejših artiklov. Cene so vzdignili le za 15 odstotkov.

Vendar pa v Iskri ugotavljajo, da poslujejo iz dneva v dan, saj imajo hude težave z uvozom potrebnega materiala. Že lani so se s stabiliza-

cijskim programom obvezali, da bodo čimveč uvoženih delov nadomestili z domačimi, povečali izvoz in zmanjšali uvoz. Čimbolj naj bi se preusmerili na zahodno tržišče ter prodajali tiste proizvode, za katere je na tržišču največ povpraševanja.

V Iskri Otoče, kjer imajo zelo dobro kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in kjer dobro dela njihov razvojni oddelek, pohvalijo pa se lahko tudi s številnimi predlogi in izboljšavami, imajo kar okoli 10.000 »pozicij« različnih materialov. Tako se ukvarjajo s kar najbolj zahtevnim elektronskim delom in tehnologija poteka preko računalnika, prav tako tudi planiranje, da lahko obvla-

dajo vse operativno delo. Prav zaradi širokega izbora materialov imajo večje težave z nabavo repromateriala iz uvoza.

Zato so se odločili, da stabilizacijski program ne ostane le na papirju in so napravili pomemben korak naprej. Njihovi rezultati so že danes vidni, pobudo za nadomeščanje uvoznih materialov pa je prispeval direktor Jernej Vrtačnik, ki takole pravi:

»V razvojnih skupinah smo razčlenili določene »pozicije«, jih opredelili tako, da smo se domenili, da jih lahko nadomestimo z domačimi. Elektromehanske izdelke lahko dobimo doma, medtem ko moramo elektronske elemente še vedno uvažati. Naša akcija poteka tako, da smo na posebno desko zapisali dvanajst najbolj kritičnih »pozicij« od stotih, tistih 12, ki po vrednosti največ predstavljajo. Opremlili smo jih z vsemi zahtevami in tako predstavili delavcem, kooperantom, delovnim organizacijam. Odzivi so že tu in povedo, da so nekateri posamezniki ali delovne organizacije zmožne dele izdelati doma. Če bi nam akcija uspela, bi letos zmanjšali uvoz od planiranih milijon 700.000 dolarjev za okoli 700.000 dolarjev. Največji problem so magneti, ki jih bo delala TOZD magneti v Ljubljani, potem so še nosilec konice in okvirček ter drugi elementi, ki se jih bodo lotili naši inženirji in tehnologi. Trije kooperanti pa so pripravljeni izdelovati os, spiralo in vzmetni ležaj.

Ker uvajamo raziskovalno delo in izkoriščamo domače znanje, smo se tudi domenili, da bodo inovatorji uporabljali predvsem domači material in z uvoženim naj bi bila v razmerju 90 proti 10. Sklep delavskega sveta je tudi, da mora imeti vsak instrument to razmerje, če se le da: se pravi, da bi uporabljal predvsem domači material. Lani smo se odločili za nov bimetalni sistem za merjenje električnih tokov, ki vsebuje že to razmerje v materialih, ko je iz uvoza le bimetalni trak. Prej pa smo uvažali ves sistem in le z enim takim sistemom smo zmanjšali uvoz za 400.000 nemških mark.

Kljub zelo specifičnim materialom pa so se naši delavci pogumno lotili tudi novih sistemov in novih instrumentov in že ugotavljamo vse prednosti, ki prihajajo z uvajanjem lastnega znanja in lastnih materialov.

V Iskri Otoče so torej napravili pomemben korak v lastnih stabilizacijskih in varčevalnih prizadevanjih – pomemben in konkreten korak, ki jim bo prinesel nove prednosti in nove koristi. Zavedajo se, da je treba zmanjšati uvoz in da je lahko nadomestiti tuje materiale z lastnimi, domačimi se jim že kažejo prvi uspehi. V Iskri v Otočah torej niso stali križem rok, temveč so uresničili in uresničujejo vse tisto, za kar so se dogovorili. Z dosedanjimi uspehi pa so lahko za zgled, za vzor...

D. Sedej

Seja delavskega sveta Agromehanike, na kateri so podelili priznanja delavcem in kooperantom – Foto: M. Ajdovec

Tržišče jih je kalilo

Temeljna organizacija združenega dela Agromehanika Kmetijskoživilskega kombinata Kranj že dolgo ni več poznana le na Gorenjskem in Sloveniji, ampak tudi v Jugoslaviji in izven nje – Sodelovanje s kooperanti nadomešča uvoz

Kranj – Kmetijskoživilski kombinat iz Kranja je takšna tvorba, ki je omogočila razvoj temeljne organizacije združenega dela Agromehanika, so poudarili na zasedanju delavskega sveta temeljne organizacije pred prazniki, na katerem so podelili priznanja delavcem in kooperantom. Agromehanika je rasla skupaj s kombinatom in se sama ali skupaj z njim uveljavljala v Sloveniji, Jugoslaviji in tudi izven nje na področju izdelovanja kmetijskih strojev in priključkov, prav tako pa tudi na področju ustvarjalnega sodelovanja trgovine in proizvodnje. Zahteve trga so v marsičem oblikovale sedanjo Agromehaniko. Pri tem se je ta temeljna organizacija pri izdelovanju najrazličnejših delov za traktorske priključke, črpalk za škroplilnice, škroplilnic, sadilcev za

krompir, kultivatorjev, vitlov in različnejših drugih izdelkov močno povezovala s kooperanti, bodi lokalnimi organizacijami ali z avdijskimi S takim sodelovanjem je bilo delana oprema, ki bi jo bilo sicer drago uvažati iz tujine. Prav tem področju je Agromehanika veliko napredovala, prezreti pa ne sme tudi njene pomoči kmetom pri zagotavljanju kmetijske mehanizacije.

Agromehanika skrbi za povečanje bogatitve in širitve svoje dejavnosti. Rastejo novi proizvodni prostori. Hrastju nastaja servisnopodporni center, osvaja pa se nova tehnologija škroplilnih sistemov. Vse to je dobra osnova za razvoj temeljne organizacije, obenem pa tudi priložnost za razvoj celotnega kombinata iz Kranja.

Odlikovani delavci Zvezde

Kranj – Lani so sicer praznovali 40-letnico dela in obstoja v kranjski Zvezdi in morda bi ta odlikovanja, ki so jih podelili njenim delavcem, bolj sodila v tisto praznovanje novembra lani. Zagotovo pa so podeljena letos, ob praznovanju 40-letnice vstaje naših narodov, 40-letnice ustanovitve OF in praznika dela, dobila še večji pomen, še večjo vrednost.

Kot je v svojem govoru poudarila predsednica delavskega sveta Zvezde Marinka Učakar, se je njihova delovna organizacija prav vsled prizadevnosti in naporov njenih delavcev dvignila na visoko samoupravno in gospodarsko raven tako, da je danes po gospodarski uspešnosti med prvimi delovnimi organizacijami v Sloveniji in Jugoslaviji. Upravičeno so ponosni na delo in rezultate dela vseh delavcev in ostalih dejavnikov, ki so pripomogli, da ima Zvezda poslovne rezultate, ki so za vso našo tekstilno industrijo lahko samo vzgled. Hkrati pa so njihovi uspehi tudi dokaz, da je tudi tu mogoča visoka akumulacija in produktivnost dela, če prevladuje v vseh delavcih zavest, da si bodo le z lastnim delom lahko ustvarili dober gospodarski položaj, gospodarsko stabilnost in socialno varnost.

Bogat in lep kulturni program so pripravili ta dan v Zvezdi; mešani oktet Glasbene šole iz Kranja je nastopil in dijaki tehnične tekstilne šole iz Kranja. Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Kranj Milan Bajželj pa je podelil odlikovanja predsedstva SFRJ. Z redom dela z

K slovesnemu razpoloženju ta dan v Zvezdi so doprinesli tudi mladi tekstilci s svojim recitalom

zlatim vencem je bil odlikovan Ivan Bele, z redom republike z bronastim vencem Vincenc Črnilec, z redom dela s srebrnim vencem pa Marija Drašković-Ružič, Pavel Krizan, Marjan Mesec, Marija Potočnik-Jostin, Andreja Prezelj, Marjan Rangelj, Jože Rožman, Emilija Tivolj Gubič in Marija Bevk-Učakar.

D. Dolenc

Nagrade najbolj vestnim, delavnim in prizadevnim

»Za sestavne dele poiščimo nadomestilo doma,« so rekli v Iskri Otoče in že so dosegli prve rezultate

KOP

KOVINSKO PODJETJE KRANJ p. o.
Šuceva ulica 27

Razpisna komisija pri DS KOP Kranj
razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualnega poslovnega organa je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih zakonskih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo strojne, ekonomske ali pravne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj ustrezne funkcionalne usposobljenosti,
- da je moralno politično neoporečen in da se zavzema za razvijanje socialističnih samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov,
- da ni vodil organizacije združenega dela zoper katero je bil uveden stečajni postopek,
- da ni kaznovan za kazniva dejanja, ki bi ga karakterizirala kot neprimerne za opravljanje te funkcije,
- da sprejema program razvoja delovne organizacije.

Od kandidatov pričakujemo sposobnosti vodenja, komuniciranja, dinamčnosti in ekspanzivnosti.

Mandat individualnega poslovnega organa traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. Pri opravljanju del in nalog ima delavec posebna pooblastila in odgovornosti.

Kandidati naj pismene prijave, s kratkim življenjepisom, opisom o dosedanjih delovnih izkušnjah in s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev, pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti kuverti s pripisom »za razpisno komisijo« na naslov Kovinsko podjetje Kranj, Šuceva 27.

Prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izbiri najkasneje 30 dni po preteku razpisnega roka.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Spremljanje izbire in pridobivanja poklica (3)

Dosežki na posameznih testih so zanimivi; tako je na testu abstraktnih odnosov v generaciji 74/75 dosegla najvišje rezultate OS PB Železniki. Kar 64 odstotkov rezultatov je bilo nad povprečjem, sledila je OS IT Gorenja vas s 56,6 odstotki, nato OS CG Trata s 56,5 odstotki in OP PP Žiri s 55,2 odstotki ter OS PK Škofja Loka z 38,4 odstotki nadpovprečnih testnih rezultatov. Vendar pa je ravno OS PK Škofja Loka pokazala najbolj izenačene rezultate sposobnosti presojanja abstraktnih odnosov, saj je razpršenost rezultatov najmanjša. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je OS CG Trata imela kar 23,2 odstotka odličnih testnih rezultatov. OS PB Železniki pa ima najvišjo srednjo vrednost, istočasno pa tudi veliko razpršenost rezultatov.

Na testu presojanja besednih odnosov je dosegla prvo mesto OS CG Trata. Kar 58,1 odstotka rezultatov je bilo nadpovprečnih, poleg tega pa niti enega rezultata ni bilo v najnižji kategoriji. Drugo mesto je dosegla OS PB Železniki s 47 odstotki. Tudi ta šola ni imela nobenega rezultata v najnižji kategoriji, istočasno pa je med vsemi šolami dosegla najvišji odstotek (23,5) najvišjih testnih rezultatov. OS PP Žiri je dosegla tretje mesto ali 40,3 odstotka nadpovpre-

nih rezultatov, OS PK Škofja Loka četrto mesto s 35,3 odstotka in OS IT Gorenja vas peto mesto ali 30,7 odstotka. Največjo razpršenost kaže OS PK Škofja Loka, najvišjo srednjo vrednost pa OS CG Trata.

Na testu presojanja prostorninskih odnosov je v številu nadpovprečnih testnih rezultatov zopet prva OS CG Trata – 53,6 odstotka rezultatov je nadpovprečnih, ob tem, da je bilo tudi kar 26,1 odstotka rezultatov v kategoriji visoko nadpovprečnih. Drugo mesto so s 40,3 odstotka dosegli OS PP Žiri, tretje mesto OS IT Gorenja vas s 36,3 odstotka, četrto mesto s 33,7 odstotka nadpovprečnih rezultatov OS PB Železniki in peto mesto s 26,3 odstotka nadpovprečnih rezultatov OS PK Škofja Loka.

Na testu prostorninskih odnosov so na splošno vzeto rezultati najbolj razpršeni, srednje vrednosti pa na vseh šolah v isti kategoriji.

V generaciji 74/75 je najzanimivejša med škofoškimi šolami v testnih rezultatih na DAT seriji v presojanju abstraktnih, besednih in prostorninskih odnosov OS CG Trata, saj dosega na testu abstraktnih in prostorninskih odnosov največ najvišjih rezultatov, na testu besednih odnosov pa ima prvo mesto po nadpovprečnih dosežkih.

OS PB Železniki se je odlikovala po procentih nadpovprečnih rezultatov na testu abstraktnih odnosov, istočasno pa ima največji odstotek odličnih rezultatov na testu besednih odnosov.

Zanimivo, da OS PK Škofja Loka ne izkazuje prednosti na nobenem izmed uporabljenih testov, čeprav šola šteje močnejši kot podeželsko.

Osnovna šola IT Gorenja vas izkazuje odstopanje navzdol na besednem področju, sicer pa se giblje v zlati sredini, prav tako tudi OS PP Žiri, ki pa na testu abstraktnih odnosov kaže izrazito homogenost in dokaj visoko srednjo vrednost.

Rezultati so nas nekoliko presenetili. Čeprav je strokovna služba v letu 1978/79 zamenjala testno baterijo za zaključujoče učence, bi bilo vseeno zanimivo ponoviti analize in ponovno ugotovljati razmerja med posameznimi šolami.

(se nadaljuje)

Antonija Habjan-Križaj

Nastop gorenjskih glasbenikov Tržiču

Te srečanje glasbenih šol – je bilo po vrsti – je prišlo v Tržiču in ga posvetila nastopu jugoslovanskih mladinskega glasbenega zborja, ki je bilo 17. aprila v Tržiču so se udeležile Tržiški, Škofje Loke, Kamnik, Kranjske, Jesenice in Kranja. Nastop so si razmeroma enakovredno razporedili po sporeda pa so očitno nastopili v prostor, pisanje tekmovalcev učencev slovenske, ki je bilo v Mariboru.

gočila – ne le sam oder, pač pa tudi stranski prostori, ki jih ob takih priložnostih mora biti dovolj. Ker v šoli ni klavirja, je le pianino, so se šole z eno samo izjemo odrekle pianističnim točkam. Kar prav je bilo tako, čeprav le-te običajno tvorijo pomemben del nastopov glasbenih šol. Pianino mladim pianistom ne bi omogočal, da se izkažejo in nastopijo enakovredno z drugimi. Na mariborsko tekmovalstvo so gorenjske glasbene šole poslale lepo število tekmovalcev, ki so se sicer razločno, a vendarle dobro odrezali. Povsem razumljivo, tudi pravično in zanimivo za pedagoge, učence ter poslušalce je bilo, da so jih prijavile in pripeljale tudi na tržiški koncert. Tako so se predstavili kar štirje

učenci s klarinetom, trije s flavto, trije s violino, dva s trobento, dva s kitaro, razen tega pa eden s čelom. Kljunasto flavto in harmoniko. Pridružil se jim je kvintet iz Tržiča (trobenta, klarinet, dve flauti, pianino), kvartet z Jesenic (kljunaste flaute) ansambel z Jesenic (trobila, kitaro, magnetofon), godalni orkester ter solopetka iz Kranja.

Z dobrim nastopom so se izkazali Franci Podlipnik, Marko Istenič, Gašper Požnel, Aleš Bohinc, Vojko Rebolj, Maja Bogataj, Iztok Vidic, Vladimira Vremšak, Marko Povčič, Mojca Jovan, Helena Černe, Maja Plazar in Metod Rogelj. Še najuspešnejši so bili Boris Vremšak, Matjaž Ferjan, Metka Špenko, Benedikta Markič, Nevenka Zadnik in seveda Polona Brvar, ki gre v kratkem na zvezno tekmovalstvo v Sarajevu. Privlačno je bilo tudi igranje skupin. Skupinsko igranje bi morali še več gojiti. Morda se še premalo zavedamo vrednosti te oblike glasbene in splošne vzgoje mladih, res pa je, da se zanje lahko opremo le na lastno iznajdljivost, saj primanjkuje priročnikov, notne literature itd. Zato se pri skupinah pogosto srečujemo z različnimi priredbami, ki originalno instrumentacijo prilagodijo možnostim in znanju učencev. Na opisanem nastopu se je taka sprememba zadovoljivo posrečila Tržičanom, podobno pa velja tudi za Jeseničane, ki so predstavili za nekatere nekoliko nenavadno, a vsekakor zanimivo priredbo skladbe Bitka pri Bilbau.

Težišče sporeda je bilo precej presenetljivo na skladbah iz predklasične dobe in so bila ta dela neznanega skladatelja iz 17. stoletja, Torellija, Vivaldija, Marcella, Bacha, Händla, Kriegerja in Cimarose. Ob njih sta bila klasika Mozart in Haydn, pa še nekaj imen iz našega stoletja: G. Berlioz, Osgian, Debussy, Ščelokov, Dorselaer, od slovenskih skladateljev pa Rojko, Škerjanc in Weingerl. Torej bo treba še naprej več skrbni posvetiti negovanju glasbe s sodobnejšimi izraznimi sredstvi, saj na ta način oblikujemo glasbeni okus, ki naj pozna in ceni tako staro kot novo v glasbi.

Skupni koncert glasbenih šol je dokazal, da se učnovzgojno delo v njih še naprej opazno zboljšuje, s tem vred tudi raven njihovih nastopov. Zadnji je bil torej lep člen v verigi tistih, s katerimi častimo letošnje jubileje. Bil je tudi dobro organiziran, da je v zadovoljstvo nastopajočih in poslušalcev gladko potekal.

EG

Mladinsko gledališče gostuje Franciji

Clani gledališča so v ta namen pripravili pisan kulturno zabavni spored, ki bo pobratenim Francozom predstavil naše avtorje v slovenskem in francoskem jeziku. Poleg pesmi Otona Župančiča, Ceneta Vipotnika, Srečka Kosovela in Mateja Bora bodo v prvem delu sporeda sodelovali tudi članice baleta Mladinskega gledališča, ki bodo z izraznim plesom preko glasbe predstavile našo povojno zgodovino. Izbor plesnih točk in koreografija je v rokah Alenke Dolenc, ki bo s svojimi dekletki začela tudi drugi del sporeda z zabavno vsebino. Plesi modernega ritma bodo v svoji sestavi vsebovali tudi folklorne motive vseh naših republik in narodov. Simona Vodopivec bo v drugem delu zapela nekaj zabavnih melodij, Tatjana Šmid pa bo kot pevka groteskno skrbela za rdečo nit med plesnimi točkami in pevskim sporedom. Clani Mladinskega gledališča so za pot v Francijo pripravili tudi krajše filmske zapise o svoji dejavnosti, ki bodo popestrili poldrugo uro trajajoč program. Skupina sedemnajstih članov je nastop dobro pripravila, zato upa, da ga bodo Francozi lepo sprejeli.

Boris Kuburič

Janko Krek

Te dni je iz Tržiča pobrateno francosko mesto Aux Mines skupina tržičanov, strelcev in sedemnajst članov Mladinskega gledališča, ki jih v doletela prijetna dolžnost, obično in našo republiko tudi v pogledu kulture.

Janko Krek tako močno navezan. Zolajeva Therese Raquin, ki jo je nameraval postaviti na oder v prihodnji sezoni, verjetno v Luki še dolgo ne bo uprizorjena. Zato pa se bodo škofjeloski ljubitelji gledališča še naprej spominjali Jankovih Veselih večerov, Miševke, prireditve ob 1000-letnici Loke: Škofja Loka skozi stoletja...

Ko je njegova knjižnica v Škofji Loki pripravljala recital odlomkov iz Škofjeloskega pasijona in srečanje s Filipom Kumbatovičem, je v bolnišnici na rob besedila napisal dva, tri znake za narečni izgovor besed, takrat smo na tihem še vsi upali. A v naš delovni dan je dober teden za tem udarilo sporočilo: Janko je umrl. Tam, kjer se postavljajo temelji splošne kulture, je zdaj en delavec manj. A preveč knjig je v njegovi knjižnici, ki še čutijo človeško toplino njegovih dlani, preveč katalogov, ki hranijo prebirajočih dotik njegovih prstov, preveč ljudi, ki se je z njimi še pred kratkim v nevsiljivo strokovnostjo pogovarjal o pomembnih rečeh in čisto preprosto človeško o naših vsakdanjostih.

Iz srca njegova spomina nanj in iz prave ljubezni, da je delo treba nadaljevati, se od Janka poslavljamo in se zahvaljujemo – sodelavcu in prijatelju.

Mara Smoletova

Tiho je odšla. Slovo od tako dobrega, spoštovanega človeka je težko, boleče.

Rodila se je v Tržiču. Tu si je ustvarila družino in preživela vsa svoja plodna in delovna leta.

Ko je v deželo privihral okupator, se je takoj vključila v narodnoosvobodilno gibanje. Zbirala je hrano, sanitetni material, pletla ter prek zveze pošiljala poročila v partizane. Njen dom je bil zatočišče partizanom in ranjencem. Zaradi izdajstva je družina preživljala težke dni v begunjskih zaporih.

Vse njeno delo je bilo posvečeno delovnemu človeku.

Pol stoletja je bila vodilna igralka amaterskega gledališča Tržič. Se zdaj, ko ji je čas nameril leta, je bila prisotna na odru. Bila je najzvestejša igralka. Delavna in skromna, nikoli ni terjala nagrade.

Neštetokrat so ji zaploskali. Tokrat se zavesa ne dvigne več.

Draga Mara, hvala za veliko delo, ki si ga dala tržiški kulturni ustvarjalnosti!

»Albatros«

Iskanje globljega glasbenega izraza

Ne dolgo tega se je kranjski publiki na povsem izviren način predstavil še en glasbeni debitant, ansambel »Albatros«. V okrilju Slaparjeve »Slutnje poletja – glasba, happening, show« je ansambel kot samostojen ustvarjalec zajel osrednji glasbeni del. Predstavil je vrsto svojevrstnih skladb iz vrst jazz-rocka in med publiko požel kvaliteti glasbene vsebine in izvedbe primerno odobravanje. Ansambel sestavljajo: bobnar Sandi Čemažar, Marko Pleško s ritem kitaro, Simon Horvat z bas kitaro, Marko Derlink na klaviaturah in solo kitarist Lojze Studen.

• Kako je nastal »Albatros«, kakšen je zdaj?

»Naša glasba je sicer bolj za poslušanje, vendar smo sprva igrali na plesih. Mimo zabavnoglasbenih ambicij pa smo načrtovali še nekaj globljega, izvirnejšo glasbo, ki je težila k vsebinski izpovedi, ne pa k ustvarjanju širokega zaledja pristavšev. Prvi premik tej začrtani predstavi o smislu našega glasbenega izraza je bil koncert v Škofji Loki, še bolj pa smo se svojem konceptu približali z glasbenim prispevkom »Slutnja poletja« v Kranju.

• V vaši glasbeni genezi je bržčas prihajalo tudi do težav, ki

Lepo petje okteta

Kranj – Oktet Sava se je v soboto, 11. aprila, predstavil v prostori prizidka gimnazije. Koncertni spored je bil razdeljen na tri dele. Najprej so oktetovci zapeli dve skladbi iz obdobja renesanse in pet pesmi slovenskih avtorjev, drugi del je obsegal pet ljudskih pesmi raznih narodov, v tretjem delu pa smo slišali pet ljudskih koroških pesmi.

Oktet je s svojim petjem ogrel občinstvo, saj je bil že spored dovolj mikaven. Priredbe ljudskih pesmi so bile primerno izbrane, čeprav so nekatere namenjene moškemu zboru. Zvenele so prepričljivo in zavzeto, kar je nedvomno zaslug umetniškega vodja Jožeta Mohorja. Oktet razpolaga z dovolj velikim tehničnim znanjem, poje disciplinirano, zbrano, glasovi so homogeni, vstopi točni, dikcija razumljiva zlasti v umetnih pesmih na prvovrstna slovenska besedila. Dinamični razpon je velik, fortisimi zvenijo polno, zborovsko. Oktet je dobro izkoristil različnost barv solistov, kar mu omogoča izbor skladb iz različnega čustvenega sveta. Volje do namra izpolnjevanja mu ne manjka, zato lahko sega tudi po najnovejši literaturi.

Posebno veseli bomo, če bo kdaj predstavil slovensko noviteto, ki bo posvečena prav oktetu Sava.

Liljana Kunst-Dolgan

tarejo večino novoosnovanih ansamblov: draga zvočna tehnika, prostori za vaje...

»V ozvočenje smo seveda vložili precej, saj le z ustrezno opremo dosegamo tudi pravi zvočni učinek. Prvotna bolj klavirna tehnična opremljenost nam je delala začetne težave v uigravanju, zdaj pa smo že mimo tega, čeprav tehnične izurjenosti in znanja še nismo povsem izklesali. Vadimo pa pri Simonu doma, njegovi starši imajo namreč obilo razumevanja za naša srečanja ob glasbi.

• Kaj je odločalo o vašem premiku od komercialne glasbe k vsebinsko kvalitetnejšemu izrazu?

»Do glasbe imamo že ves čas ustvarjalen odnos. Začetki so bili kajpada plašni, saj smo imeli v glasbi mnogo konkurence in še neustvarjeno zaledje. Tega zaradi resnosti glasbe tudi zdaj nimamo. Ko smo se dobobra spoznali, smo lahko postali tudi zahtevnejši do sebe. Zmogli in morali smo dati več naših glasbi. Rojevala se je iz občutij posameznika, potem pa smo jo podredili neki skupni ideji. Glasba je težak jezik za izražanje sebe; ko združuje svoja občutja z umetniško zvrstjo, moraš imeti pred sabo tako obliko in vsebino, ki bo idejo ponesla med ljudi, ne moreš z glasbo zadovoljiti le sam sebe.

• Vodilo vaše glasbe je izvirnost; je ta odločala tudi v »Slutnji poletja«.

»V glasbi je veliko odkrivanja, zato je včasih težko biti izvirni. »Slutnja poletja« – sprva smo jo nameravali oblikovati kot predstavitev country glasbe, a je kasnejši koncept zajel vso stvar kompleksnejše – je ponujala eno od možnosti, dala je glasbi novo mesto med umetnostmi in drugačen poudarek. Glasba je namreč medij, ki sili v razmišljanje. Poslušanje izkazuje čutne učinke, porodi se vrsta predstav. Dopolnitev glasbe z drugimi umetniškimi zvrstmi olajšuje razmišljanje, usmerja ga, da izgubiš osnovne ideje. Glasba mnogo izraža, zato mora izzvati razmišljanje.

• »Slutnja poletja« pa je bila bržkone tudi izkušnja za vaš prihodnji snovanje?

»Seveda. Rodila je kup idej, morda niso vse izvedljive, a posamezni delčki teh zamisli bodo pripadli naši izvirnosti. »Slutnja poletja« pa je bila tudi izkušnja publiki. Naša glasba je zahtevnejša, potrebuje resno in razmišljujočo publiko, ki je voljna sprejemati impulze novega nenavadnega, pripravljati na različne umetniške provokacije. Odziv takega poslušalstva pa dokazuje kvaliteto glasbene vsebine. Občinstva, kakršno je bilo v Kranju, si lahko le še želimo.

Doslej je nastalo kakih petnajst svojevrstnih skladb, ki po idejni in vsebinski dozorlosti spadajo v sam vrh njihovega dosedanjega ustvarjanja. Glasbeno izgrajevanje bo še intenzivneje potekalo do jeseni, ko se bodo fantje zaradi vojaščine začasnoma razšli, po odsluženju pa so se sklenili bolj posvetiti jazzu. V doslej klasično sestavo bodo vključili še saksofon in se lotili trših glasbenih orehov.

D. Zlebir

DOGOVORIMO SE

Kako smo gospodarili lani in načrtovali razvoj

Uspešna vključitev v stabilizacijska prizadevanja

Gre sicer za izredno celovito in popolno gradivo, ki pa je sestavljeno iz treh delov: iz analize uspešnosti lanskega gospodarjenja v kranjski občini, iz ocene poročil o lanskem gospodarjenju, ki so jih pripravili v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in skupnostih, in za ocene planskih dokumentov delovnih in drugih organizacij in skupnosti iz kranjske občine za letoš.

Pri vsakem delu gradiva se kaže ustavitvi posebej.

Ocena kranjskih lanskim gospodarskih rezultatov kaže, da se je združeno delo uspešno vključilo v stabilizacijska prizadevanja. Stabilizacijski ukrepi gospodarske politike so sicer vplivali na nekoliko nižjo dinamiko gospodarske rasti, vendar so bile dosežene pomembne spremembe v delitvi dohodka. Celotni prihodek se je lani v primerjavi z letom 1979 povečal za 34,4 odstotka. Zaradi visokih cen surovin in reprodukcijskih materialov je rast porabljenih sredstev za dva odstotka presegla rast celotnega prihodka, kar se odraža v nižni ekonomičnosti poslovanja in v počasnejši rasti dohodka in družbenega proizvoda. Kranjčani ocenjujejo, da sta se družbeni proizvod in dohodek realno povečala za tri odstotka, produktivnost pa za 1,4 odstotka.

Izjemno uspešna je bila lani kranjska občina pri doseganju ciljev zunanjetrgovinske menjave. Izvoz je bil leta 1980 v primerjavi z letom 1979 večji za 51 odstotkov, uvoz pa le za 5,4 odstotka, kar je vplivalo, da je kranjska občina dosegla 97,7 odstotno pokrivanje uvoza z izvozom, kar je za njene razmere ugodno! Ta odstotek je višji od republiškega. Ob tem pa analitiki lanskega kranjskega gospodarjenja ugotavljajo, da bi bilo pokrivanje uvoza z izvozom še ugodnejše, če ne bi imele nekatere delovne organizacije težave pri zagotavljanju tujih, predvsem pa domačih surovin in reprodukcijskega materiala. Sestava zunanjetrgovinske menjave v kranjski občini se lani v primerjavi z letom 1979 ni bistveno spremenila. Nekoliko se je povečal izvoz na vzhod, menjava z deželami v razvoju pa je ostajala na okrog 10 odstotkov.

Ugodna so bila delitvena razmerja. Skladno z določili resolucije so sredstva za akumulacijo naraščala hitreje od rasti dohodka, delež akumulacije pa je bil lani v primerjavi z letom 1979 tudi višji v sestavi dohodka. Vendar pa je treba ugotoviti, da so se sredstva za akumulacijo v glavnem povečala na račun osebnih dohodkov. Rast za

vse oblike porabe je bila lani nižja, vendar je vseeno presegla dovoljeno mejo.

Pomemben element stabilizacije so investicije. Ko v kranjski občini analizirajo to področje, ugotavljajo, da so se izplačila za investicije na splošno povečala za 8,9 odstotka. Realno pa so bila ta izplačila za okrog 15 odstotkov nižja. Družbena akcija na tem področju je bila lani še posebej učinkovita v drugem polletju. Boljša je bila sestava virov financiranja. Za 6 odstotkov je bila višja udeležba lastnih in združenih sredstev, kar pomeni, da se je za enak odstotek znižal delež bančnih posojil. Štiri temeljne organizacije so lani poslovale z izgubo. Udeležba izgube v dohodku je minimalna, predvsem pa nižja kot leta 1979. Lani je znašala 0,1 odstotka.

Ko Kranjčani oblikujejo realno oceno lanskega gospodarjenja, menijo, da so bili rezultati kljub pomembnim pozitivnim premikom povprečni, vendar veliko boljši, kot jih je bilo mogoče pričakovati v začetku leta. Posebej razveseljuje napredek pri zunanjetrgovinski menjavi.

Delegatska pozornost bo v sredo veljala tudi poročilom o lanskem gospodarjenju, ki so jih posredovale temeljne in druge organizacije združenega dela ter skupnosti. Poročila so na splošno dokaj celovit prikaz gospodarjenja, čeprav so poročila še vedno preveč odraz strokovnosti za oblikovanje teh poročil zadolženih služb ali celo posameznikov. Delegati nameravajo v sredo na sejanju skupščine sprejeti določena priporočila, da bi bila poročila o gospodarjenju v prihodnje boljša in popolnejša. V poročila bi kazalo v prihodnje vnašati več primerjalnih podatkov. Prav tako bi morala poročila, namenjena javni razpravi v kolektivih, vsebovati več besed o uresničevanju stabilizacijskih programov in to ne le v tekočem letu, ampak v vsem srednjeročnem obdobju. Več pozornosti bi kazalo namenjati tudi notranjim kvalitativnim dejavnikom dobrega gospodarjenja, med katere uvrščamo organizacijo dela, izboljševanje delovnih pogojev, inovatorstvo in racionalizatorstvo itd.

KVALITETNEJŠE PLANIRANJE

Del analize o lanskem gospodarjenju v kranjski občini je tudi ocena planskih aktov za letoš. Drži temeljna ugotovitev, da je združeno delo pri kvalitetni planiranju napredovalo in da so v glavnem vsa področja planiranja usklajena z občinsko resolucijo in dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka. Vendar planiranje še pre pogosto jemljemo preveč enostransko. Ne gre le za sprejem planov, ampak tudi za prevzem odgovornosti, da bodo ti plani tudi uresničeni.

Opozoriti pa je treba na nekatere pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri oblikovanju letošnjih planskih dokumentov. Sestavljenci analize so priporočila strnili v štirinajst točk. Povzemamo le najvažnejše.

Vsebinsko in kvaliteto planov bo treba še dopolnjevati v smislu načela stalnosti planiranja. Tudi disciplina pri posredovanju planov ustreznim organom ni bila najboljša. To velja še posebej za negospodarstvo. Potreben je bil ponoven poziv, ki je bil uspešnejši od prvega, saj je plane posredovala večina temeljnih in drugih organizacij ter skupnosti. Nekatere plane bo prav tako še potrebno usklajevati in jih primerjati še z drugimi kazalci in usmeritvami. Posebna pozornost velja zaposlovanju. Marsikje so še prisotne težnje po zaposlovanju nad dovoljeno in dogovorjeno 1,6-odstotno stopnjo rasti zaposlovanja. Analiza planov nadalje kaže, da bo letoš mogoče 85-odstotno pokriti uvoz z izvozom, da pri investicijah prevladujejo investicije, začete v preteklem letu in vlaganja v modernizacijo in racionalizacijo proizvodnega procesa. Začela se je tudi presoja nekaterih večjih naložb s stališča prestrukturiranja gospodarstva. V letošnjih planih so preredki posebni stabilizacijski plani, pozitivno pa so bila sprejeta priporočila o zaostajanju rasti sredstev za osebne dohodke za rastjo dohodka. Izjeme so, vendar se nanašajo na nekatere manjše delovne organizacije in skupnosti.

Uresničen program

Delegati kranjske občinske skupščine bodo v sredo, 13. maja, obravnavali poročilo o uresničevanju programa gradnje družbenih objektov v kranjski občini in letih 1976-1980. Program je bil sprejet leta 1975 in je obsegal gradnjo popolne osnovne šole na Planini, nepopolne osnovne šole na Primskovem, otroških vrtcev na Planini in v Preddvoru, umetnega drsališča, strelišča za malokalibračno puško in pištolo, rekreativnih objektov v Šenturju, Naklem, na Jezerkem, na Golniku v Dupljah, Strazišču, Voklem in Besnici, na Kokrici in Orehku, v Predosljah in v Trbojah. V program so bile vključene priprave na gradnjo centra usmerjenega izobraževanja v Kranju in sofinanciranje posebnih programov krajevnih skupnosti, kamor so bila vključena dela na kanalizacijah in vodovodih, cestah in drugih družbenih objektih po krajevnih skupnostih kranjske občine. Poročilo, ki ga je pripravil poseben koordinacijski odbor, o njem pa je razpravljati tudi izvršni svet občinske skupščine in komite za družbene dejavnosti, pravi, da je bilo od leta 1975 dalje v kranjski občini za ta namen zbranih 260.374.528,48 dinarjev. Tu je upoštevan tudi denar, zbran s podaljšanim samoprispevkom v zadnjih šestih mesecih lanskega leta, ki se namensko izloča za gradnjo vrtca Planina II.

Denar je obogatil kranjsko družbenopolitično skupnost. Zgrajeni sta bili osnovni šoli Primskovo in Planina skupaj s športno dvorano. Predvor in Planina imata nova otroška vrtca. Sredstva pomagajo pri gradnji večnamenskega objekta: drsališča na kranjskem sejmišču. Popravljen je bilo strelišče na Hujah. Zgrajeni so bili rekreativni objekti v Šenturju, Naklem, na Jezerkem, na Golniku, v Dupljah, v Strazišču, v Voklem in Besnici, na Kokrici in Orehku, v Trbojah in Predosljah. Del sredstev so v kranjski občini namenili za pripravo gradnje centra usmerjenega izobraževanja na Zlatem polju, v 29 krajevnih skupnostih kranjske občine pa je ta denar skupaj s krajevnimi samoprispevki in prostovoljnimi delom krajanov uresničeval posebne programe.

Program je bil torej uspešno uresničen. Zagotovljen je tudi denar za nekatere še neporavnane obveznosti, vendar pa morajo do družbenega dogovora in družbe nasploh izpolniti obveznosti tudi tisti, ki s plačilom zamujajo. Skupščina namerava vse le ponovno pozvati.

Predlogi in osnutki odlokov

• **PREDLOG ODLOKA O POVPREČNI GRADBENI CENI STANOVANJ, O ODBITKU POVPREČNE GRADBENE CENE IN O POVPREČNIH STROŠKIH KOMUNALNEGA UREJANJA ZEMLJIŠČ V KRANJSKI OBČINI** — Po predlogu izvršnega sveta občinske skupščine so določena tri območja s povprečnimi gradbenimi cenami stanovanjskih površin in sicer za mesto Kranj in za naselja mestnega značaja Predvor in Cerklje. Za ostala naselja mestnega značaja velja enako kot za Kranj, za naselje mestnega značaja Šenčur in ostalo področje občine pa veljajo merila cerkljanskega območja. Predlog, o katerem bo v sredo odločala skupščina, pravi, da je povprečna gradbena cena za kvadratni meter stanovanjske površine v družbeni gradnji na območju mesta Kranj 13.640,00 dinarjev, za območje Predvora in Cerklj pa 12.276,00 dinarjev. Korist za razlašeno stavbno zemljišče se določi v mestu Kranju v višini 1,011 odstotka od povprečne gradbene cene, tako da dobi razlašene 138 dinarjev. V Cerkljah je višina odstotka 1,1 odstotka, v Predvoru pa 1,11 odstotka. V Predvoru naj bi na primer dobil razlaščenec 136, v Cerkljah pa 135 dinarjev. V Ljubljani so povprečni stroški komunalne opreme individualne rabe 740 dinarjev, kolektivne rabe pa 627 dinarjev. Kranjčani predlagajo za prvo skupino 10, za drugo pa 25 odstotkov več. Stroški komunalne opreme individualne rabe so v Predvoru in v Cerkljah za 10 odstotkov nižji kot v Kranju, naprave kolektivne rabe pa v Predvoru za 6 odstotkov višji kot v Kranju, v Cerkljah pa za 4 odstotke nižji kot v Kranju. Razlike so posledica lege zemljišča, uporabnosti, prevoznosti, značilnosti zemljišča itd.

• **PREDLOG ODLOKA O DOPOLNITVI IN SPREMEMBAH**

ODLOKA O UREDITVI PROMETA V DELU MESTA KRANJA — Spremenjeni odlok ima namen razširiti območje, kjer se uvaja poseben prometni režim, tudi na Gregorjevo ulico od Maistrovega trga do Stritarjeve ulice. Predlagane so tudi višje mandatne kazni.

• **PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVI ODLOKA O OBČINSKIH UPRAVNIH ORGANIH IN STROKOVNIH SLUŽBAH** — Srž spremembe je delitev sedanje komiteja za gospodarstvo in finance na dva samostojna upravna organa: na komiteja za gospodarstvo in na sekretariat za finance. Na obeh področjih se zadnje čase dejavnost izredno razširila. Sprememba ne poveča administracije, delo pa bo bolj specializirano in racionalizirano.

• **PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBI URBANISTIČNEGA NAČRTA KRANJA IN PREDLOG ASANACIJSKEGA NAČRTA OBMOČJE CIRC IN HRASTJA** — S pripravljanjem asanacijskega načrta za Cirk in Hrastje, kjer se opredeljuje nekatere nove zazidane površine, drugim pa je bila sprejeta namembnost, je nujno opredeliti urbanistični načrt Kranja, delu, kjer je govora o področju Cirk in Hrastja. Domplan je pripravljen predlog asanacijskega načrta, kjer se upošteval celovitost sedanje postojajoče na tem območju, pomanjkljivosti in smeri prihodnjega razvoja tako po stanovanjski kot tudi po drugih platih. Med obema naselji naj bi bile v prihodnje površine za osrednje dejavnosti, gradnja naj bi se razvijala znotraj obeh naselij. V obeh krajih je tudi nekaj začitenih kmetij, katerim je treba zagotoviti razvoj. Za oba kraja velja neurejenost na komunalnem področju, pa tudi cestam bo treba nameniti več pozornosti.

Sadovi prizadevnega dela

Lani smo začeli uveljavljati določila novega zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti. Kako so bili v kranjski občini na tem področju uspešni, so pristojni organi pripravili poročilo, ki ga bodo v sredo, 13. maja, obravnavali tudi delegati občinske skupščine.

Razveseljuje osnovna ugotovitev, da so v zaostreni mednarodni situaciji delovni ljudje in občani pokazali visoko stopnjo zavesti in pripravljenosti za opravljanje nalog s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Prav tako je bilo lani zaključeno srednjeročno obdobje, v katerem smo posvečali veliko pozornosti opremljanju enot teritorialne obrambe, civilne zaščite in narodne zaščite. Opravljeno je bilo precejšnje delo, čeprav tudi nekaterih pomanjkljivosti ne gre prezreti.

Lani je bilo izvršeno vsakoletno ažuriranje in dopolnjevanje načrtov, prav tako pa tudi bilanc za delovanje v vojnih razmerah. Napredovalo je medsebojno sporazumevanje za zagotavljanje surovin, reprodukcijskega materiala in energije za

delovanje v izrednih in vojnih razmerah. Premalo pa je na tem področju še sodelovanja med krajevnimi skupnostmi, organizacijami združenega dela in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. V krajevnih skupnostih je bil pri usposabljanju in izobraževanju krajanov opredeljen protidesantni obrambi. To je tudi osrednja tema letošnje akcije. Nič nas ne sme presenetiti.

Na osnovi dogovora o opravljanju nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozastite je bilo vzpostavljeno sodelovanje sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozastito ter komiteja za ljudsko obrambo in družbeno samozastito. Izvršni svet je namenjal posebno pozornost novelacijam obrambnih načrtov, prav tako pa tudi usposabljanju delovnih ljudi in občanov.

Lani je bil pripravljen in sprejet samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izvajanje skupnih nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite za naslednjih pet let. V njem so natančno opredeljene naloge vseh sodelujočih v uresničevanju sporazuma.

Dnevni red

Zbori kranjske občinske skupščine bodo na zasedanjih v sredo, 13. maja, najprej izvolili komisije za verifikacijo pooblastil in ugotovitev sklepčnosti, nato pa bodo razpravljali in sklepali o zapisnikih zadnjih zasedanj in o poročilu o uresničevanju sklepov zadnjih sej.

Nato bodo delegati obravnavali: — analizo gospodarskih rezultatov v kranjski občini lani skupaj z oceno poročil o gospodarjenju in oceno planskih dokumentov za letoš temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti

— poročilo o izvajanju programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih kranjske občine med letoma 1976 in 1980

— poročilo o stanju in uresničevanju obrambnih in varnostnih priprav ter načrtov za leto 1980

— sisteme in načine obveščanja v organizacijah združenega dela kranjske občine

— poročilo o uresničevanju sklepov in stališč skupščine občine Kranj v zvezi z izvajanjem zobozdravstvenega varstva v kranjski občini

— predlog sprememb družbenega dogovora o izgradnji in financiranju nove stavbe muzeja ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani

— predlog odloka o povprečni gradbeni ceni stanovanj, o odstotku poprečne gradbene cene in o povprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč na območju kranjske občine

— predlog odloka o dopolnitvi in spremembah odloka o ureditvi prometa v delu mesta Kranja

— predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskih upravnih organih in strokovnih službah

— predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o urbanističnem načrtu Kranja v območju naselij Cirk in Hrastja

— predlog asanacijskega načrta za območje Cirk in Hrastja

— osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča

— potrditev svetnega zaključnega računa v občini Kranj za leto 1980

— kadrovske zadeve

Zadnja točka izredno obsežnega dnevnega reda bodo predlogi in vprašanja delegacij in delegatov.

Položaj seboljšuje

Občinska skupščina se seznanja s poročilom o uresničevanju sklepov in stališč o izvajanju zobozdravstvenega varstva v kranjski občini

Skupščina občinske zdravstvene skupnosti Kranj je na pobudo republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo zadolžila svoj izvršni odbor, temeljno organizacijo združenega dela Zobna poliklinika Kranj in strokovno službo regionalne zdravstvene skupnosti, da pripravijo poročilo oziroma analizo o problematiki zobozdravstvenega varstva v kranjski občini. Analiza je bila osnova, da je skupščina občinske zdravstvene skupnosti sprejela leta 1979 več sklepov in stališč. Posebej velja poudariti odločitev o 10-odstotnem povečanju normativov kot osnovo za sestavo delovnega načrta za leto 1979 ob sočasni zagotovitvi večjih finančnih sredstev s strani uporabnikov zobozdravstvenih storitev. Prav tako je bilo pomembno stališče, da je treba z boljšo notranjo organizacijo dela in učinkovitejšo izrabo delovnega časa skrajšati čakalne vrste, da je treba postaviti v večjo soodvisnost nagrajevanje po delu in storilnost dela in da je treba razvijati neposredno menjavo dela med TOZD Zobna poliklinika in delovnimi organizacijami ter skupnostmi. S sklepi so soglašali tudi zbori občinske skupščine in sklenili, da jih je treba z uresničevanjem sklepov seznaniti.

Temeljna organizacija združenega dela Zobna poliklinika ni soglašala z zahtevo po 10-odstotnem povečanju normativov in pri sodišču združenega dela v Kranju terjala razveljavitev sklepa občinske zdravstvene skupnosti. Kranjsko sodišče je sklep razveljavilo, sodišče združenega dela Slovenije pa je menilo drugače in sklep potrdilo.

V poročilu, ki bo v sredo pred delegati skupščine, je ugotovljeno, da je vrsta spornih vprašanj odstranjenih. Dolge čakalne vrste še ostajajo, vendar je to tudi posledica zahtev pacientov, ki želijo k določenemu zobozdravniku. Svoje so prispevali tudi izpadi delovnih ur v temeljni organizaciji zaradi bolniških in porodniških izostankov, ki so jih skušali pokrivati z nadurnim delom.

Sedanji podatki govorijo o 1500 vpisanih pacientih, vendar jih je vsaj 30 odstotkov takšnih, ki so vpisani zaradi tega, da bi prišli ponovno na pregled. Napredek je bil dosežen pri mladinskem zobozdravstvu, 10-odstotkov več storitev pa je bilo opravljenih na račun svobodne menjave dela. Sklepi skupščine se torej uresničujejo, kar je tudi posledica boljše organizacije dela v temeljni organizaciji, smotne izrabe delovnega časa in drugih notranjih rešitev. Večjo pozornost pa bo še treba namenjati sistemu nagrajevanja dela po storilnosti.

TRŽIČ

DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA
skupščine občine Tržič,
vredn. 5. maja,
17. uri v mali sejni
skupščini občine

ZBORA
DRUŽBENEGA DELA
skupščine občine Tržič,
vredn. 7. maja,
17. uri v veliki sejni
skupščini občine

ZBORA KRAJNOSTI
skupščine občine Tržič,
vredn. 7. maja,
17. uri v mali sejni
skupščini občine

Dnevni red

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

Priloge skupnosti bodo delegati
in predstavniki zadnjih sej in
skupnosti, nato pa
skupščini občine

DOGOVORIMO SE

Interesne skupnosti v stiski

Izvršni svet predlaga, da bi iz lanskih presežkov interesnih skupnosti prenesli 4,7 milijona dinarjev za nujne naloge otroškega varstva, izobraževanja, socialnega skrbstva in zdravstva

Lani se je skupna poraba v tržiški občini povečala za 16 odstotkov v primerjavi z letom prej, razen pri izobraževalni in zdravstveni skupnosti, kjer je bilo z republiško resolucijo dovoljeno 18-odstotno povečanje.

Kljub temu, da so skupščinski zbori že med letom odobrili obema skupnostima valorizacijo v višini okrog 1,8 milijona dinarjev, so imele interesne skupnosti družbenih dejavnosti konec leta 8,5 milijona dinarjev presežkov.

V skladu z ukrepi za zaščito standarda in socialne varnosti delavcev ter občanov, ki jih je sprejel republiški izvršni svet, predlaga izvršni svet skupščine občine Tržič valorizacijo programov skupnosti otroškega varstva, socialnega skrbstva, izobraževalne in zdravstvene skupnosti v višini 4,7 milijona dinarjev, ki bi jih bilo potrebno prenesti iz presežkov drugih interesnih skupnosti.

Vse štiri so namreč imele že lani velike finančne težave. Letos skupnost otroškega varstva ne more več kriti velikega povečanja materialnih stroškov v vzgojno varstveni organizaciji in bi morala dvigniti ceno oskrbnega dne kar za 43,5 odstotka. Z uporabo lanskih presežkov v

znesku 1,5 milijona dinarjev bi se oskrbni dan podražil le za 17,5 odstotka.

Skupnost socialnega skrbstva bremenijo predvsem naloge zagotavljanja programa, ki so se od oktobra lani povečale za okrog 50 odstotkov, medtem ko v občinskem programu izstopa zavodsko varstvo, ki ga skupnost sofinancira. Za rešitev težav bi rabila 1,1 milijona dinarjev lanskih presežkov.

Izobraževalna skupnost pa želi uresničiti že lani načrtovano naloge, in sicer nakup brezplačnih učbenikov za vse otroke osnovnih šol. Za to bi potrebovala dodatnih 719.000 dinarjev.

Zdravstvena skupnost predlaga valorizacijo v višini 1,3 milijona dinarjev. S presežki bi lahko zadržala dvig participacije za zdravstvene storitve, ki bi sicer krepko obremenila bolnike, predvsem tiste z nižjimi osebnimi dohodki. Drugi del presežkov pa bi usmerila za zagotovitev sredstev za nadomestila osebnega dohodka zaradi nesreče pri delu in poklicne bolezni, ki jih morajo po novem zakonu odvajati organizacije združenega dela. Te bi bile obveznosti letos na ta način oproščene.

V desetih letih 395 odlikovanj

Za delo in dejanja, ki zaslužijo posebno priznanje, se podeljujejo odlikovanja Socialistične federativne republike Jugoslavije. Spodbujajo delovne ljudi in občane, kolektive ter druge organizacije in skupnosti, da prispevajo čim več k splošnemu napredku naše družbe; k razvoju znanosti in kulture, socialističnih samoupravnih odnosov v združenem delu in krajevnih skupnostih, k razvoju delegatskega sistema. Odlikovanja SFRJ imajo velik pomen tudi pri krepitevi bratstva in enotnosti, splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter pri nadaljnjem uveljavljanju naše miroлюбne in neuvrščene zunanje politike.

Vsi, ki so odgovorni za uresničevanje kadrovske politike, morajo skrbeti tudi za uresničevanje politike odlikovanj. Komisija za odlikovanja in priznanja pri skupščini občine Tržič pa ugotavlja, da ta

funkcija še vedno ni v celoti zaživela. Prepogosto se dogaja, da predlagatelji dajejo pobude preveč kampanjsko. Povezujejo jih z jubileji delovnih organizacij, poteki posameznih funkcij in življenjskimi jubileji. Zato komisija priporoča organizacijam združenega dela, družbenopolitičnim organizacijam, samoupravnim interesnim skupnostim ter organom krajevnih skupnosti, da prevzamejo odgovornost za uresničevanje politike odlikovanj kot sestavnega dela kadrovske politike.

V obdobju od 1970. do 1975. leta so bila v tržiški občini podeljena 304 odlikovanja, v zadnjih petih letih pa 91. Prva številka je povezana s 30. obletnico osvoboditve, ko so občani prejeli največ odlikovanj za zasluge med narodnoosvobodilno vojno. Trenutno je v postopku 27 predlogov za odlikovanja.

Paket poročil

Izvršni svet skupščine občine Tržič je sredi prejšnjega meseca obravnaval poročila o delu v letu 1980 za sodišče združenega dela, temeljno javno tožilstvo, temeljno sodišče in temeljno javno pravobranilstvo Gorenjske v Kranju ter poročila organa za postopek o prekrških občine Tržič, družbenega pravobranilca samoupravljanja in postaje milice Tržič.

Ugotovil je, da število obravnavanih zadev iz leta v leto narašča, da pa nekateri organi, na primer temeljno sodišče in sodišče združenega dela, pri sestavi poročil niso v celoti upoštevali sklepov in smernic sprejetih ob pregledu poročil v mi-

nulem letu. Iz njih naj bi bila namreč razvidna predvsem problematika, ki izhaja iz obravnavanih zadev, in to po posameznih občinah, kot tudi uresničitev nalog glede na sprejeti program.

Premalo je obdelana tudi preventivna vloga nekaterih organov, zlasti sodišča združenega dela. Iz poročila organa za postopek o prekrških pa je razviden znaten porast števila ne-rešenih zadev. Izvršni svet meni, da je potrebno napeti vse sile, da bo stanje konec leta boljše, in hkrati predlaga, naj naslednje poročilo navaja tudi podatke o socialnih kategorijah kršiteljev.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je imel v drugi polovici leta, kar obstoja samostojna služba za tržiško občino, veliko dela. Med drugim je opozoril vse podpisnice, ki ne uresničujejo dogovora o financiranju družbenega izobraževanja. Izvršni svet je ob tem poudaril, naj tako ravna tudi v vseh drugih primerih, ko gre za nespoštovanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Obenem pojasnjuje, da sta Rogova Cevarna ter Tovarna kos in srpov, ki se v poročilu pojavljata kot kršiteljici dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, po zaključnih računih izplačila uskladi z dogovorom.

Število mladoletnih prestopnikov v tržiški občini narašča, pravi poročilo postaje milice. Zato bo temu problemu skupaj s skupnostjo socialnega skrbstva odlej treba posvetiti več pozornosti. Izvršni svet opozarja tudi na prostorske težave postaje milice in meni, da bi morali čimprej poiskati možnosti za gradnjo novih.

Samoprispevek za hitrejši razvoj

Petletni program izgradnje komunalnih in drugih objektov v tržiški občini, ki naj bi ga uresničili s pomočjo samoprispevka, je usklajen, velja pa tudi dogovor o solidarnostnem prelivanju denarja manj razvitim krajevnim skupnostim – Referendum bo 7. junija

Priprave na uvedbo četrtega občinskega samoprispevka – tretji bo v kratkem sklenjen – ki bo namenjen za izgradnjo komunalnih in drugih naprav v tržiških krajevnih skupnostih, teko že dalj časa. Izvršni svet skupščine občine je pripravil osnutek programa naložb ter ga na osnovi sklepa zborov skupščine predlagal za javno obravnavo.

Na zborih občanov, ki jih je vodila socialistična zveza, je predlog za uvedbo novega samoprispevka naletel na popolno podporo. Pripombe so imeli v nekaterih krajevnih skupnostih le zaradi časovnih premikov pri uresničevanju programa, v dveh se niso strinjali z obsegom solidarnosti, ponekod pa so želeli program izgradnje nekoliko spremeniti.

V obdobju nadaljnjega usklajevanja so se v vseh krajevnih skupnostih zedinili, da predviden delež solidarnosti ostane, saj sicer naložb v manj razvitih krajevnih skupnostih ne bi mogli uresničiti. Obveljalo je tudi stališče, da krajevnih skupnosti, ki solidarnost prejemajo, svojih programov ne morejo spreminjati, medtem ko bodo časovni premiki mogoči glede na stopnjo pripravljenosti tehnične dokumentacije za gradnjo posameznih objektov, najetje kreditov in možnosti zajemanja drugih virov financiranja.

Referendum za uvedbo četrtega občinskega samoprispevka bo 7. junija. V petih letih bodo delovni ljudje tržiške občine, če se bodo tako odločili, zbrali dobrih 68 milijonov dinarjev za izgradnjo komunalnih in drugih objektov ter na ta način omogočili hitrejši razvoj krajevnih skupnosti, zlasti zunajmestnih. S pomočjo samoprispevka bodo dobili lepše in boljše ceste v Lomu, na Brezjah, v Jelendolu, Seničnem, Podlublju, Lešah ter v Gozdu, medtem ko so se v Sebenjah odločili za gradnjo kanalizacije. Prometne žile bodo posodobili še v Tržiču, Kovorju in na Ravnah, v Bistrici in Pristavi pa bodo denar vložili za domova družbenih organizacij.

Samoprispevek bodo plačevali delavci in upokojenci po stopnji 1,5 odstotka od čistega osebnega dohodka oziroma od pokojnin, obrtniki in drugi, ki se jim ugotavlja dohodek, po stopnji 3 odstotka od celotnega dohodka, zmanjšanega za priznane odbitne stroške brez osebnih dohodkov, tisti pa, ki se jim dohodek ne ugotavlja, po stopnji 3 odstotka od osnove, kmetje po stopnji 6 odstotkov od katastrskega dohodka, medtem ko bodo ljudje iz drugih občin, ki imajo na območju Tržiča stanovanjske ali počitniške hiše, prispevali 1800 dinarjev na leto.

Kot določa predlog sklepa o razpisu referenduma, se samoprispevek ne plačuje od invalidnin, socialnih podpor, pokojnin z varstvenim dodatkom, otroškega dodatka in štipendij. Oproščeni pa ga bodo tudi nekateri drugi socialno ogroženi občani.

Volitve, imenovanja

Komisija za volitve in imenovanja pri skupščini občine Tržič predlaga delegatom, da za sodnico temeljnega sodišča v Kranju namesto Majde Demšar izvolijo Drago Kuhar iz Naklega in da Ivanka Strajnar iz Kranja, zaposleno v Tovarni kos in srpov Tržič, razrešijo dolžnosti sodnice sodišča združenega dela v Kranju, ker ne izpolnjuje moralnih pogojev za opravljanje te funkcije. Oba predloga je posredoval medobčinski svet SZDL za Gorenjsko.

Komisija daje tudi pristanek k razrešitvi Staneta Mihaliča dolžnosti načelnika uprave za notranje zadeve Kranj in k imenovanju Ludvika Slamnika za novega načelnika.

Poslovodne organe v organizacijah združenega dela imenujejo, tako predpisujejo zakoni, delavski sveti na predlog razpisne komisije, v kateri pa so tudi predstavniki širše družbene skupnosti. Le-te imenuje skupščina občine, v kateri ima organizacija združenega dela sedež. Po podatkih kadrovske službe pri skupščini občine Tržič nekateri člani v razpisni komisiji iz objektivnih razlogov ne sodelujejo več. Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja zato predlaga razrešitev petih, in sicer: Pavla Perka, Lada Brzina, Živka Aleksiča, Borisa Kuburiča in

Staneta Terana. Namesto njih predlaga drugih sedem članov komisije: Milana Kersnika, Marka Valjavca, Zdenko Maglica, Mira Brovca, Franca Kavčiča, Ferda Demšarja in Marjana Rozmana.

Pomoč prizadetim občinam

Republiški odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč predlaga, da se občinam Brežice, Koper, Laško, Mozirje, Smarje pri Jelšah in Tolmin odobri 35.240.040 dinarjev solidarnostnih sredstev za odpravo posledic oktobrskih poplav, občinam Ilirska Bistrica, Postojna in Sežana pa 104.656.000 dinarjev za odpravo posledic neurja s snegom, ki je te kraje prizadel novembra lani.

Ker je tudi tržiška občina podpisnica družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti, izvršni svet predlaga, da se prizadetim občinam odobri pomoč v skupnem znesku 139.895.040 dinarjev.

Presežek v proračunu

Skupščina občine Tržič je odlok o proračunu za leto 1980 sprejela marca lani in z njim določila obseg splošne porabe. Tako naj bi v proračun priteklo dobrih 31,6 milijona dinarjev izvirnih prihodkov, ki bi skupaj s prenesenimi sredstvi iz leta 1979 tvorili nekaj več kot 34,4 milijona dinarjev splošne porabe. Od tega zneska naj bi 2,5 milijona vložili za blagovne rezerve, večino pa porabili za dejavnosti, ki se financirajo iz proračuna.

Ker je bilo treba med letom financirati nekatere naloge, ki sprva niso bile predvidene in ker je bilo po ocenah mogoče sklepati, da bo izvirnih prihodkov približno 4,5 milijona več, je skupščina občine decembra sprejela odlok o spremembi proračuna. Čeprav je proračun postal bogatejši, pa razporeditve prihodkov ni bilo mogoče povečati, saj je bilo treba upoštevati določila družbenega dogovora o ukrepih

za omejevanje splošne porabe v občinah.

Tako je bilo konec leta v proračunu dobrih 40 milijonov dinarjev prihodkov, 18 odstotkov več kot je bilo predvideno v začetku leta in kar 37 odstotkov več kot 1979. leta. Porabniki so dobili 32,5 milijona dinarjev, za blagovne rezerve in kompenzacije pa je šlo iz presežkov dobrih 1,7 milijona dinarjev. Za oblikovanje blagovnih rezerv izvršni svet predlaga še okroglo 2,4 milijona dinarjev, manjši znesek pa naj bi prešel na posebno partijo proračuna.

Presežek je lani nastal tudi v rezervnem skladu. Od 855 tisoč dinarjev je bilo porabljenih alaba polovica, in sicer za odpravo elementarnih poškodb v Kovorju, na Koroški cesti, na cesti JLA in na cesti v Dolino. Ostanek naj bi se po predlogu izvršnega sveta prenesel v leto 1981.

Na vasici Gozd bo v tem petletnem obdobju, če se bodo tržiški odločili za nov samoprispevek, končno dobila boljše cestno povezavo

Tomo Križnar

28

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Prebijanje je postalo mučno. Mislim, da sva ležala vsaj petkrat počasneje, kot se sprehajamo po naših gozdovih. Enkrat se je blizu naju splašila neka žival. Bobnenje in lomastenje mi je povzročilo krdo kurjih mravljinčev. Videti tu zaradi goste goščave ni mogoče ničesar. V naših gmajnah imaš več možnosti opaziti divjo žival.

Ves prepoten in popikan in ogrizen, ožgan od listnih sokov presekanih lijan, bi se najraje vrnil k cesti. Ko pogledam nazaj, izgubim vsako upanje. Pragozd se je zaprl za nama. Nobene orientacije nimam. Sonca niti slutim ne. Na milost in nemilost sem prepuščen temu puščavniku. Čofotam po črni vodi za njim in kolnem sebe in svojo radovednost. »Enkrat te bo spravila ob glavo,« se spomnim besed kolegov. No...

Nenadoma vodič trzne. Z roko pokaže navzgor. V krošnjah podraščajo visijo cvetovi, ki s svojo nežnostjo, milino in nedolžnostjo vzamejo sapo. Orhideje! Ne poznam orhidej. Slišal sem le, da jih je dosedaj najdenih več sto vrst. Da so te eksotične rastline sila iskane in cenjene in da na borzah Londona in Pariza dosegajo njihove čebulice astronomske vrednosti. V Ameriki prirejajo družbe, na katerih se zamenjujejo za rolceroceye. Baje je njih lepota omamila mnoge, nekatere spravila v pragozdove, kjer so v ekspedicijah leta in leta taval po malaričnih močvirjih, v strastni želji dobiti cvet, ki še ni bil odkrit. Konec tridesetih let je bila to moda vsega presitih iz najbolj bogatih dežel.

In sedaj jo vidim na lastne oči! Bela orhideja, cvetlica pekla. Devica sredi gomazečih vulgarnosti prepotentnega življenja. Kakršnih koli poetični naziv naj si še izmislim za tisti občutek, ne more zadeti mojega počutja. Ne vem, kje sem našel moč. Povzpeli sem se gor in jo odtrgal...

»Brez vrednosti,« reče moj seringuero. »Takih raste povsod dovolj. Vredno so le tiste, ki jih je malo.

Prva civilizirana koča po dolgem času osamljenega potovanja

Kot zlato, diamanti, slonova kost, filmske zvezde...

Ali je res lepo samo to, kar se drugim zdi lepo? Jaz tistega cveta, ki mi je še isti dan ovenel, ne bom pozabil nikoli. Splačalo se je laziti po gmajni.

V visokih krošnjah se oglasi nekaj kot otroško vkanje. Opice. Makaki, kot jih kličejo Brazilci, so Indijancem redna hrana in poslastica, kot nam zajci. Obstaneva.

Cez gležnje stoječ v mastni topli brozgi čakava minuto, dve. Opice se mečejo z veje na vejo, lovijo na repe, se nama pačijo, z glavami viseč navzdol... Potem naju začno obmetavati z okleščki, zmerjajo, da gre skozi ušesa. Vodilni samec je najbolj agresiven.

Kar on počne, počno tudi drugi v krdu. Zenke so nekoliko manjše, svetlejših kožusčkov, na hrbtu nad zadki nekaterih se držijo mali opičjaki. Zgleda, da se naju prav nič ne boje. Zafkavajo naju, morda namenoma tako divje skačejo, v takihle akrobatskih skokih jih je nemogoče zadeti s strelom iz puške, pa tudi predaleč so. Lovci baje poznajo vse vrste ukane, da se jim približajo in jih umirijo. Menda jim pojejo in piskajo na posebne piščali. Uganili so, kakšna glasba je našim daljnim sorodnikom všeč. Spomnim se nekega srečanja z gorilo v Afriki. Peljal sem se po kolovozu Centralnega Konga, ko zagledam ob poti orjaško leno gorilo. Opiraje se na členke sprednjih rok ali tac ali kaj že imajo te mrhe, je prikoracala iz grmovja. Ustavil sem se v varni razdalji. Ne vem, zakaj, morda iz osamljenosti, pomanjkanja družbe, podzavestno, ne da bi vedel kdaj, sem dvignil roko in ji pomahal. In glej ga zlodja, tedaj tudi ona dvigne roko in pomaha. Kot bi mi hotela skalutirati. Potem je zakorakala proti meni. Usnjati podplati so se vse hitreje približevali. Bili so nekam vijoličaste-barve, kot naši. Morda je imela ploske tace. Ali jih je imela ali ne, tega še zdaj ne vem, takrat se mi je nenadoma neznanost mudilo.

Makaki so se utrudili. Nekaterim je že postalo dolgčas in so se šli igrati drugam. Po džungli so začele deževati peške divje palme. Moj možakar je še malo počakal, potem je dvignil puško.

Istočasno s pokom se je trop razgal na vse strani. Le močan samec se je z mesta pognal kvišku, padel nazaj, se komaj ujel na spodnjo vejo in se jel predirljivo dreti. Žal mi je bilo, potihem sem upal, da stari ne bo zadel.

Oni zgoraj joka kot dojenček. Groza. Še nekajkrat počti. Zelenje poškrbe drobne kapljice krvi. Čakam, da bo žrtev padla spod neba. Možakar ježno zamahne z roko.

»Nič ne bo,« reče. Res, ko pogledam gor, vidim, da samec s tace lovi svojo kri in jo zliža v usta. Še hip postane, potem se požene s težkimi kretnjami navzgor. S težavo prilaze na najvišjo vejo krošnje, jo objame in kinkne.

»Crknil je,« reče lovec. »Z lastno krvjo se je okrepil, zlezal tja gor, da ga ne dosežem, in crknil. Če ga s prvim strelom ne zbiješ dol, ga ne dobiš nikoli!«

Se mi možakar razlaga nagone džungelskih prebivalcev. Zelo zanimivi so krokodili. Aligatorji so plašni plazilci. Če ga napade jaguar, kadar je za beg v vodo že prepozno, se baje naredi mrtvega. Mačka ga tedaj ne zakolje, pač pa samo požre užitni rep. Ko se mačka zverina, nažrta odplazi dalje, se krokodil požene v beg. Tako si je ohranil življenje, rep pa mu kasneje zraste nov.

Zelenje, zelenje... V šoli smo imeli klopi in tablo zelene barve. Tudi stene so bile zelenkaste. Baje ta barva pomirja, bistri in koncentrira. Tukaj v gozdu se mi to tretji dan hoje ne zdi več res. Agresija zelenega klorofila me dela pobitega, zgubljenega... Postajam vse bolj čudno razdražen. Pogrešam nekaj iz moje domače kulture, ob tem puščavniku se stalno čutim nesposobnega za življenje. Čutim, da moram nekaj narediti za svojo eksistenco, se začeti učiti zakonitosti bivanja v grmovju ali pobeigniti za vselej ven. To noranje suvanje me preganja vsakih nekaj ur. Bolj kot driska, ki sem jo dobil od kdove katere banane, morda tudi od strahu, ali pa od vznemirljivih navdušenj, ki me stresajo kar naprej. Ta pragozd je res poln presenečenj. Vse te rastlinske vrste, dosedaj je znanost identificirala okrog 2500 rastlinskih vrst, kar pa je baje le polovica. Vsaka roža je drugačna. Nekateri diše, druge so odvrtnice. Videl sem tudi mesnate žužkojedce. To so rože mišičastih, cvetnih listov, ki s svojim medom zvabijo nič hudega sluteče žuželke, potem pa se zapro, in stisnejo, s kislimi zadušje žrtev. Kot sem slišal od domačinov, prebavijo celo leteče oklepničke, velike kot čmrlji.

disciplino in odbor za upravljanje šolske knjižnice. Predsednik razrednega odbora je skrbel za nemoten pouk četudi ni bilo učitelja v razredu. Na mesečnem delovnem sestanku smo se dogovorili o delovni temi za prihodnji mesec. V četrtem razredu se npr. spominjam teme: Naš šolski okoliš. Okoliš smo obdelali res iz vseh vidikov: zgodovinskega, zemljepisnega, prirodopisnega, pedagoškega, ekonomskega. Za vse domačine smo morali ugotoviti velikost, površine njiv, travnikov in gozdov, kulture, ki jih gojijo, število živine itd. Preračunali smo dohodek in izdatke posamezne družine. Ugotovili smo, kaj bi bilo bolj smotno gojiti. Vsak učenec je moral poznati cene živine in pridelkov. Hitro je moral znati izračunati koliko mu vrže prodana živina, sadje ali les. Naučili smo se izračunati ploščine parcel, meriti hlode in izračunati kubaturo lesa. Veliko smo govorili o vzrokih siromaštva, o izkoriščanju, o vzrokih vojn. Večkrat sem že slišala ali brala mnenje, kje je Zagar dobil pobudo za tako šolo. Res je bilo tedaj na Slovenskem gibanje za uvedbo delovne šole, toda naša dobavna je bila samonikla, prilagojena prilikam in potrebam naših vasi. Vodil pa jo je lahko le visoko izobražen človek, ki je tako v pedagoškem, kot ideološkem smislu natančno vedel, kaj hoče doseči.

Zagar je bil kmalu spoznal, da bo delo s šolsko mladino le počasi rodilo uspehe. Sedanji učenci, je razmišljal Zagar, bodo postali gospodarji šele čez 15 ali 20 let. Zato je začel pri-

Povest iz XV. stoletja

Sonce ne ljubi vitezov

Gostilničar Jernej Hink je nemočno opazoval, kako se je njegovo premoženje drobilo na kose. Ženo in hčere je že zdavnaj poslal v posteljo. Sam je ostal in zgrozen opazoval pijane vojščake, ki so razgrajali v zakajenem prostoru.

V duši je tiho zavzdihnil, ko je podivjan žolnir raztreščil prazen vrč. Vsakega je razbil. Menda ni mogel prenesti pogleda na prazen vrč. Hink je v mislih preračunaval škodo. Vrči so po grošu, tudi več. Bog se usmili! Vsi si kar po glavah zlivajo. Le kdo bo plačal vse skupaj. Tle divjaki verjetno plačujejo z mečem. Nesreča, nesreča.

No pa je šel stol na kose. Šele lani je bil nov. Dva groša, celo več. Hinku so trzale debele veke. Osem vojščakov pa se je zabavalo divje in neugnano.

— Kdo je pijan? Ti boš meni... Moje, tvoje, božje...
— Ti! Lahon! Ze nekaj časa te imam na piki! Najbolje, da kar takoj obračunava!

— Daj ga! Uaaa...
Prepir je postajal vedno bolj bučen. Vsi možje so se pričeli pripravljati na vseslošen pretep.

Rdečebredci in osivel vojak, ki je imel eno oko v umazani prevezi, sta se sovražno merila.

Jernej je pobesil glavo in se pokrižal. Preden bo spopada konec bo šla gostilna na kose. Da le ne bi, zažgali. Pa nova miza, stoli, sodi. Sveče. Le zakaj je prižigal sveče. Kakor za božič. Zdaj jih bodo uničili. Ognjček je dovolj svetlo za takele rokomavhe.

Preden je zagrmelo, so se odprla vrata in vstopil je visok mož, v dolgem volnenem plašču. Ne meneč se za grožnje pijanih žolnirjev, je sedel za mizo v kotu.

Jernej je začudeno trzil z vekami. Štafan Gal. Kakšen vrag pa je jaše v temni noči, ko so zunaj samo vešče in volkodlaki.

Prihod tujca je zmotil prepir. Vsi so se radovedno zastremeli uni Rdečebredca orjaška postava ja zakorčila proti njegovi mizi. Prijet je za stol, se pijano zagugal in zarenčal:

Kmet umazani! Vrata si pozabil zapreti! Pozabil si pozdraviti gospode viteze.

— Nareži mu ušesa! Je zarjovel nekdo. Nauči ga manir!

— Obriši mu mleko izpod brk!

— Prstan je moj!

— Pha! Navaden baker. Če si že prišel umret, bi vsaj možno vni seboj. Rdečebredci ga je meril z očmi. Tujčeva mirnost se mu je zdeli sumljiva.

Štafan Gal se je nasmehnil.

— Pozdravljam visokospoštovano gospodo. Od kod in kam, vieni?

Njegov smehljaj jih je zbegal.

— Naš poveljnik je vitez Draškovič, je zagodrnjal rdečebredci.

— Tako? Torej iz vojske Pemca Vitovca? Vi ste potolkli kaštela zažgali Turen.

— Potolkli! Ho, ho, zažgali, podrli smo grad, da ni ostal kamen na kamnu. Živ se ni rešil nihče in danes je zadnji plačal račun.

— Hm? Plečnik, kaj? Zdi se mi, da ste danes popoldne požgali njegovo kmetijo?

— Bežal je kakor pes v svoj breg. Ampak nam ne moreš pobegniti. Krepko smo mu podkurili pod nogami, preden je spustil dušo. Znano je, da je ta garjavec, ta kužni pes, skril kaštela nov zaklad.

Enooki sivec se je namrdnil in si popravljal šlem.

Pa denar ste dobili? Se je pozanimal Štafan.

— Vraga, dobili. Hudič ga je dobil. Pa Plečnika tudi. In vse njegovo civilil. Da je vse pri Schrattenu. On je samo naprej dajal.

Rdečebredci je poskakoval okoli Gala in kar rezgetal.

— Bratu Erazmu Stainerja se ne spodobi, da bi bil za krvnika, nenadoma mrzlo dejal Gal.

Rdečebredci je privzdignil obrvi in se sumljivo zazrl v Gala.

— Čigav pa si ti, da me poznaš. Pa ne, da si iz te doline?

— Pusti to. Ti si jih pripeljal do Plečnika, kajne? Na lastno po-

Denar ti je dišal. Drugi se tod ne bi znašli pa tudi upali si ne bi.

— Pa kaj čenčata! Kaj čenčata, ti pes škilasti!

Rdečebredci je odmahnil z roko in premerjal Gala z zlobo rumenimi očmi.

— Galov si, je izdihnil nazadnje. Galov si, ves kar te je. Plečnik je poročen s tvojo sestro.

Čudovito urno je skočil k steni, kjer je imel prislonjeno sekuro.

Gal je prevrnil mizo in planil za njim z izdretim mečem. Pobil ga v trenutku, ko je zgrabil za toporišče.

— Po njih! je zarjovel.

Jernej se je kljub obilnemu trebuhu gibčno skril pod stopnišče.

Zgrbil se je na malem prostorčku in se prekrizal. Potem je na široko razprl oči. Tudi z vekami je pozabil trzati. Dogodki so si namreč sledili peklensko naglico.

Ivka Križnar

Delo dobrih komunistov v stari Jugoslaviji med kmečkimi ljudmi

Zagar je začel iskati somišljenike na Dobravi in okolici. Najprej se je povezal s kmetom Jožetom Resmanom, ki se je tudi smatral za komunisto, ker je na volitvah za konstituantno glasoval za komunistično listo. Preko Resmana se je povezal s sedlarjem Ivanom Križnarjem, ki se je spomladi 1925. leta preselil v Lipnico. Križnar je bil član partije že od 1920. leta. Tedaj je bil član krajevnega organizacije KPJ v Kranju. Leta 1921 se je pred policijskim terorjem umaknil najprej v Zagreb, potem pa v bosanske gozdove.

Zagar, Resman in Križnar so se začeli vse pogostejše sestajati. Ocenjevali so položaj in se dogovarjali za delovanje med vaščani. Na Zagarjevo pobudo so leta 1925 ustanovili pevsko društvo Vodice, v okviru tega pa so delovali tudi tamburaši. Vaje so imeli le od kasne jeseni do zgodnje pomladi, ker so se s težkim kmečkim delom preko poletja morali ubadati vsi ne le kmetje. Zagar je razgovore po pevskih oziroma tamburaških vajah izkoristil za obravnavanje političnih vprašanj. V času šestojanuarske diktature je društvo prenehalo delovati.

Leta 1926 je postal Zagar tajnik sadjarskega društva na Dobravi. Okoliš je ugoden za sadjarstvo in društvo naj bi pomagalo kmečkim ljudem pri gospodarskem napredku. Za Zagarja in Resmana pa je bila to nova možnost za sodelovanje in povezovanje z vaščani. V letih 1928/29 je društvo uredilo drevesnico s sadikami sadnih sort, ki so najbolj odgovarjale kraju. V njej so se poleg odraslih učili tudi osnovnošolski otroci cepljenja in sajenja dreves. Večkrat smo jo tudi pleli. 1935. leta so na Srednji Dobravi zgradili tudi sušilnico za sadje.

Zagar je v prostem času rad priskočil na pomoč vaščanom pri kmečkem delu. Kolikokrat si ga videl obkladati seno, otavati ali žito v kozolet, obrezovati sadno drevje, obirati sadje itd. Med kmečkimi ženskami pa je delovala zlasti njegova žena Pepca. Svetovala je pri zdravljenju in vzgoji otrok, pri ureditvi zelenjavnega vrta, pripravi ozimnice. V letih 1927/28 je Zagar pričel pri pouku uvajati tki. delovno šolo. Vsak mesec smo učenci vili razredni odbor, ki je skrbel za red in

močjo zadrage so se ljudje pri pu in prodaji blaga ognili postopu trgovcev. Poleg nabavnih in dajnega odbeka je zadruga imela živinorejski in čebelarski odbor. Prostore zadrugi je dal komunist Resman v svoji hiši. On in Zagar sta tudi brezplačno prodajala v trgovski zadrugi. Število članov zadrage raslo in zadruga je uspešno posvala vse do okupacije.

Na Zagarja pa so se obrnili ljudje tudi, da jim je pisal razpis prošnje in pritožbe npr. proti visokim davkom in drugim davkom. Zagar si je za vsakega vaščana da se je z njim še kaj pogovoril. Dnevni stik z ljudmi pa je imel Križnar, ki je kot vaški obrtnik veliko delal tudi na dom. Hodil je v vse vasi od Bleda do Besnice na desnem bregu Save, levem bregu pa predvsem v Ljubljano, Podbrezje in Zvirče. Ob tem delu imel priliko spoznati mišljenje in njihovo gledanje na različne probleme. Uspešno je razlagal predne poglede na notranja zunanja politična dogajanja. Očeno je, komu lahko zaupa in postane ilegalno literaturo. (Manj zanesljiv pa jo je podtaknil. Osebo poznal slehernega človeka v vsi širši okolici in vedel za njegovo naravnost.

Tak vsakodnevni stik članov Dobravske celice z ljudmi iz okolice, poznavanje njihovih problemov in mišljenja, je omogočilo uspešno delo celice.

(SE NADALJUA)

PROSTI ČAS

Do nedelje si lahko v Celovcu še ogledate mednarodni strokovni sejem PROSTI ČAS, s katerim organizator Celovski sejem želi opozoriti na čim bolj dejavno izkoriščanje prostega časa in predstavlja raznovrstno opremo za prosti čas, počitnice, konjičke itd.

ZOPET SREČANJE PRIJATELJSKIH MEST WIESBADENA IN LJUBLJANE IN OGLED OPERNE PREDSTAVE »DON CARLOS«
— od 20. do 24. maja

Petdnevno potovanje z udobnim avtobusom v Wiesbaden prireja Kompas. Številne pokrajinske in zgodovinske znamenitosti ob poti, širok program bivanja in ogled opere »Don Carlos«, v kateri bosta pela tudi španski tenorist Jose Carreras in ruski basist Evgen Nesterenko je že pritegnil pozornost in mesta v avtobusu hitro kopnijo. Izletniki se bodo udeležili tudi prijateljskega sprejema pri županu. Odhod je 20. maja. Prijave še sprejemamo v turističnih poslovalnicah.

BEOGRAD

letalo-vlak, za posameznike in manjše skupine, odhod 13. maja, cena din 2.100.—

PLOVDIV

mednarodna lovska razstava, letalo-avtobus, odhod 18. maja, cena din 7.900.—

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

Jubilej slovenskega letalskega prevoznika

20 LET INEX ADRIE AVIOPROMETA NA SVETOVNEM NEBU

Lani so prepeljali 963.043 potnikov — Že nekaj let jo zaradi točnosti, zanesljivosti in kvalitete uslug uvrščajo v sam vrh evropskih čarterskih prevoznikov

Spomladi 1960 je skupina letalskih strokovnjakov, gospodarstvenikov in politikov pripravila program razvoja letalstva v Sloveniji, v katerem je bila med drugim tudi ustanovitev letalskega podjetja. Pod vodstvom Mirka Zlatnarja je bila ta pobuda uresničena in 20. marca 1961 je bila pri sodišču v Ljubljani registrirana Adria Aviopromet

kot gospodarska organizacija za letalski čarterski prevoz potnikov in blaga v domačem in mednarodnem prometu ter za letalske storitve za gospodarske in druge delovne organizacije.

Začeli so s štirimi rabljenimi letali DC 6B, ki so jih kupili pri nizozemski letalski družbi KLM. Ker je bilo letališče na Brniku še v gradnji, so v začetku imeli

matično luko na zagrebškem letališču, leta 1964 pa so jo preselili na novo letališče. Adria Aviopromet je že v začetku prerasla jugoslovanske meje in njena krila so ponesla jugoslovansko zastavo na vse celine, razen Avstralije. Po težavah od leta 1967 do 1969, ko se je pridružila beograjskemu Interexportu in se preimenovala v Inex Adria Aviopromet, se je spet začela njena ekspanzija. Z nakupom novih modernih letal DC 9 so se začeli prebijati v vrh evropskih čarterskih prevoznikov, v domovini pa so uvedli vrsto domačih linij, ki so jih vsako leto poleti še popestrili v smeri proti obali. Zelo uspešno so vpeljali delavske lete za naše delavce na začasnem delu v tujini, pa tudi v prevozu blaga so se uveljavili.

V lanskem letu je Inex Adria Aviopromet s 496 zaposlenimi opravila 13.396 letov, na katerih je prepeljala skoraj milijon potnikov in ustvarila milijardo in 789 milijonov bruto prometa od tega na konvertibilnem področju milijardo in 153 milijonov.

V letošnjem letu bodo svojo letalsko floto, ki obsega 8 letal DC 9, povečali s tremi novimi letali DC 9 80. Dve bodo uvozili v letošnjem letu, tretje pa bodo tudi prevzeli in ga skušali dati z lastno posadko v najem, ker zanj letos ne bodo dobili uvoznih dovoljenj. Do konca srednjeročnega obdobja bodo imeli 11 letal, do leta 1990 pa nameravajo pomladiti vso svojo zračno floto. Prvo novo letalo DC 9 80, najnovejši izdelek tovarne McDonnell — Douglas, ki bo imelo 167 sedežev, bo predvidoma že konec maja pristalo na Brniku.

inex adria aviopromet

Med drugimi je tudi mnogo slovenskih izletnikov z letali Inex Adrie obiskalo najznamenitejše turistične kraje v domovini in na tujem. Na fotografiji: Kompasova skupina izletnikov po pristanku na letališču Ajaccio na Korziki.

TURISTIČNA POTOVANJA

OHRID, 3 dni, 29/5, 5/6, 12/6, 6 dni, 10/5, 17/5, 24/5, 31/5
VIS, 2 dni, 6/6, 13/6, 20/6, 27/6
BUDVA, 2 dni, 16/5, 23/5, 6/6, 13/6
MADŽARSKA, 3 dni, 15/5, 22/5
ŠKOTSKA ribolov, 8 dni, 17/5
AMSTERDAM, 1 dan — posebno letalo, 29/5
AMSTERDAM, 4 dni, 23/5, 30/6
SAN MARINO — PADOVA — RAVENA, 2 dni, 30/5
BENETKE — VERONA — GARDA, 2 dni, 13/6
RIM, 5 dni, 24/6
VERONSKE OPERE, 29/7, 5 dni
AVSTRIJA — ŠVICA — ITALIJA, 4 dni, 21/5
WIESBADEN in ogled operne predstave »Don Carlos«, 5 dni, 20/5
LONDON — WINDSOR, 5 dni, 29/5, 3/7
LONDON, 3 dni, 29/5, 26/6
MARSEILLE — CAMARGUE — MONTEPELLIER — AVIGNON — GENOVA, 7 dni, 23/5
PARIZ, 3 dni, 22/5
CARIGRAD — SOFIJA, 5 dni, 25/6
CARIGRAD — IZMIR — EFES — TROJA, 9 dni, 2/7
NORMANDIJA — BRETAGNIJA, 6 dni, 28/6
KITAJSKA, 11 dni, 24/5, 31/5, 28/6, nizka cena 36.175.— din
NORDKAP, 14 dni, 10/6
PERU, 17 dni, 28/6

Počitnice na Korziki
od junija do septembra.

Poletni tečaji angleščine:
Bournemouth, Wimborne, Awel, Cambridge, Oxford, Romsey in Southampton, London

STROKOVNA POTOVANJA

PLOVDIV — Mednarodna lovska razstava, 4 dni, 26/6
MÜNCHEN — Interhospital 81, 3 dni, 21/5
MÜNCHEN — IFAT 81 — Svetovna razstava, o tehniki za okolje, 23 in 25/6, 3 dni
HANNOVER — Mednarodni sejem perutninarstva in prašičereje, 4 dni, 23/6
KÖLN — Interzum, 4 dni, 24/5
LONDON — Semlab '81 — Mednarodna razstava laboratorijskega pribora, 4 dni, 2/6
BUDIMPEŠTA — Mednarodni tehnični sejem, 3 dni, 22/5

Od 1. maja je ponovno odprt hotel Korotan v Sekiri ob Vrskem jezeru. Globtour nudi v tem hotelu počitnice in vikend pakete, sprejema pa tudi rezervacije za izletniške skupine. Storitve seveda lahko plačate pri Globtourju v dinarjih. Informacije in rezervacije: Emona Globtour, poslovalnica Ljubljana, Gospodarska 4, tel. 311-164.

inex adria aviopromet inex adria aviopromet inex adria aviopromet

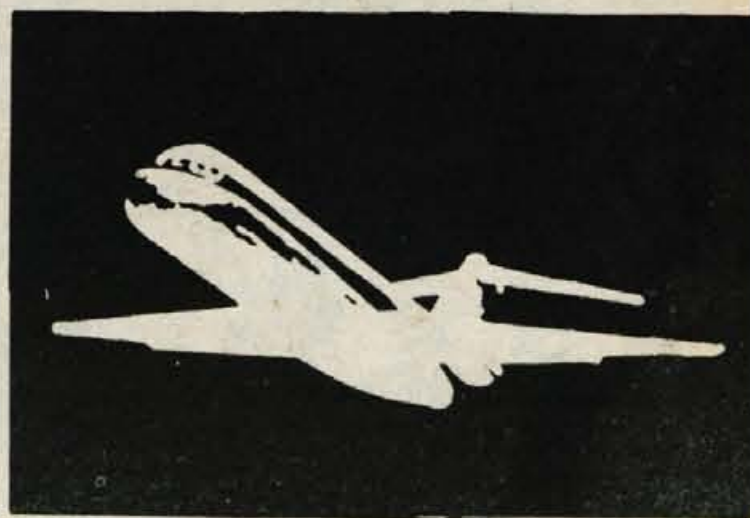

inex adria aviopromet

LETNI VOZNI RED

velja od 1. maja do 31. oktobra 1981
LJUBLJANA

BEOGRAD	6-krat tedensko
SARAJEVO	5-krat tedensko
SKOPJE	5-krat tedensko
TITOGRAD	3-krat tedensko
SPLIT	3-krat tedensko
DUBROVNIK	3-krat tedensko
PULA	3-krat tedensko
MARIBOR	2-krat tedensko
TIVAT	1-krat tedensko
PRIŠTINA	1-krat tedensko
ZADAR	1-krat tedensko

PRODAJA KART IN INFORMACIJE: vse turistične agencije v Sloveniji

Srečanje s slikarjem Šubicem

V našem mestu živi slikar Ive Šubic. Nekega večera smo se zbrali v knjižnici Ivana Tavčarja in se pogovarjali z njim.

Najbolj nas je zanimalo, kako je nastala knjiga Tiskarna Urška 14. To knjigo je napisal in ilustriral naš znanec Ive Šubic.

Pripovedoval nam je, da je to resnična zgodba, da je tiskarna res stala v Kočevskem Rogu.

Povedal nam je tudi dosti drugih dogodkov iz svojega partizanskega življenja.

Dopisniki od 2. do 4. r. osn. šole
Peter Kavčič Škofja Loka

Športni dan

Ob osmih smo se zbrali pred šolo, potem smo šli na Kamnitnik. Med potjo smo se pogovarjali. Ko pa smo prišli do vrha Kamnitnika, smo malicali. Potem smo se igrali vojsko in valjali po travi. Nato smo se vrnili domov. Med potjo smo nabrali srajčice in trobentice. Ko sem prišel domov, sem bil utrujen.

Jure Krajnik, 1. b. r. osn. šole
Cvetko Golar Škofja Loka

Vaščani so gradili

Vedno rad prisluhnem, kadar se starejši pogovarjajo o času, ki so ga preživeli med vojno in po njej.

Leta 1945 je bila naša domovina opustošena. Morali so zavirati roke in poprijeti za vsako delo, da bi obnovili razrušeno. Nastale so nove tovarne, proge, ceste, naselja in tudi za naše vasi se je začelo novo življenje.

Ljudje so gradili zadrzne domove, vaška gospodarska in kulturna središča. Kdor je mogel, je pomagal, bodisi s prostovoljnim delom ali pa je prispeval material. Kmetje so vozili les iz gozda, delali so opeko, obrtniki pa so opravili vsa obrtniška dela, ki so bila še potrebna.

V takem domu je dobila prostor kmetijska zadruga in trgovina. Manjkalo pa ni tudi dvorane z odrom. Z nepopisnim ponosom in veseljem so otvorili nov zadrzni dom. Za ta velik dogodek so se skrbno pripravili. Pozabili so na vse težave, ki so jih imeli pri gradnji, na vse žulje in neprespalne noči. Žene so skuhale, kar so pač imele. Gospodarji so prinesli mošt. Mladina se je naučila domačih plesov in pesmi, tudi igro je pripravila. Pred domom in ob cesti so postavili mlaje. Vse hiše v vasi so bile okrašene z zastavami in cvetjem. Od povsod se je slišala pesem in glas harmonike.

Potem so se vsi zbrali pred novim zadrznim domom. Najzaslužnejši vaščan ali vaščanka je po slovesnem govoru prežrel trak. Sledila je kulturna prireditev, nato pa zabava pozno v noč. Tudi otrokom ni bilo treba prav zgodaj v posteljo. Vsi so se veselili uspeha in bili kot ena družina. Veseli so bili, da jim bo dom prinesel v vas napredek in razgibano življenje.

Pripoved me je prevzela. Komaj čakam, da bom tako velik in močan, da bom lahko tudi sam pomagal, če bodo karkoli koristnega gradili v naši krajevni skupnosti.

Boštjan Rakovec, 8. a. r. osn. šole
Lucijan Seljak Kranj

ZVEČER V SOBI

Slišim stopinje!
Teci, stisni se na peč,
hitro se ulezi mirno
kot da si skelet!

Ati vstopi, gleda izpod čela,
zdaj zdaj me bo pičil
kot čebela.
»Hitro umit in spat,«
se zasliši sem od vrat.

Vilko Leben, 3. r. osn. šole Selca

Šolskih klopi

Kviz v kranjski pionirski knjižnici - Sabina Narthnik, 4. c. r. osnovne šole Stane Žagar Kranj

NAGRADNA UGANKA

Poznate gorenjske športnike?

Po skromnem številu dopisnic bi lahko sklepali, da je bila zadnja nagradna uganka kar precej trd oreh. Plavalec Aran Jocič je res še mlad, a če

bo tako uspešno nadaljeval, ga bodo prav kmalu poznali tudi tisti bralci, ki jih plavalni šport posebej ne zanima. Med odgovori smo izžrebali dopisnico, ki jo je poslala Anka Polajnar iz Škofje Loke, Stara Loka 3. Značke bo dobila po pošti.

Na fotografiji je kolesar kranjske Save, doma iz Stražišča. Že nekaj let sodi med najbolj nadarjene in uspešne mladince, zato je pogosto izbran tudi v državno reprezentanco. Med prvomajskimi prazniki je zastopal naše barve na zahtevni etapni dirki v Avstriji, kjer je osvojil odlično četrto mesto.

Ime in priimek kolesarja napišite na dopisnico in jo do 18. maja pošljite na naslov: CP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - nagradna uganka. Nagrada je po novem kemični svinčnik na vrvcu. Pa veliko sreče!

S prvimi toplejšimi pomladnimi dnevi so zaživele tudi otroške igre na prostem. Posnetek je nastal pred osnovno šolo v Križah, kjer so se dekleta med odmorom poskušale v priljubljenem »gumitvistu«. - Foto: H. Jelovčan

Osvobodilna fronta

To je bila osvobodilna fronta.

Ob dolgih jesenskih večerih, ko so v kmečki sobi ličkali koruzo in so vrata v veži sem in tja čudno zaškrpala, so otroci poslušali neštete zgodbe o vojni. Strah je šel v kosti in niso upali ven.

Zgodbe so pripovedovali tisti, ki so sodelovali v osvobodilni fronti.

Nataša Slabe, 6. r., Sovodnj

MOJA DOMOVINA

Moja domovina je lepa.
Rada jo imam.
Ljubim jo.

Moja domovina je lepa
kot sinje nebo,
kot zorano polje,
kot rosa na travniku,
kot sanjavi oblak.

Mehka je kot srce,
svetla kot sonce.

Rada jo imam.

Lepa je kot rosa,
mehka kot srce.

Aneta Solar, 6. b. r.
osn. šole prof. dr. Josip Plemelj Bled

Lanskega 4. maja so žoge obmirovale, kolesa so bila prislonjena ob zidove. Otroci so žalovali za človekom, ki so ga imeli najraje, ki jim je bil oče, učitelj in prijatelj. Ni ga več. A v njihovih srcih še živi in ne bo nikoli pozabljen. Nadaljevali bodo po poti, ki jo je začrtal on. Njihov, naš Tito.

List iz dnevnika

5. maj 1980

Umril je naš Tito. Naš veliki borec za svobodo, socializem, samoupravljanje, enakost med narodi, za mir na svetu.

Pred menoj je njegova podoba. Vesel, nasmejan sprejema nagelne iz rok pionirjev za svoj 87. rojstni dan. Obrnem časopis. Črne črke z žalostno novico. Ne, ni res, si dopovedujem. Pogledam skozi okno. Zastave na pol droga, črni trakovi, žalostni obrazi, tihi pogovori, skoraj prazne ulice: Dežuje. Tudi meni se ulijejo solze.

Gregor Markelj, 7. c. r. osn. šole
prof. dr. Josip Plemelj Bled

Minilo je leto, ko smo vsi jokali

Tito nam je prabil svobodo in lepše življenje. Zato smo 4. maja 1980 vsi jokali. Tudi v drugih državah so bili žalostni.

Občutil sem veliko bolečino, ker je umrl naš dragi Tito. Mislim, da je Tito preveč delal, zato je umrl. - Tone

Tito se je boril, da bi bili vsi narodi sveta enotni. - Goran

Nikoli ga ne bom pozabil. - Tugo

Vsi Jugoslavlani smo ponosni na Tita, našega Tita. Lepo bi bilo, če bi še živel in bi nas obiskal, pa bi ga zasuli s cvetjem. - Uroš

4. maja 1980 sem občutil silno bolečino in nisem verjel, da se je to res zgodilo. Jokal sem. - Jernej

Tito je bil velik človek. Vsi smo ga spoštovali, ker je za nas toliko naredil, saj živimo v svobodni in socialistični državi. - Marjeta

Tisti večer je bilo tako žalostno, kot še nikoli poprej. - Janez

Vsi smo jokali, mami in jaz in vsi Jugoslavlani. V avtobusih, vlakih in na postajah so ljudje žalostno molčali. V Titovi zadnji bitki je bila smrt močnejša. Zdi se mi, da je bil moj oče. Rad sem ga imel. - Jože

Napisali učenci 6. a. osn. šole Simon Jenko v Kranju pri uri dopolnilnega pouka

Vojna

»Vojna je sicer strašna, toda žeja po pravici je še strašnejša. In dokler ne bodo vsi ljudje prišli do svoje pravice, bodo vojne. Bral sem že o tem. Pa tudi o tem sem bral, da so take vojne pravične,« je nekoč dejal pisatelj Ciril Kosmač. Kako pa o vojni razmišljajo učenci 7. č razreda osnovne šole France Prešeren v Kranju?

Da, res je vojna strašna. Pobijanje, uničevanje, bobnenje orožja. Tega se vsi bojimo. Veliko je žrtev, žrtev za svobodo.

Toda človek hoče živeti svobodno, hoče biti gospodar svojega okolja, hoče sam urejati svoje življenje. (Janja Trampuž)

Vojna. Koliko gorja pomeni ena sama beseda! Toda na svetu niso samo nepravilne vojne. Tudi pravične so. Bijejo jih zatirani in izkoriščani ljudstva. Hujše ko jezitaranje, srditejši in še bolj nepopustljiv je odpor. (Mojca Dornič)

Vsak dan slišimo vesti o vojnah, ki divjajo po svetu. Ti spopadi zahtevajo mnogo žrtev, toda zatirani narodi ne odnehajo. Vedo, da je pravica na njihovi strani. Mnoge države podpirajo take osvobodilne boje. Tudi Jugoslavija je vedno na strani tistih, ki se borijo za samostojnost in neodvisnost, za pravico do uporabe materinega jezika. (Mojca Sajovic)

Dreves za tovariša Tita – V počastitev spomina našega vojnega voditelja, heroja in graditelja Jugoslavije Josipa Broza-Tita so v Trzinu pri Ljubljani uredili spominski park, kjer so posadili 88 dreves. Park je uredila mladina in drugi delavci Etikete v sodelovanju z Inštitutom iz Volčjega potoka. Posadili so 38 okrasnih dreves in 15 jablan ter 17 česenj in sliv. – Foto: L. Bogataj

Poljanah pri Poljanah – V tej mali partizanski vasi ob vznožju Trzinovega vrha in Gabrške gore v Poljanski dolini so v nedeljo, 3. maja, ob 40. obletnici spominske plošče rešeni kurirski postaji G-5, ki je v NOB delovala v bližini te vasi. Slavnostni govornik je bil prvič domačin Tone Peterneš-Igor. O delu kurirjev na tem področju so govorili Franc Fojkar-Jelovčan, predsednik pododbora kurirjev, o povojnih gospodarskih dosežkih v vasi pa Jože Peterneš. Slavnostni govor je prejel Janko Bernik, vaški odbor Delnic pa priznanje za delo med NOB in oživljanje in ohranjanje tradicij NOB. V kulturnem programu so nastopili delniški mladinci, zapel pa je nonet Blegoš. – Foto: D. Dolenc

Proslava v paviljonu NOB v Trzinu – V petek popoldne je bila v paviljonu NOB v Trzinu proslava, posvečena mednarodnemu dnevu invalidov. 40. obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte in delavskemu prazniku. Prireditelj z bogatim kulturnim programom je, žal, nekoliko zbledela zaradi skromne udeležbe. Medtem pa je dosegla svoj namen. Opozorila je, da se invalidi ne smejo vključevati v delo in življenje, da pa celotno družbo čaka veliki nalog, predvsem na področju usposabljanja, zaposlovanja in zagotavljanja socialno varnosti invalidov. – Foto: H. Jelovčan

»Prosti čas 81« v Celovcu

Od 7. do 10. maja 1981 bo na celovškem sejmišču 6. strokovni sejem s ponudbami za prosti čas, konjičke in potovanja. Razstavljena bo raznovrstna oprema za aktivno izkoriščanje prostega časa, športne aktivnosti, taborjenje, potrebščine za konjičkarje, oprema za lov, ribolov in jahanje, na sejmu pa bodo na voljo poleg drugega tudi informacije o dopustih in potovanjih. Svojo turistično ponudbo bodo predstavile Borovlje, Hodiše, Kotmarja vas in zdravilišče St. Lenart. Na sejmišču bo tudi razstava avtomobilov, prikazana bo dejavnost klubov za modelarstvo in jadranje ter radioamaterjev, avstrijska delovna skupnost za zdravstvo pa bo pripravila razstavo o narkotikah. Sejem bo spremljalo vrsto prireditev. V petek, 8. maja, bodo imeli upokojujenci svoj dan in bodo na sejmišču predstavili svojo dejavnost. Na več zasedanjih bodo skušali definirati pojem »prosti čas«. Zasedanja bodo v konferenčnem centru celovškega sejma. V okviru sejma so pripravili tudi razstavo iznajdb za prosti čas, mladi bodo tekmovali v govorništvu. Na kratko, na sejmišču se bo vsak dan nekaj dogajalo. Odprto bo od 9. do 18. ure.

Spominski pohod na Blegoš

Spominskemu pohodu na Blegoš, ki bo v nedeljo, 10. maja, se z organiziranim odhodom priključuje tudi PD Kranj. Posebna avtobusna bosta odpeljala ob 6. uri izpred hotela Creina do vasi Javorje. Pohodniki se bodo nato povzpeli preko 1562 m visokega vrha do planinske postojanke, kjer bo ob 11. uri proslava. Vračali se bodo po zahodni strani Blegoša v Javorje, kjer bodo ob 16. uri čakali posebni avtobusi. Tradicionalni pohod organizirajo v počastitev dneva zmage jugoslovanskih narodov in narodnosti in bo ob vsakem vremenu. V prostorih Planinskega društva Kranj dobite še dodatna pojasnila. Če se pa želite peljati z avtobusom, se preje prijavite. P. Leban

Upokojujenci na izletu

Jesenice – Društvo upokojujencev je organiziralo v počastitev 40. obletnice Osvobodilne fronte in letošnjega praznika dela izlet v Cerkno. Prek štirideset upokojujencev se je 25. aprila zjutraj z avtobusom odpeljalo z Jesenic skozi Skofjo Loko in Poljansko dolino do Cerknega. Po krajšem počitku v Cerknem so se udeleženci izleta podali na ogled partizanske bolnice Franja v soteski Pasice pri Novakih, kjer so od decembra 1943. leta zdravili ranjence IX. korpusa. Izlet so upokojujenci nadaljevali z obiskom Idrije. Tod so si v mestnem muzeju ogledali znamenitosti idrijskega rudarstva, obiskali pa so tudi čipkarski muzej. Izlet je društvo dobro pripravilo, zato so se udeleženci na njem prijetno počutili. Zanj se posebno zahvaljujejo vodji izleta tovarišu Jesenku in vozniku avtobusa Francu Pogačniku, ki jih je kljub snegu v višjih legah varno pripeljal domov. J. Mrovlje

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(87. zapis)

Jakob Alešovec (1842–1901), rojak s Skaručne pod Šmarno goro, je v svoji knjigi Kako sem se jaz likal (povest slovenskega trpina – v poduk in zabavo), ki je prvič izšla leta 1884, pozneje pa bila še dvakrat (1910 in 1973) ponatisnjena, šegavo povedal, kako je svoje mlade dni veselo preživljal v kamniškem frančiškanskem samostanu, o katerem je tekla beseda v prejšnjih dveh zapisih.

Alešovec je bil ljudski pisatelj v dobrem pomenu besede, brez umetniških stremiljenj je pisal preprosto ter z veliko hudomušnostjo in šegavostjo. Dve njegovi deli (Ljubljanske slike in avtobiografska povest. Kako sem se jaz likal) imata še danes kulturno-zgodovinsko vrednost.

Pa poslušajmo, kaj pripoveduje Alešovec o svojih šolskih letih pri očetih frančiškanih v Kamniku.

KOT PREŠERNOV »ORGLARČEK«

Pater Miklavž je bil slep. Preden je oslepel, je bil profesor v Novem mestu. Bil sem dolgo njegov ministrant. Pater je imel veselje posebno s ptiči, zato je bilo v njegovi sobi polno ptičnikov. Vse te svoje rejence je učil žvižgati pobožno velikošmarnsko pesem. Pater Miklavž je čedil svoje ptičnike vsak dan in dajal pičo svojim rejencem vedno pri odprtem oknu. Ker je moral to opravljati edinole z rokami, ki so mu nadomestovale tudi oči, je raztresel mnogo zrn po oknu in po tleh. Vrabci, zviti kakor so, so morali vedeti, da revež nič ne vidi. Zato jih je bilo vedno polno na oknu in še celo v njegovi sobi. – Ker smo to videli, smo odprli tudi okno svoje sobe in s pičo na oknu in v sobi privabili vrabce. Na okno smo pritrdili vrvice, sami pa smo se poskrili pod postelje. Ko so bili ptiči v sobi, smo z vrvice zaprli okno in s cunjami polovili vrabce.

Pater Miklavž je bil tedaj v spovednici, meni pa je že prej dal ključ svoje sobe, da mu počistim in pometam – pač kakor sem delal vsak dan.

KLOŠTERSKI MUC

Sfanti, kloštrskimi mucim-nistranti, smo brž skovali zaroto. Praznih, starih ptičnikov je bilo dovolj pod streho in brž smo jih nekaj prinesli. Potem pa poberemo patra Miklavža ptiče iz ptičnikov in damo namesto njih vanje vrabce. Ptice pevce pa pospravimo po onih ptičnikih, ki smo jih prinesli v svojo sobo s podstrešja. In čaka-mo, kaj bo. – Kmalu zaslišimo, kako je mož tipal po tlaku s svojo palico in žvižgal pobožno pesmico, da bi jo po njem povzeli njegovi ptiči pevci. – A kaj je to? Noben ptič se ne oglasi, vsi pa z zbegano frfotajo po nevajenih kletkah. To se je patru gotovo zdelo čudno in brž odpre vrata prvega ptičnika in ujame ptiča. Začne ga tipati od vseh strani, posebno po kljunu. Po tem spozna, da ni pravi, ampak vrabec in strašen

sum prešine njegovo sivolaso glavo. Vrabca dene nazaj v kletko, potem pa preišče še druge svoje ptičnike. In povsod je bilo enako.

»To je pa vendar preveč! To so storili fantje, ti poredneži. No, le čakajte, to pot vam bom pa že pokazal.« In že hiti previdnih korakov ven in proti gvardijanovi sobi.

Zdaj pa smo spoznali, da smo šli predaleč in da bo kazen huda. Zato smo brž premestili ptiče pevce iz kletk v naši sobi in jih dali nazaj v patrove ptičnike. Potem smo se poskrili po kotih in čakali kaj bo. Ko pride pater Miklavž s patrom gvardijanom, slišimo: »No, če so fantje to naredili, bo pa druga pela.« Ves razjarjen stopi pater Miklavž v svojo sobo in reče patru gvardijanu: »No, le pogled, ali niso po vseh ptičnicah vrabci?«

Pater gvardijan stopi za slepcem v sobo, pogleda po kletkah in se začne na ves glas smejeti:

»Na, veš Miklavž, ti si slep in pa tudi s prsti nič več ne vidiš. Brez zamere! Če je le v enem ptičniku vrabec, pač jaz še nikoli nisem videl nobenega ptiča. Le prepričaj se ali pa pokliči še koga, če ne verjameš mojim očem.«

Nato slepi pater odpre nekaj ptičnic, otiplje ptice, vsakega do kljuna in zagodrnja: »Kaj takega se mi pa vendar še ni pripetilo! Le kako je to? Jaz bi staval glavo, da so bili sami vrabci. To je res čudno!«

Potem me je na hodniku prestrgel pater gvardijan in mi zažugal: »Vem, da se je ta neslana burka s slepcem rodila v tvoji glavi. Patra Miklavža pa prosi odpustčanja. Danes ne, je še prehud, jutri pa zagotovo.«

PLEMENITO »MAŠČEVANJE«

Druzi dan je bila nedelja in jaz sem spet ministriral pri maši patra Miklavža. Po maši me povabi v svojo sobo. Ker sem imel slabo vest, sem se hotel izgovoriti na neke opravke, da ne utegnem. A pater me le opogumi, naj se ne bojim, saj mi ne bo nič storil. Zato vstopim za njim v sobo. Mož stopi k omari in z vajeno roko izbere tri velike knjige in reče:

»Te so tvoje. Potreboval jih boš, ko boš v višjih šolah. Pa tudi zdaj jih lahko prebereš, da ne boš mislil na take burke, kakršno ste včeraj naredili z mano.«

Ves osramočen po takem blagem dejanju maščevanja, grem v svojo sobo in prišepem sam pri sebi, da patru Miklavžu ne bom nikoli več nagajal. – V srcu sem ga prosil odpustčanja za tisto neslanost, s katero sem prizadel slepega patra, učenega profesorja.

No, vse to je skup in prirejen povzetek Alešovečeve lastne pripovedi. Najbrž pa mož niti tedaj, niti pozneje, ni vedel, da se je norčeval iz človeka, ki nam je vzgojil pesnika Simona Jenka, po svoje tudi povezanega s kamniško kulturno preteklostjo. Več o Juriju Jenku, poznejšem frančiškaneu patru Nikolaju (1809–1868) pa v prihodnjem zapisu.

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peterneš

Priredba: M. Zrinski

Drugače pa je bilo s tistimi, ki so pirinili čez obzidje. Našla obramba trdna. Ko pa so Turki zaslišali, da jim glavar v sovražnikovih rokah, so se še z večjim zletavali proti trdnjavi. Hlapci pa so se tolkli zato to noč Turki niso mogli v kloster. Potok pod klostrom je bil rdeč od njihove krvi. Pot, po kateri so Turki v kloster, pa so branilci zasuli, ker jim ni bilo več koristiti. Sedaj ni bilo več umika, vedeli pa so, da jih braniti ne bodo mogli dolgo.

194. Pa se je spet domislil cigan, najboljši izmed borcev. Poslal je ujetega Turka v tabor z novico, da bo njihov glavar nataknen na kol pred vrati, če bodo še napadali. To je Turke pomirilo, da so čakali z napadom nekaj dni. Medtem pa je v kloster hodil zvezani Jurij Kozjak pred svojim očetom sem in tja. Stari Marko je s solzami v očeh gledal svojega spreobrnjenega sina, ki mu ni mogel povedati svoje boletine. Tudi janičar je bil zamišljen, saj mu je bil stari menih, ki mu je skrbno stregel, nekam začuda znan.

195. Kakor je cigan obljubil Marku, da bo on izpeljal vso stvar, tako je tudi storil, kajti le on se je znal pomeniti z janičarjem. Počasi, vsak dan nekoliko, je pripovedoval fantu njegovo lastno zgodbo o bogatem očetu, ki je imel sina, ki je moral na vojsko in je prepustil malega bratu. Ta pa ga je prodal na Turško za janičarja. Cigan se ni motil, ko je trdil, da zgodba napravi vtis na Turka. Čez nekaj dni je že vprašal cigana, ali ve za tistega očeta, in kako je zvedel za to zgodbo.

Petnajsta mednarodna jubilejna kolesarska dirka Alpe Adria

MURSKA SOBOTA - 5. maja - Danes dopoldne se je v Murški Soboti začela jubilejna mednarodna petnajsta kolesarska dirka Alpe-Adria. 8 starta je danes na 851 kilometrov dolgo pot krenila pisana mednarodna kolesarska karavana. Tekmovalci iz desetih držav, na startu se jih je zbralo devetdeset, bodo v šestih dneh prekošarili ceste Slovenije, avstrijske Koroške in Benečije - Julijske Krajine. Vsekakor bo zanimivo, kdo bo letošnji zmagovalac te jubilejne mednarodne kolesarske prireditve in kdo bo dobil moštveno prvo mesto v generalni razvrstitvi. Ali bodo to kolesarji SZ, Italije, ZRN, Madžarske, ČSSR, Švedske, NDR, Poljske, Liechtensteina ali Jugoslavije. Med temi kolesarji je tudi ekipa Avstrije, Hrvaške, kombinirana ekipa Rog-Save, Novo mesto-Soča in ljubljanske Astre. Torej tudi naši kolesarji, še posebno kombinirana ekipa Roga in Save, niso brez možnosti za visoko uvrstitev.

Prva etapa bo že dala odgovor, kdo bo tipti, ki bo v nedeljo v Grosuplju stopil na najvišjo stopnico kot zmagovalac v generalni uvrstitvi. Start je bil danes v Murški Soboti in kolesarji so krenili na 132 kilometrov dolgo pot do Raven. V kombinirani ekipi Roga in Save so prekaljeni kolesarji. Ne sicer najboljši, saj bodo najboljši nastopili na »Dirki miru«, a vendar dobri kolesarji. Za to ekipo vozijo Udovč.

Cilj druge etape jutri na Bledu

Bolha, Penko, Rakuš in Marinkovič.

Jutri imajo kolesarji težko drugo etapo. Iz Raven bodo startali ob 12. uri, cilj te najtežje etape pa je predviden za 15. uro na Bledu. V tej etapi bodo kolesarji vozili po avstrijski Koroški in mejo bodo prevozili na Jezerškem vrhu. Od tu bodo vozili skozi Predvor, Kranj, Lesce in nato na Bled.

Četrkova etapa ima dva dela. Z Bleda bodo kolesarji na pot odšli ob 8. uri. Prekoračili bodo državno mejo v Ratečah in nato kolesarili po Julijski Krajini in Benečiji vse do Humana. Po počitku bo drugi del etape do Pordenona. Julijska Krajina in Benečija bo gostila še en dan mednarodno kolesarsko društvo. V petek je namreč četrta etapa od Pordenona do Trsta. Najdaljšo pot bodo kolesarji prekošarili v peti etapi. Ta etapa je dolga 140 kilometrov. Kolesarji bodo krenili iz Trsta, mejo prestopili pri Novi Gorici, in vozili do cilja, ki bo pred vletrgovino Astra v Ljubljani. Prihod je predviden za 12. uro.

Ta dan bodo v našem glavnem mestu tudi prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane«. V te slovesne prireditve, ki so posvečene letošnjim jubilejem, se bodo vključili tudi kolesarji. Vozili bodo že tradicionalni kriterij po ljubljanskih ulicah. V nedeljo je zadnja etapa. Kolesarji bodo vozili v Grosuplje mimo Kočevja, Ribnice, Turjaka in Škofljice ter nazaj v Grosuplje.

D. Humer

BLAD - USPEH BLEJSKIH VESLAČEV NA PRVOMAJSKI REGATI - Na letošnji že tradicionalni blejski prvomajski regati je nastopilo šeststotideset veslačev iz osemindvajsetih jugoslovanskih veslaških kolektivov. Prva veslaška jugoslovanska prireditev v Jugoslaviji je pokazala, da so naši veslači dobro delali med zimskimi pripravami. To je bila tudi prva letošnja preizkušnja naših reprezentantov za letošnje mednarodne nastope in svetovno prvenstvo, ki bo od 22. avgusta do 6. septembra v Münchnu. Vsi so pokazali za ta čas dobro formo. Med člani je imel največji uspeh Gusar iz Splita. Splitčani so osvojili tri prva mesta. Od slovenskih veslačev se je med člani z zmago odrezal skifist mariborskega Branika Dušan Jurše. Odlično so veslali v mladinski konkurenci tudi mladi veslači Bleda. Zmagali so v četvercu brez krmarja, Dani Ferčec in Miran Bratuša pa sta bila najhitrejša v dvojcu brez krmarja. K temu uspehu blejskih veslačev je svoje dodal tudi mladi skifist Polančec, ki je bil v tej konkurenci drugi. (-dh)

Teniški klub Triglav Kranj organizira v mesecu maju teniške tečaje:

- teniško šolo za otroke do 12. leta starosti,
- začetni teniški tečaj za odrasle in mladino,
- nadaljevalni teniški tečaj za odrasle in mladino.

Prijavite se lahko v sredo, 6. maja, četrtek, 7. maja od 16. do 18. ure in v nedeljo, 10. maja od 10. do 12. ure na teniških igriščih stadiona Stanka Mlakarja. Tečajnina: 300 din za teniško šolo, 500 din za odrasle in mladino.

Tečaji se bodo pričeli 11. in 25. maja, trajali bodo 25 ur. Število tečajnikov je omejeno.

Prijave prihajajo

TRŽIČ - Organizatorji letošnje šeste dirke za svetovno prvenstvo v motokrosu za kategorijo do 125 ccm, to bo že deveto svetovno prvenstvo, v Trziču, imajo polne roke dela. V pisarno AMD Tržič vsak dan prihajajo prijave znanih tekmovalcev, ki bodo 24. maja nastopili na dirki v Podlublju. Obilico dela organizatorji iz Trziča te dni opravijo na znani in razglašeni progi v Podlublju. Do direktora mora biti namreč proga taka kakršne so znani svetovni motokrosisti tudi navajeni.

Za najboljšimi tekmovalci v kategoriji do 125 ccm so že tri dirke. V vseh teh nastopih so bili srditi spopadi za točke, ki prinašajo uspeh v končni razvrstitvi svetovnega prvenstva v tej kategoriji. Tretja dirka je bila v avstrijskem Lausdorfu. V prvi vožnji je bil najhitrejši Japonec Watanabe pred Belgijcem Velkenneersem in tekmovalcem iz San Marina Andreanijem. V drugem nastopu je bil najhitrejši Belgijec Everts, drugi je bil zmagovalac prve vožnje Watanabe in tretji spet Belgijec Velkenneers.

Organizatorji so v teh dneh dobili prijave dvaintridesetih tekmovalcev. Prijavili so se že trije Avstrijci, štirje Belgijci, po dva Finca, Francoza, Nizozemca, tekmovalca iz SZ, Švedske, Švice in ZRN. Italijani in Luksenburžani so prijavi po tri tekmovalce za barve Jugoslavije pa bosta nastopila Drago Predan in Franc Pušavec. Prišla je že tudi prijava Japonec Watanabeja, Španca Eliasa in Danca Kruseja. Torej prijavi so se že vsi najboljši motokrosisti v kategoriji do 125 ccm na svetu. Hkrati s to dirko bo predzadnja nedeljo v maju v Podlublju tudi dirka za »Pokal Karavank« za kategorijo do 250 ccm.

Pokrovitelji letošnje šeste dirke za svetovno prvenstvo v motokrosu za kategorijo 125 ccm so Zavarovalna skupnost Triglav, Tehno-Impex, Unior, Jelsigrad in Riko, pokrovitelj »Pokala Karavank« pa je tržiška tovarna Peko.

D. Humer

Dražgoše - V nedeljo, 26. aprila, se je 23 tekmovalcev 2. medklubnega tekmovanja radijsko vodenih jadralnih avionov pomerilo v preletu Dražgoše - Rudno za pokal Dražgoš. Tekmovanje je organiziral Aeroklub Kranj, udeležili so se ga pa tudi tekmovalci aeroklubov iz Maribora, Celja in Ljubljane. Največ točk, 4972, si je nabral Andrej Šali iz Kranja, drugi je bil Vlado Horvat (RC Maribor) s 4943 točkami, tretji Martin Klančičar. (LT EMO Celje) s 4923 točkami, četrty Stanko Oberlajt (RC Maribor) s 4912 točkami in peti Ivo Ropret (AK Kranj) s 4898 točkami. - Foto: D. Dolenc

Komentiramo

Košarkarice Save v drugi zvezni ligi

KRANJ - Košarkarice kranjske Save so nove drugoligašice. Slovenski ženski košarkarski ligi so brez poraza osvojile republiški naslov in s tem prvim mestom so se uvrstile v sezoni 1981-82 v drugo najvišjo jugoslovansko žensko košarkarsko tekmovanje. To je hkrati tudi največji uspeh mladih stražniških košarkaric. Dokazale so, da se da v trdim delom doseči veliko. Res je sicer, da letošnja ženska republiška liga ni bila najbolj kvalitetna, toda to ne zmanjšuje uspeha igralnic Save. Vseh dolgih šest mesecev prvenstva so bile v dobri formi in v nasprotnice so premagovale z veliko razliko. V tej ligi so nastopile tudi košarkarice Jesenic. To je mlado moštvo, ki se je v tej ligi najbolje uspelo, da so tretje najboljšo moštvo v Sloveniji. Tudi zanje je uspeh. Jesenčanke tako nadaljujejo z bogato tradicijo uspešne ženske jeseniške košarke.

Gorenjska ženska košarka je tako dobila še enega drugoligaša. Košarkarice Kamnika so se v tej ligi sedaj priključile še Savčankam. V rouska Alpina je tisto moštvo, ki je dokazalo, da se je sposobno držati v drugoligaški družini. Samo nekaj je motilo letošnje košarkarsko prvenstvo v ženski slovenski ligi. Bilo je predolgo. Več kot šest mesecev je trajalo. Skoraj mesec več kot pri fantih. Preveč je bilo med prvenstvom prekinitev.

V prvi slovenski moški ligi so v tej sezoni od gorenjskih moštvi igrali košarkarji loškega Lokainvesta, Kamnika in Kranjskega Triglava. Največ so v tej ligi dosegli Kranjčani, saj so dosegli načrtovano mesto: bili so peti. Čeprav so na začetku sezone ostali skoraj s polovico moštva, (najboljši so morali v JLA), so vseeno s pomočjo starih igralcev Skubica, Farfka in Koširja dokazali, da so se sposobni boriti v tej slovenski ligi. Razočarali so Ločani in Kamničani. Oboji so imeli v ligi preveč spremenljivo formo. Taka forma in nekaj slabih predstov še posebno na domačem terenu so jih potisnile na zadnja mesta v ligi. Kamničani in Ločani bodo v novi sezoni zaigrali v drugi slovenski ligi. V tej ligi so nas to sezono dobro zastopali Jesenčan in Radovljčan. D. Humer

Dvojna zmaga Murke

Moška in ženska ekipa šahovskega društva MURKA iz Lesc sta zmagali na republiškem prvenstvu za pokal Maršala Tita in pridobile pravico, da zastopajo SR Slovenijo v zveznem finalu, ki se bo igralo v okviru festivala za dan mladosti od 18. - 23. maja v Pulju.

Ekipa članov v postavi Planinec, Osterman, Cuderman, Mencinger, Praznik in Petek je v konkurenci 17 najboljših moštvi iz naše republike zbrala 15 točk in osvojila prvo mesto. Enako število točk je imela tudi ljubljanska ISKRA, vendar je pristala na drugem mestu, ker je imela nekoliko slabše nasprotnike. Boj za prvo mesto je bil izredno napet. Od samega začetka so povedli: MURKA, ISKRA in Maribor. Izredno neugoden zreb je igralcem MURKE dajal težje nasprotnike, tako da so pred zadnjim kolo imeli točko manj. Borbenost ni zapustila vrste MURKE, ter so v zadnjem kolu z maksimalno zmago proti KOVINARJU iz Maribora dohitevili po točkah ISKRO, kateri so izgubili eno točko v dvoboju z selekcijo JLA. Tešji nasprotniki, ki so jih dobili po zrebu, so pa bili boljše, imeli so več točk tako, da so šahisti MURKE po tem kriteriju slavili. K zmagi so prispevali Planinec in Mencinger s 4 osvojenimi točkami, Osterman z 3,5, Cuderman z 2,5 in Praznik z 1 točko. Omeniti

je tudi uspešen nastop moštva Kranj, ki je z 9,5 točkami delilo 8. - 10. mesto.

Žensko moštvo MURKE je povedlo od samega začetka in ni dovolilo nikomur dvoma v končni uspeh. Zmagale so s 10 točkami. Nastopile so Petek, Francija, ki je osvojila 4 točke in Pongrac Lojka s 3 točkami. Velik uspeh so pridobile šahistke šahovskega društva Radovljica, ki so osvojile 4 točke. Šahistkami Iskre iz Ljubljane so 4. - 5. mesto. Uspeh je še večji, ker so dosegle mlade igralke KASTELIC in OMEJC Marja, njihovu uspehu pa tudi pridrukujejo mlade šahistke ERJAVEC Andreja in Peklarj Simona, ki s pol točke manj delile 6. - 7. mesto. Šahistkami iz Ptuja, ki so bile ena izmed favoritinj za prvo mesto.

Uspehi gorenjskih šahistov in šahistek so za letošnjo sezono prva velika delna, ki se je več let odvijala v Gorenjskem. Republiški šahovski velenjostjer A. Planinec se več let uspešno mladinsko šahovsko tekmovanje. Lescah se je pod okriljem MURKE razvilo močno šahovsko društvo, v katero pristopili tudi sam velenjostjer Planinec tako da bo od sedaj tudi neposredno igralce in ne samo kot trener sodeloval v nadaljnjem razvoju gorenjskega šaha. V. Petrov

Slepi šahisti - Pretekli teden je bilo v Domu Zveze slepih in slabovidnih na Okroglem pri Kranju osemnajsto slovensko prvenstvo v šahu za slepe. Naslov slovenskega šahovskega prvaka med slepimi za leto 1981 je med 12 kandidati osvojil Ivan Komovec iz Ljubljane. Prireditev je organiziral Medobčinska zveza društev slepih in slabovidnih na Gorenjsko ob sodelovanju Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske. - Foto: L. M.

NA KOLO — ZA ZDRAVO TELO

PRIJAVNICA

velja skupaj z izrezkom original odtisnjene naslova na časopisu Glas ali z naročilom Glas vsaj za eno leto

Prijavljam se na GLASOV IZLET S KOLESOM

Priimek in ime

Datum rojstva

Poleg sebe prijavljam še člane svoje družine

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Glasov izlet — Na kolo za zdravo telo

Že v prejšnji številki smo napovedali naš izlet. Tokrat, kot smo obljubili, nekaj več o tem.

V nedeljo, 27. maja, se bomo zbrali pred Kulturnim domom na Kokrici in ob 8. uri startali proti Bobovku. Pot bo potem vodila skozi Spodnjo, Srednjo Belo do Preddvora (do znaka, ki označuje naselje Predvor), kjer bo kontrolna točka. Nato se bomo usmerili proti Trsteniku, vendar bomo na Zgornji Beli zavili levo nazaj proti Kokrici. Če bo kdo utrujen, bo lahko počival in se tudi lahko okrepčal. Hitrost torej ne bo pomembna, ampak bo moral vsakdo paziti na pravilno vožnjo.

Brez zbiranja pa tudi tokrat ne bo aho. Iztrebali bomo udeležence, ki bodo dobili Glasove majice, kapice, torbice za toaletni pribor in posebne Glasove evinčnike. Razen tega bodo vsi udeleženci, ki se bodo prijavili do torka, 12. maja, dobili tudi posebno nagrado ED Merkur. Nagradili pa bomo tudi najstarejšega kolesarja ter najstarejšo družino. Prijave pošljite na uredništvo Glasa, Moče Pijadeje 1, Kranj s pripisom »Glasov izlet«.

Izleta se lahko udeležijo naročniki Glasa in tudi drugi bralci, vendar pa morajo skupaj s prijavnico naročiti Glas vsaj za eno leto. Razumljivo pa mora biti kolo (navadno ali tekmovalno) izpravno, kot to določajo predpisi za vožnjo v javnem prometu.

Vsi udeleženci izleta bodo neugodno zavarovani pri Zavarovalni skupnosti Triglav, vsak pa bo vozil na lastno željo in odgovornost. Posebej pa opozarjamo na Zakon o temeljnih varnostnih cestnega prometa, Ur. list SFRJ št. 63/80 in 4/81, ter na navodila redarjev in usmerjevalcev. P. Leban

VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA RADOVLJICA

Obvešča vse starše na območju občine Radovljica, da bo vpis otrok za sprejem v otroške vrte za šolsko leto 1981/82 12. maja, 13. maja, 14. maja in 15. maja 1981. Vpisovanje bo od 7. do 15. ure v prostorih otroških vrtcev: Begunje, Bled, Bohinjska Bela, Bohinjska Bistrica, Gorje, Kamna gorica, Kropa, Lesce, Radovljica, Srednja vas.

Vpisani bodo predšolski otroci v starosti od 2. do 7. leta ter tudi otroci letnik 1975 in 1976 (do meseca marca ter pogojni do meseca septembra), ki bodo v šolskem letu 1981/82 obiskovali malo šolo.

O dokončnem sprejemu bo odločala komisija.
Kasnejših prijav otrok ne bo mogoče upoštevati.

Osnovna šola MATIJA VALJAVEC Predvor

Komisija za delovna raz-
merja razpisuje dela in na-
loge

POSREDOVNIK POSREDOVODJE

delovni čas (nadome-
stitev delavke na porodni-
skem dopustu)

posredniški tehnik

Vse dokazili o izobraz-
bi kratkim življenjepis-
nim sprejema komisija v 15
dneh po objavi.

Komisija za delovna razmerja PSIHOTRIČNE BOLNICE BEGUNJE

objavlja prosta dela in naloge

I. KLINIČNEGA PSIHologa SPECIALISTA za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- filozofska fakulteta
- specializacija iz klinične psihologije

Poskusno delo traja 3 mesece.

II. STREŽNIKOV IN STREŽNIC za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- osnovna šola
- izpit iz higienskega minimuma
- delovne izkušnje zaželjene

Poskusno delo traja 1 mesec.

Vloge naj kandidati pošljejo na naslov: Kadrovska služba Psihi-
atrične bolnice Begunje v 15 dneh po objavi.

Delovna organizacija AVTOKOVINAR

Škofja Loka, Kidričeva c. 51

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. referenta za vodenje saldakontov

Pogoj: srednja šola – ekonomski tehnik z dvema letoma delovnih
izkušenj ali z delom pridobljenih izkušenj – 5 let ter strojno
knjiženje na stroju Dara 1750.

Delovno razmerje se sklone za določen čas za nadomeščanje delavke
med bolniškim staležem. Nastop dela možen takoj. Osební dohodek po
pravilniku o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke.

Pismene ponudbe pošljite v 15 dneh od objave oglasa na naslov:
Delovna organizacija Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva c.
51.

ISKRA Industrija za telekomunikacije elektroniko in elektromehaniko Kranj, n. sol. o.

Delavski svet TOZD Tovarna mehanizmov Lipnica
razpisuje prosta dela in naloge delavcev s posebnimi po-
oblastili in odgovornostmi:

1. VODJE TEHNIČNE KONTROLE 2. VODJE PROIZVODNJE

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še nasled-
nje posebne pogoje:

- pod 1. – visokošolska ali višješolska izobrazba elektrotehniške ali
strojne smeri,
– 5-letne ustrezne delovne izkušnje po možnosti na področju
kontrole,
– znanje svetovnega jezika,
- pod 2. – visokošolska ali višješolska izobrazba elektrotehniške,
strojne ali organizacijsko-proizvodne smeri,
– 5-letne delovne izkušnje po možnosti v proizvodnji,
– znanje svetovnega jezika.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih za delavce s posebnimi po-
oblastili in odgovornostmi določa Družbeni dogovor o uresničevanju
kadrovske politike v občini Radovljica.

Za razpisana dela in naloge velja 4-letna mandatna doba.

Sprejetima kandidatom bomo pomagali reševati morebitni stanovanj-
ski problem s pomočjo stanovanjskih posojil. Kandidati naj prijave z
dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa
na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, Kadrovska služba, Savska
loka 4, 64000 Kranj.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po končanem razpisnem
roku.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR

Škofja Loka
TOZD Servis osebnih vozil in mehanizacije
Kranj

razpisuje na podlagi določil 22. člena Zakona o delovnih
razmerjih in sklepa delavskega sveta prosta dela in naloge

1. TEHNIČNEGA VODJE 2. VODJE OBRATA CERKLJE 3. IZMENOVODJE ZA SERVIS ZASTAVA 4. REKLAMANTA – TEHNOLOGA

Zahtevani pogoji:

- pod 1. – višja izobrazba strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali
srednja izobrazba strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj
ter moralno politična neoporečnost;
- pod 2. – višja izobrazba strojne ali organizacijske smeri in 3 leta
delovnih izkušenj ali srednja izobrazba strojne smeri in
5 let delovnih izkušenj ter moralno politična neoporečnost;
Za opravljanje navedenih del in nalog bosta izbrana kandi-
data imenovana za dobo 4 let;
- pod 3. – delovodska šola avtomehanske smeri in 3 leta delovnih
izkušenj,
– poskusno delo 2 mesece;
- pod 4. – srednja šola tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj,
poskusno delo 2 mesece.

Za vsa navedena dela se sklone delovno razmerje za nedoločen čas s
polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi
na naslov Kadrovska služba Kranj, Koroška 5. Za dela in naloge pod
točko 1. in 2. naj kandidati pošljejo vloge z oznako »za razpis«.
Kandidati bodo o izidu obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega
roka.

GORENJSKA PREDILNICA Škofja Loka Kidričeva 75, n. sol. o.

razpisuje prosta dela in naloge

1. VODJE AOP 2. SISTEMSKEGA PROGRAMERJA 3. PROJEKTANTA AOP (2 delavca) 4. ZUNANJEGA DELAVCA 5. VZDRŽEVALCA DVORIŠČ

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še nasled-
nje pogoje:

- pod 1. – visoka ali višja izobrazba tehnične, ekonomske ali organiza-
cijske smeri,
– 4 leta delovnih izkušenj na področju računalništva in zna-
nje angleškega jezika,
- pod 2. – visoka ali višja izobrazba tehnične ali organizacijsko-ra-
čunalniške smeri,
– 3 leta delovnih izkušenj na področju računalništva,
– znanje zbirnega programskega jezika in vsaj enega višjih
programskih jezikov ter znanje angleškega jezika,
- pod 3. – višja ali srednja izobrazba tehnične, ekonomske ali organi-
zacijske smeri,
– 5 let delovnih izkušenj na področju računalništva, pozna-
vanje programskega jezika COBAL,
– zaželeno tudi znanje angleškega jezika,
- pod 4. in 5. – NKV delavec, končana osnovna šola.

Poskusno delo je 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15
dneh po objavi na naslov Gorenjska predilnica Škofja Loka,
Kidričeva 75, kadrovska služba.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po
preteku roka za sprejemanje prijav.

ARCOMURKA

Trgovska delovna organizacija GOLICA o. o.
Odbor za delovna razmerja
Temeljne organizacije RŽCA o. sub. o.
Jesenice, Delavska 11

objavlja prosta dela in naloge

DVEH NATAKARIC

za potrebe okrepevalnic TO s polnim delovnim časom za
nedoločen čas

Pogoji: – dokončana gostinska šola – smer – natakari,
– dve leti ustreznih delovnih izkušenj,
– dvomesečno poskusno delo,
– dela se v dveh izmenah, ob nedeljah in praznikih so okrep-
čevalnice zaprte.

Kandidatke naj ponudbe o izpolnjevanju pogojev glede stro-
kovne izobrazbe, pošljejo na naslov, Trgovska delovna organi-
zacija Golica – Kadrovska služba Jesenice, Titova 22, v 15 dneh
po objavi.

O izbiri bodo prijavljene kandidatke obveščene v 15 dneh po
opravljenem postopku.

Trimer – Muhomat

in zabavna igračka.
za lovljenje muh in
zastuplja oko-
100 din vam pošljemo

TRIMER Zagreb,
Boškovičeva 40

Stil kamin

OPRTI KAMINI
OPRTNI GRIL KAMINI
VODJE, OPREMA,
PODATKI

Proizvodnja, montaža, fi-
nanciranja vseh vrst od-
prtih kaminov s popolnim
ogrevanjem zraka in
kotlarske vode (15.000
din/h)

JAN Janez, Maistrova 1.
MENGES,
01/737-562

diskont KRANJ

MINERALOV
MINERALOV
MINERALOV

13. MAJA 1981
100 - SLOVENIA
LJUBLJANA

GIP GRADIS
Ljubljana
TOZD Lesno ind. obrat
ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge

**1. ENOSTAVNA ROČNA OPRAVILA V MIZARSKI DEJAVNOSTI
IN PRIMARNI PREDELAVI LESA**

Pogoj: — poskusno delo traja 30 dni

2. ČIŠČENJE PROIZVODNIH PROSTOROV

Pogoj: — poskusno delo traja 30 dni

3. ZAHTEVNA MIZARSKA OPRAVILA

Pogoj: — poklicna šola lesne stroke in 6 mesecev delovnih izkušenj,
— poskusno delo traja 30 dni

Delovno razmerje se sklepa za vsa navedena dela za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj vložijo ponudbe z opisom dosedanjih del v 15 dneh po objavi na naslov Gradis, TOZD LIO, Škofja Loka, Kidričeva 56.

Na podlagi 6. člena Odloka o priznanjih občine Radovljica (Uradni vestnik Gorenjske, št. 25/76) objavlja Komisija za odlikovanja in priznanja

RAZPIS

za podelitev priznanj skupščine občine
Radovljica v letu 1981

Priznanja se podeljujejo občanom, temeljnim organizacijam in skupnostim ter društvom za dosežene posebne uspehe v naslednjih primerih:

- za dolgoletno izredno uspešno družbenopolitično delo, ki je prispevalo k napredku in ugledu občine,
- za uspehe trajnejšega pomena na področju gospodarstva, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje gospodarjenja, na utrditev njihovih razvojnih perspektiv ter tudi na izboljšanje medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu,
- za posebne uspehe pri razvijanju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov,
- v primeru aktivne udeležbe v različnih humanitarnih akcijah, zlasti pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri delu za prizadevanje v korist družbene skupnosti.

Pismene predloge z obrazložitvijo, ki jih lahko dajo občani, delovne in druge organizacije ter društva, je treba dostaviti Komisiji za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Radovljica najkasneje do 31. maja 1981.

VELIK USPEH AMERIŠKE KINEMATOGRAFIJE
PONOVO PRI NAS

Dr. ŽIVAGO

Ekranizacija romana Borisa Pasternaka
— dobitnika Nobelove nagrade!

Režija:
David Lean

Igrajo:
Omar Sharif, Julie Christie,
Geraldine Chaplin, Alec Guinness

DOBITNIK 6 OSKARJEV!

Na sporedu: KINO CENTER KRANJ: sredo, 6. maja in četrtek, 7. maja ob 16. in 19. uri
KINO DOM KAMNIK: torek, 5. maja ob 17. in 20. uri

NE ZAMUDITE!

Kinopodjetje Kranj

V A Š DOM 81

RAZSTAVA IN PRODAJA:
POHIŠTVO
IZDELKI GORENJA
DEKORATIVA
OPREMA ZA ODDIH

7.—18. maja 1981

festivalna dvorana
BLED

Odperto vsak dan od 10.—19. ure
tudi v nedeljo

murka

DODATNI RAZPIS KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1981 — 82

UVOD

Skupni razpis kadrovskih štipendij je bil objavljen v Delu 11. in 12. marca 1981. Strokovna služba občinskih skupnosti za zaposlovanje je po dodatnem preverjanju uradno zbranih podatkov seznam podaljšala še za 429 štipendij, ki so bile vključene v skupni razpis vseh petih gorenjskih občin.

Kljub temu je bera letošnjega razpisa pomembno nižja od lanskoletne, zato je stekla akcija po dodatni objavi. Za občine Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin se je tako do 28. 4. 1981 nabralo še 80 kadrovskih štipendij za šolsko leto 1981—82, ki jih dodatno objavlja mo.

Rok za oddajo prijav je najkasneje do 15. julija, za kandidate, ki bodo vpisali paknadno, pa najkasneje 30 dni po vpisu. Prosilcem za kadrovske štipendije priporočamo, da vloge po možnosti oddajo že v maju ali juniju. Podrobnosti razpisa so razvidne iz skupne objave v Delu (11. marca 1981, str. 3). Kandidati jih lahko zvedo tudi v strokovni službi občinskih skupnosti za zaposlovanje (v vseh petih gorenjskih občinah).

POKLIC	Štev. stip.	ŠTIPENDITOR
avtomobilist	1	Bombažna predilnica in tkalnica Trzin
brusilec	2	ALPINA Ziri
ekonomski tehnik	1	Orodj. in ključavn. Pretnar Vinka, Mostrana
elektroinstalater	10	Elektrotehnično podjetje Kranj
elektromehaničar	1	Elektrotehnično podjetje Kranj
finomehnik	1	Bombažna predilnica in tkalnica Trzin
gradbeni tehnik — visoke grad.	2	SGP Gradbincev Kranj
kamnosek	2	MARMOR Hotavlje
kamnoseški delavec	4	MARMOR Hotavlje
kuhar	1	ŽIVILA Kranj, TOZD Trgovina Bled
	2	ALPINA Ziri (1 za lokacijo Gorenja vas, Ziri)
mehaničar elektronike	2	Bombažna predilnica in tkalnica Trzin
natakar	1	ŽIVILA Kranj, TOZD Trgovina Bled
orodjar	3	ALPINA Ziri
prodajalec	5	ŽIVILA Kranj, TOZD Trgovina Bled
RTV mehaničar	1	Elektrotehnično podjetje Kranj
strojni ključavničar	3	ALPINA Ziri
	4	Bombažna predilnica in tkalnica Trzin
strugar	2	ALPINA Ziri
tehnični risar	1	ALPINA Ziri
zobotehnik	1	Gorenjski zdravstveni center Kranj (za potrebe Zdravstvenega doma Bled)
inženir gradbeništva	1	SGP Gradbincev Kranj
višji upravni delavec	1	Občina Škofja Loka, Sekretariat za oblik. upravo in proračun
	1	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
predmet. učitelj glasb. vzgoje		
predmet. učitelj fizike in tehn. vzgoje	4	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
predmet. učitelj likovne vzgoje	1	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
predmet. učitelj matem.-fizike	2	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
predmet. učitelj tel. vzgoje	1	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
razredni učitelj	9	Občinska izobraževalna skupnost Šk. Loka
dipl. inž. gradbeništva	1	SGP Gradbincev Kranj
	1	Občina Škofja Loka, Sekretariat za oblik. upravo in proračun
dipl. inž. elektrotehnike-industrijske elektrotehnike	1	Elektrotehnično podjetje Kranj
dipl. ekonomist	1	Občina Škofja Loka, Sekretariat za oblik. upravo in proračun
dipl. pravnik	1	Občina Škofja Loka, Sekretariat za oblik. upravo in proračun
dipl. inž. strojništva	5	LTH Škofja Loka

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH
SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE
GORENJSKE-KRANJ

**SAMOUPRAVNA KOMUNALNA INTERESNA SKUPNOST
KRANJ in
SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST KRANJ**

razpisujeta tekmovanje o urejanju okolja
stanovanjskega bloka

K sodelovanju vabita krajevne skupnosti in hišne svete v vseh
krajevnih skupnostih:

- Vodovodni stolp
- Zlato polje
- Planina
- Center

Tekmovanje traja od 15. maja do 1. oktobra 1981.

Pismene prijave pošljite na Strokovno službo SIS gospodarskih dejavnosti občine Kranj, Oldhamska 4, do 15. 5. 1981.

Tekmovalni sistem bo zajemal:

- čistočo okoli stanovanjskih blokov in pripadajočih zelenic
- čuvanje zelenja in igrišč ter ostalih naprav okoli objekta pred poškodbami in uničevanjem
- okrasitev oken in balkonov s cvetjem
- prizadevnost hišnega sveta za lepše okolje, odvisno od možnosti te sodelovanja s strokovno službo SKIS

Hišni svet z najbolje urejenim okoljem bo nagrajen.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta, deda in strica

URBANA DOLENCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in spremstvo na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Rešku za zdravljenje, g. župniku za lep pogrebni obred, OOS Tehnik Škofja Loka, KZ Škofja Loka, ZB Lenart za podarjene vence, sodelavcem Nika Železniki, Iskre Železniki, Tehnika Škofja Loka ter Tonetovim sodelavcem za podarjene vence, praporščaku Zveze borcev Lenart in tov. Bajtu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Marija, sinovi Franc, Tone, Janko, Stane, Urban, hčerke Stanka, Ivica, Mici z družinami!

Lenart, Železniki, Tolmin, Poljane, Jazbine, Zirovnica,
28. aprila 1981

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

Prodano prodam novo OKNO KLI
180x140, z žaluzijo. Kalan
Voklo 14/a, Senčur 4019
Prodano rabljen cementni SPI-
4 in OSTREŠJE. Naslov v
naslov oddelku 4020
Prodano še dobro ohranjeno
POLNICO in otroško POSTELJ-
4. Lesenica c. 43, Kranj 4021
Prodano 2 mladi OVCI. Bobovk 22,
4022
Prodano OSLA. Zihel Tine,
4023
Prodano prodam pločevinasto CI-
4. 4200-litrsko, in električni
kolotom, 100 m, 200 V.
4024
Prodano prodam 300 kg črnega
PESKA. Telefon 23-948
4025

Prodano KRAVO. Britof 42, Kranj
4026
Prodano 14 dni starega BIKCA ali
menjam za črno TELIČKO. Pod-
brezje 25 4027
Prodano PEČ za centralno ogre-
vanje CENTRAL 20. Praprotnik.
Brezje 21, Tržič 4028
Prodano PUNTE. Zaloše 14, Pod-
nart 4029
Prodano 2000 kosov bele fasadne
OPEKE (poceni). Siškovo naselje
40, Kranj 4030
Prodano GOBELINA »PASTO-
RALA«, 76x56, »MAK«, 63x42.
Telefon 74-937 zvečer 4031
Prodano STREŠNIK novoteks-
vesna. Roblek Marjan, tel. 23-004
4032
Prodano DIMNIK schiedel, 20x
x 20, cena 1,2 SM. Zg. Besnica 18
4033
Prodano približno 2000 kosov
STREŠNE OPEKE, folc. Mlaka 74,
Kranj 4034
Prodano GUMI ČOLN z motorjem
TOMOS 4, cena 10.000,00 din. Jurca
Stane, Žiri 151 4035

Prodano JARKICE, rjave, stare 2
meseca. Dobro Helena, Loka 4, Tržič
4036
Prodano JABOLKA, londonpe-
ping, kg: 10 din. Globočnik. Mošnje
16, Radovljica 4037
Prodano suhe hrastove PLOHE.
Telefon 40-089 4038
Prodano bel mlet PESEK: za omet
0,3. Telefon 26-216 od 14. ure dalje
4092
Prodano plemensko KRAVO si-
mentalko, drugi brejo 2 meseca.
Justin Jože, Volča 6, Poljane nad
Škofjo Loko 4093
JEDILNI KOT z MIZO, pomi-
valno mizo z bojlerjem, poceni pro-
dam ali zamenjam za grelni PEČ
küpfersbusch. Likozarjeva 9, Kranj,
tel. 064-25-966 4040
Poceni prodam SPALNICO in
ŠIVALNI STROJ singer. Kocjano-
va 17, Kranj 4041
Prodano smrekove PLOHE (5 cm).
Naslov v oglašnem oddelku 4042
Prodano SENO. Luže 11, Senčur
4043
Prodano električno MARJANCO,
rabljeno, ispravno. Ogled popoldan.
Stara c. 27/a, Kranj (Behek Olga)
4044
Prodano 5 kv. m suhih borovih
DESK, 5 kv. m suhih mešanih DRV,
lesene BRANE ter nevozen MO-
TOR pony express. Sp. Brnik 66,
Cerklje 4045
Prodano FOTOAPARAT olyn-
pus-om-system s širokokotnim in
televizivom. Puhar Rudi, Bi-
strica 88, Tržič 4046
Ugodno prodam belo dekliško
OBLEKO, za starost 7 do 10 let.
C. JLA 25, Kranj 4047
Prodano 3000 kg razrezanega
SENA. Pajer, Beleharjeva 6, Senčur
4048
Prodano otroško POSTELJICO z
žimnico za 600 din in nov »TEPIH«
(itison) svetlo krem barve, velikost
194x144, za 850 din. Frelih Marija,
Cankarjeva 28, Radovljica. Ogled
vsak dan po 18. uri 4049
Prodano gradbeno BARAKO in
PUNTE. Carman Marjan, Zabu-
kovje 10, Zg. Besnica 4050

Prodano termoakumulacijsko
PEČ, 4 kW. Pogačnik. Lesce, Tovar-
niška 24, tel. 74-104 4051
Prodano trajnožarečo PEČ krek-
weso in PEČ na olje EMO 5. Infor-
macije po tel. 88-689 4052
Prodano dve leti starega LIPI-
CANCA. Robič Anton, Poljsica 63,
Zatrata, Zg. Gorje 4053
Prodano delovnega VOLA. Palov-
če 3, Tržič 4054
Prodano jedilni KROMPIR igror,
Zajc, Valburga 15, Smlednik 4055
Prodano PUHALNIK za seno,
Hlebec 30, Lesce 4056
Prodano SENO. Bohinjska Bela 42
4057
Prodano 6 mesecev starega čisto-
kavnega nemškega OVČARJA, Bo-
hinjska Bistrica 8, Ajdovska 8 4058
Prodano globok OTROŠKI VO-
ZICEK. Kranj, C. 1. maja 61, tel.
21-767 4095
Prodano kombiniran italijanski
VOZICEK PEG. Telefon 25-412
4096
Prodano nov moder SUKNJIC iz
žameta (uvožen), za 9 let, cena 700
din in črnoBEL TELEVIZOR, cena
2500 din. Informacije po tel. 50-075
od 6. do 14. ure 4097
Prodano 2 tona APNA. Bergant,
Sv. Lenart 2, Selca nad Škofjo Loko
4101
Prodano novo PEČ TAM, 50.000
kal, z bojlerjem. Telefon 064-62-581
4102
Prodano suh obdelan »POBJON«
— NAPUŠČ. Potočnik Franc, Sv.
Duh 46, Škofja Loka 4103
Prodano športni OTROŠKI VOZI-
ČEK z avtosedežem. Tel. 064-61-231
4104
Prodano osem tednov stare PUJ-
SKE. Kalan, Stara Loka 11, Škofja
Loka 4105
Prodano SENO in OTAVO. Tene-
tiše 25, Golnik 4110

Obrtnik

Škofja Loka

Komisija za prodajo os-
novnih sredstev odproda
naslednje osnovno sredstvoAVTO ZASTAVA 616,
nosilnost 1500 kg,
diesel motorLicitacija za družbeni sektor
bo v četrtek, dne 7. maja 1981
od 8. do 10. ure v steklarski
delavnici v Puštalju, za ostale
interese pa od 10. do
12. ure, istega dne.Izključna cena je 50.000 din.
Civilno pravne osebe mo-
rajo poleg izključne cene
vplačati tudi pripadajoči
prometni davek (28,9%).
Avto je v voznem stanju.

Prodano SIMCO horizon, letnik
1979. Telefon 45-017 4071
RENAULT 18, letnik 1979 in
KATRCO, letnik 1980, ugodno pro-
dam. Telefon dopoldan 061-555-144,
popoldan 061-653-151 4072
Prodano ZASTAVO 750 lux, 1976,
ohranjeno, 4,5 SM. Kavčič Vili,
Zg. Besnica 64, tel. 40-626 4073
Prodano 126-P, letnik 1979. Vogel-
nik Nuša, Hlebec 7/a, Lesce 4074
Prodano ZASTAVO 750, letnik
1974, registrirano do aprila 1982.
Interesenti naj se javijo pri: Martič
Janez, Bistrica 193, Tržič 4075
Ugodno prodam MOTOR APN-4,
cena 4.500 din. Suštaršič, Zg. Bitnje
213, Zabnica 4076
Poceni prodam MOSKVIČ 1500,
letnik 1978, brezhiben, Ogled v petek
in soboto popoldan ali tel. 77-416 od
6. do 12. ure. Čuden, Bled, Kajuhova
12 4077
Prodano OPEL KADETT, letnik
1963. Informacije po tel. 74-823,
Sp. Lipnica 2 4078
Prodano ZASTAVO 750, letnik
1973. Pogačar Vili, Mošnje 10/a,
Radovljica, tel. 75-350 popoldan
4079
Prodano ZASTAVO 101, letnik
1976, registrirano do aprila 1982, ter
JAWO 350. Hafner Jure, Forme 18,
Zabnica 4080
Prodano WARTBURGA, letnik
1971, v voznem stanju, neregistriran
in potreben manjšega popravila.
Ogled vsak dan popoldan na Zupa-
novi 5, Senčur 4081
Prodano ZASTAVO 101, oker
barve, letnik december 1977, prevo-
ženih 55.000 km. Telefon 60-232
dopoldan: 62-428 popoldan 4082
Prodano obnovljeno DIANO, let-
nik 1977, 53.000 km, cena 7,8 SM.
Kalamar, Alpska 25, Lesce 4083

STANOVANJA

Družbeno STANOVANJE v
Celju zamenjam za enako na Go-
renjskem ali v okolici Ljubljane.
Ponudbe po tel. 063-218-52 4084

POSESTI

Kupim majhno nizko HIŠICO v
Kranju ali okolici. Ponudbe: Goto-
vina 4085

ZAPOSLOTITVE

Iščem PASTIRJA. Oglasi naj se
na Višelnici št. 4, Zg. Gorje 4086

OBVESTILA

Vabim upokojence tovarne SAVA
Kranj in vse ostale izletnike 23.
maja na POHORJE. Prijave spre-
jemam do 10. 5. 81. Pajer Francka,
Srednja vas — Senčur. Cena izleta
je 400 din 4087
Zidar, s skupino, opravlja vsa
ZIDARSKA in FASADERSKA de-
la (Imam svoje fasadne odre). Siško-
vo naselje 40, Stražišče — Kranj
4088

OSTALO

V VARSTVO vzamem otroka.
Naslov v oglašnem oddelku 4089
Starejšima zakoncema grem od
maja do septembra pomagati v
gospodinjstvu, zlasti pa na vrtu; v
zameno za hrano in stanovanje.
Sifra: Starejša gospodinja 4090
Izvajalca za zahtevnejše ostrešje z
eternit kritino, približno 230 kv. m,
iščem. Začetek del takoj. Telefon
064-82-346 4091Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.
— Tekoči račun pri SDK v Kranju: šte-
vilka 51500-603-31999 — Telefoni: n. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,
komercialna — propaganda, naročnina,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.
Individualna polletna naročnina
250,— din, za inozemstvo preračunano
v valuto vključno s poštnino.
Oproščeno prometa davek po pri-
stojnem mnenju 421-1/72.

V SPOMIN

27. aprila je preteklo leto dni,
odkar je preminil naš dragi mož,
oče, stari oče, tast, brat in stricFRANC
VRANIČAR

upokojenec

V naših mislih si vedno z nami

Enkrat iskrena hvala vsem, ki ste pomagali ob bolezni, ob
smrti, in vsem, ki se ga spominjate tudi sedaj.

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

Lesce, Ljubljana, Škofja Loka, 27. aprila 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

MARIJE MIKELJ

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na zadnji
poti ter ji darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bajžlju za dolgoletno
zdravljenje, kakor tudi zdravnikom in strežnemu osebju bolnice. Golnik. Hvala g. župniku za
pogrebni obred ter pevcem Društva upokojencev Kranj za lepo zapete žalostinke.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

VSI NJENI!

Kranj, 25. aprila 1981

Sporočamo žalostno vest, da je doživela v 60. letu starosti
naša draga žena, mama, stara mama, sestra in tetaJUSTINA
KOCIJANČIČ

roj. Švegelj iz Vrbenj pri Radovljici

Na njeni poslednji poti od doma žalosti v Vrbenj št. 7 jo bomo spremili na pokopališče
v Mošnje danes, torek, 5. maja 1981, ob 16. uri.ZALUJOČI: mož Janez, sinova Jaka in Janez z družino ter brat Tine in sestra Micka
z družinama!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata in strica

ALOJZA KOTNIKA

z Zg. Brnika

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno so-
talje, podarjeno cvetje in vence ter spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala velja tudi gasilcem
Zg. Brnika, AMD Cerklje, Elektro Kranj ter delovnim organizacijam: IBI, Tekstilindus, Sava in
Iskra. Hvala tudi g. kaplanu za lep pogrebni obred.

ZALUJOČI VSI NJEGOVI!

Zg. Brnik, Visoko, Adergas, Kranj, Schwanenstand, Fieberbrunn, 11. aprila 1981

Prvomajsko slavlje pri Šobcu — Že na tradicionalnem srečanju za 1. maja so se zbrali občani radovljanske občine pri Šobcu, kjer so podelili letošnje srebrne znake sindikata, obenem pa pripravili bogat kulturni program. Slavnostni govornik je bil predsednik delavskega sveta Sukno Zuparje Albin Mrak, v kulturnem programu pa so nastopili pevci iz Zasipa, folklorna skupina Karavanke iz Tržiča ter godba na pihala DPD Svoboda Lesce. — Foto: D. Sedej

Jošt nad Kranjem — Množica Kranjčanov in okoličanov se je 1. maja zbrala na Joštu, kjer se ob tem delavskem prazniku že tradicionalno srečujejo delavci in mladina Kranja. Slavnostni govor je imela kranjska prvoborka Danila Grilova, v kulturnem programu pa so nastopili kranjska godba na pihala, folklorna skupina s Podblatca, moški pevski zbor iz Cerkev in recitatorji Prešernovega gledališča iz Kranja. Letošnji Jošt pa je bil še posebno slovesen, saj smo na mestu, kjer je 1. maja 1977 zbranim spregovoril naš tovariš Tito, posadili lipo miru. — Foto: D. Dolenc

NESREČE

NEZGODA NA PREHODU

Jesenice — V torek, 28. aprila, ob 5.25 se je na cesti maršala Tita pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Franc Mali (roj. 1925) iz Radovljice je vozil od železniške postaje proti bolnišnici in pri odcepu ceste za Golico na prehodu za pešce zadel Slobodanko Nikolič (roj. 1953) z Blejske Dobrave. Pri tem je bila Nikoličeva lažje ranjena.

Lisjak oklal psa

Sidraž — V petek, 1. maja, okoli 4. ure zjutraj je velik lisjak prišel na dvorišče Antona Dobovška, Sidraž 6, in se stegel z domačim psom, od tu pa je žival odšla še k sosedu Franciški Dobovšek, kjer se je prav tako spopadel s privezanim psom. Lisjaka, za katerega domnevajo, da je bil stekel, sta pregnala sinova Franciške Dobovšek. S tega področja je bilo doslej že več lisic steklih. R. Čarman

VOZIL PO LEVI STRANI

Jesenice — Na Cesti maršala Tita se je v sredo, 29. aprila, ob 18.30 pripetila prometna nezgoda, ker je voznik osebnega avtomobila Esad Čatak (roj. 1934) z Jesenic zapeljal na levo stran ceste. Čatak je vozil od Hrušice proti Koroški Bili in je na zoženem delu ceste pri hotelu Pošta zapeljal na vozič namenjen za promet vozil iz nasprotna smeri; pri tem je oplazil osebni avtomobil Jožice Kristan (roj. 1960) z Jesenic in osebni avtomobil Bojana Raspeta (roj. 1960) z Jesenic, ki sta se sicer umikala skrajno desno. Voznik Čatak je peljal še naprej in se zaletel v oporni zid in betonski steber. V nesreči sta bila ranjena voznika Čatak in Rasper. Škode na avtomobilih je za 50.000 din.

S CESTE V DREVO

Kropa — V sredo, 29. aprila, ob 23.30 se je na lokalni cesti v Kropi pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Marjan Avsenik (roj. 1963) iz Mišar je pri tovarni Plamen zaradi neprimerne hitrosti

Tisoči v Kamniški Bistrici

Kamniška Bistrica — Že zarana, v petek, 1. maja, so Kamničani prihajali v Kamniško Bistrico. Prava reka ljudi se je vse do popoldneva vila navzgor po prelepi dolini Kamniške Bistrice. Tradicionalno prvomajsko srečanje vselej zbere tisoče, toda letos jih je prišlo res veliko, so nam pripovedovali tisti, ki pridejo vsako leto.

Dopoldanska svečanost se je začela ob deseti uri, ko je uvodoma spregovoril Janez Brlogar, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kamnik, ki je posebno pozornost namenil vsebinskemu poudarku letošnjega prvomajskega shoda v Kamniški Bistrici — tretjemu kongresu samoupravljalcev Jugoslavije. Nato so podelili srebrne znake sindikata, ki jih Zveza sindikatov podeljuje najbolj delavnim osnovnim organizacijam sindikata in najbolj prizadevnim posameznikom pri sin-

dikalnem delu. Prejeli so jih: Albin Pirš iz Sivilanite, Alojz Čevce iz Menine, Rajko Rems iz Titana, Ivo Grilje iz Graditelja, Marija Bevc iz Alprema, Stane Osolnik iz Stola, Marica Tajč iz Ete in Marjeta Majcenovič iz Titana. V osrednjem sporodu srečanja je nastopil še moški pevski zbor Solidarnost iz Kamnika, kamniška pihalna godba in folklorna skupina Kamniška Bistrica. Ob zvokih ansambla bratov Poljanšek se je nato prelil v prijateljsko srečanje.

Praznovanje delavskega praznika, prvega maja, v Kamniški Bistrici je

tradicionalno. Že leta 1921 so se kamniški delavci v tedaj vse drugačnih časih zbrali in s shodom praznili svoj praznik. Vsa leta pred vojno so se nato shajali v Kamniški Bistrici, tudi tod se je kalila njihova skupna zavest. Zato je še danes prvomajsko srečanje tako množično, skorajda že »obvezujoč« prvomajski izlet za slehernega Kamničana. V povojnih letih so srečanja pripravljale posamezne osnovne organizacije sindikata, leta 1971 je pokroviteljstvo prevzel občinski sindikalni svet.

M. Voljak

GLASOVA ANKETA

Rdeči nageljni v gumbnicah

Najprej so zagoreli kresovi. Vsenaokrog, na vseh vrhovih. Kot žareča zlata ogrlica so se nanizali okrog dolin. Da je zapelo v srce: jutri je naš praznik. Ni kolikokrat krvav, danes, v svobodi, pa ves naš, vesel in lep. Zjutraj pa so nas že zarana dvignile budnice in zvabile ven, v naravo, na bližnje vrhove: na Jošta, Križno goro, k Šobcu, v Kamniško Bistrico, na Lubnik, v Rovte, na Mežaklo, pod Kravac, na Kriško goro, pod Storžič... Z rdečim nageljnomo v gumbnici. Kaj nam pomeni ta dan?

Iztok Podobnik, tabornik odreda »Albina Drolca« — Krtnice, gume iz Save: »Prvi maj je za nas tabornike še posebno doživljaj. Naša naloga je, da uredimo praznični prostor, izobesimo zastave, postavimo mlaje, na predvečer zakurimo kres in potem dežuramo vso noč, da ne pride do kakšnega požara. Vzdušje je na Joštu ob ognju enkratno. Veselo je, polno pesmi. Vsako leto več ljudi prihaja sem gor že na predvečer. Posebno mladim. Prvi maj sem prvič globlje zaznal, ko sem bral Vorančeve Solzice, črtico, kjer Prežih piše, kako je prvič srečal delavce z rdečimi nageljnimi... Moram reči, da ga zdaj, ko sem sam delavec, čeprav delam komaj štirinajst dni, občutim drugače kot prejšnja leta, ko sem bil še šolar. Je le precej drugačen občutek, če prideš na takole praznovanje od stroja kot pa iz šolske klopi.«

Milka Prešeren, iz Žirovnice, zaposlena v radovljiaški Almiri: »Prvomajski praznik ponavadi preživim na prvomajskem srečanju, v Završnici ali pri Šobcu, če je le po vreme. Mislim, da so takšna srečanja nad vse dobrodošla in koristna, a ne le za starejše borce, delavce in občane, temveč tudi za mlajše. Meni bo letošnji prvi maj še posebej v dolgem in dragem spominu, saj sem prejela srebrni znak sindikata. Nisem ga pričakovala, zato sem bila tembolj presenečena. V sindikalni organizaciji v Almiri delam dvanaest let; začela sem kot delavka v proizvodnji, danes pa sem računovodja, obenem pa

blagajnik v sindikatu. Kadarkoli le morem, aktivno delam v sindikalni organizaciji, sodelujem pri vseh akcijah, obenem pa tudi v samoupravnih organih delovne organizacije. Prav zdaj se pripravljamo, da bomo obiskali bližnje in v Beograd nas bo odšlo okoli 140.«

Slavko Suštar, upokojenec iz Kamnika: »Že vsa leta prihajam na prvomajsko srečanje v Kamniško Bistrico. Pomeni mi najljubši izlet, srečanje v letu. Tu se dobimo prijatelji, delavci, s katerimi sem nekdaj skupaj delal. Pogovorimo se, spremenimo stare spomine. Letos je prišlo res veliko ljudi, svoje je naredilo vreme, ki se kar dobro drži, zadnja štiri leta je najgostejši shod v Kamniški Bistrici in tradicionalen. Delavci so se tudi prvič srečali že leta 1921. Tako je bilo nato vsa leta pred in po vojni, le vojna leta so jih prekinila. Po vojni je organizacijsko spodbudo dala delovna organizacija Utok, v sedemdesetih letih je pokroviteljstvo prvomajskega srečanja prevzel občinski sindikalni svet, organizacijo pa so prevzemale posamezne osnovne organizacije sindikata, v največji meri podjetja Usuga in Mesa. Vsako leto ima srečanje v Kamniški Bistrici vsebinski poudarek, glede na sočasno problematiko. Letos je posebna pozornost namenjena tretjemu kongresu samoupravljalcev.«

Iščemo očividce

15. oktobra 1980 se je pripetila okrog 16.45 na magistralni cesti v bližini gostilne Potočnik v Bistrici huda prometna nesreča. Osebni avto Ford Cortina 1300 L, reg. št. SG-1506-80 (CH) je peljal iz Naklega proti Podtabqru. V nasprotni smeri je vozil osebni avto Fiat 126 P, reg. št. KR 713-24. Med omenjenima voziloma je prišlo v bližini mostu preko reke Bistrice oziroma v bližini gostilne Potočnik do silovitega trčenja, pri katerem sta voznik osebnega avtomobila Fiat 126 P in sopotnik umrli, v drugem vozilu pa sta bili dve osebi hudo poškodovani.

Do trčenja je prišlo na skrajnem levem delu ceste, gledano v smeri vožnje Ford Cortine, švicarske registracije. Ker vzroki, zaradi katerih je voznik Forda zapeljal na skrajno levo stran ceste, še niso dokončno znani, pozivamo očividce te nezgode, da se javijo preiskovalnemu oddelku TS Kranj ali najbližji PM.

Preiskovalni oddelk
Temeljnega sodišča Kranj

zapeljal s ceste in trčil v drevo. V trčenju sta bila ranjena voznik in sopotnik Anton Azman (roj. 1959) iz Mišar. Oba so prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

AVTO ZANESLO V OVINKU

Kranj — Na Ljubljanski cesti se je v nedeljo, 3. maja, ob 5.45 pri vožnji po klancu navzdol pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Rifet Kamič je vozil od Labor proti Kranju, v ovinku pa ga je zaneslo v levo, da je trčil v osebni avtomobil Janeza Porente (roj. 1954) iz Zabnice. V trčenju je bila lažje ranjena sopotnica v Kamičevem avtomobilu. Škode na vozilih je za okoli 190.000 din.

STEKLA ČEZ CESTO

Škofja Loka — V nedeljo, 3. maja, ob 9.50 se je na regionalni cesti v Sv. Duhu pripetila prometna nezgoda. Sedemletna Mojca Goricanec iz Virmaš je skupaj s svojo staro mamo hodila po desnem robu vozišča, nato pa je nenadoma stekla čez cesto prav takrat, ko je mimo peljal voznik osebnega avtomobila Miroko Duič (roj. 1948) iz Škofje Loke; voznik se je umikal, vendar nesreče ni mogel preprečiti. Mojca si je v trčenju pretresla možgane, zlomila roko in dobila še druge poškodbe.

V OVINKU S CESTE

Škofja Loka — V nedeljo, 3. maja, ob 20.30 se je na lokalni cesti Črnogrob-Dorfarje pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Stanku Mirtu (roj. 1954) iz Škofje Loke. Voznika Mirta sta malo pred nezgodo ustavljala miličnika PM Škofja Loka, vendar pa Mirt ni ustavil, pač pa pospešil in čez kakih 200 metrov v ovinku zapeljal s ceste. V nesreči je bil voznik hujše ranjen, škode na vozilu pa je za 100.000 din. L. M.

Požar

Gorenja vas — V soboto, 2. maja, okoli 1. ure ponoči je začela goriti hiša Bogdana Kovača v Dobju. Ogenj je nastal pri dimniku, ki vodi iz krušne peči; zaradi močnega kurjenja se je segrel in vnel lesen tram ob dimniku. Ogenj je napravil škode za okoli 40.000 din, požar pa so pogasili gasilci.

Novosti zakona o temeljih varnosti cestnega prometa (10)

ANALIZA KRVÍ

Zakon vsebuje novo določbo, ki obvezuje voznika, da se mora podrežati zahtevi za preizkus oziroma napotitev na strokovni pregled, da se ugotovi, če ima v organizmu kaj alkohola oziroma ali kaže znake alkoholnih motenj ali je pod vplivom mamil ali psihoaktivnih zdravil.

Kdaj se opravi pri vozniku analiza krvi in urina? Opravi se pri vozniku, ki zanika, da je pod vplivom alkohola, ko je bil alkohol v njegovem organizmu ugotovljen z ustreznimi sredstvi ali aparati, vendar pod pogojem, da zaradi tega ne nastanejo škodljive posledice za njegovo zdravje.

Ce pa voznik noče opraviti preizkusa z ustreznimi sredstvi in aparati ali noče na strokovni pregled, da bi se preverilo ali ima kaj alkohola v organizmu, ali ima alkoholne motnje ter če je pod vplivom mamil ali psihoaktivnih zdravil, se kaznuje z kaznijo od 800 do 4000 din ali s kaznijo zapora do 60 dni. Za ta prekršek je tudi obvezen izrek varstvenega ukrepa prepovedi vožnje motornega vozila od treh mesecev do enega leta.

Ce pa je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence v prometu ali prometna nezgoda, se storilec kaznuje z denarno kaznijo do 1000 do 5000 din ali s kaznijo od 30 do 60 dni zapora.